

సంపుటి: 73 సంచిక: 04 పుటలు: 52

జాగృతి

కవి 5121 - శ్రీ శార్వరి కార్తీక పూర్ణిమ

వెల: ₹15/-

30 నవంబర్ - 06 డిసెంబర్ 2020

చైనాకు మలబార్ మంట



నగ్రోటా కాల్పులు..
భయానక వాస్తవాలు



జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

మన బిజెపి
ఆర్.కె.పురం

నీతి, నిజాయితీ మా నైజం..
పాకరాటం మా తత్వం..
అభివృద్ధి మా ఆశయం..
సంక్షేమమే మా లక్ష్యం...

మార్పుకోసం జనం - జనం కోసం బిజెపి...



సమయం:
జూన్ 7 గం||ల నుండి
సెప్టెంబర్ 6 గం||ల వరకు

పోలింగ్ తేదీ:
1-12-2020

ఆర్.కె.పురం డివిజన్ బిజెపి కార్యదేర్ఘి అభ్యర్థి
రాధాభీరప్ రెడ్డి గారిని గెలిపిద్దాం

● బ్యాలెట్ పద్ధతిలోనే ఎన్నికలు జరుగును.



**మార్పుకోసం జనం
జనం కోసం బిజెపి..**

GHMC 143 - తార్నాక డివిజన్

కార్పొరేటర్ అభ్యర్థిగా పోటీ చేస్తున్న

శ్రీమతి బండ జయసుధారెడ్డి గారిని

'కమలం' గుర్తుపై

బిటువేసి గెలిపిద్దాం !!



పోలింగ్ తేది : 1-12-2020



బ్యాలెట్ పద్ధతిలోనే ఎన్నికలు జరుగును

సమయం : ఉ. 7 గం.ల నుండి సా. 6గం.ల వరకు

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అడ్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

వరదలూ, వానలాగే జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలు అధికార తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితిని ఇరకాటంలో పెట్టాయనిపిస్తున్నది. రాష్ట్రంలో, రద్దు కాబోతున్న జీహెచ్ఎంసీలోను అధికారం తెరాసదే అయినా ఆ పార్టీ అడుగులలో భయం, మాటలలో తడబాటు కొట్టాల్సినట్టు కనిపిస్తున్నాయని విశ్లేషకుల అంచనా. అసెంబ్లీ ఎన్నికలను ముందుకు జరిపి సునాయాసంగా గెలుచుకున్న అనుభవం ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖరరావులో ధీమా పెంచింది. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలను కూడా ముందుకు (దాదాపు రెండు మాసాలు) జరిపి మేయరు పీఠాన్ని అవలీలగా దక్కించుకోవచ్చని ఆయన భావించి ఉండవచ్చు. కానీ మహానగర్ ఎన్నికలకు తెరాస శ్రేణులను సమాయత్తం చేయాల్సిన సభలో ముఖ్యమంత్రి చేసిన ప్రకటన ఆయనలో ధీమా సన్నగిల్లి, కలవరం మొదలైన సంగతిని సూచిస్తోందని కూడా పరిశీలకుల భావన. ఇందుకు కారణం దుబ్బాకలో, బిహార్లో బీజేపీ సాధించిన ఫలితాలే.

మహానగర్ ఎన్నికలకు తెరాస శ్రేణులను సమాయత్తం చేయాల్సిన సమావేశంలో బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా జాతీయ స్థాయి పోరాటాన్ని ప్రారంభిస్తానని కేసీఆర్ ప్రకటించారు. ఇలాంటి ప్రకటన ఆయన నోటి నుంచి రావడం ఇదే మొదటిసారి కాదు. అసందర్భమైన ఈ ప్రకటన ఆయనలోని కలవరాన్నే సంతేతిస్తున్నది. ప్రచారానికి తాను వెళ్లకుండానే దుబ్బాకను గెలుచుకోగలమనే ధీమా నెలరోజుల క్రితం ఆయనలో వ్యక్తమైంది. జాతీయ పౌరచట్ట సవరణ, యన్ఆర్సీలకు వ్యతిరేకంగా కుహనా లౌకికవాదులు, మతవాదులు కలసి నిర్వహించిన ఆందోళనల నేపథ్యంలో మోదీ గ్రాఫ్ పడిపోతోందనీ, బీజేపీ బలహీనపడుతోందని కేసీఆర్ అంచనా వేశారు. బిహార్ ఎన్నికల సభలకు వెళ్లి వచ్చిన తన మిత్రుడు ఒవైసీ వ్యాఖ్యలు కేసీఆర్ అంచనాకు దగ్గరగా ఉండి, దానికి బలం చేకూర్చాయి. కాంగ్రెస్ తదితర విపక్షాలు, మీడియా బిహార్లో బీజేపీ ఓటమి తప్పదని కోడ్డె కూశాయి. ఈ తరుణంలో మజ్జిన్తో కలిసి మహానగర్ ఎన్నికలను గెలుచుకోవడం మంచినీళ్లప్రాయమని కేసీఆర్

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి కార్తీక పూర్ణిమ



లోపలి వేజిల్లో...

ముఖపత్ర కథనం

చైనాకు మలబార్ మంట

6లో

ముఖపత్ర కథనం

నగ్రోటా కాల్పులు..

భయానక వాస్తవాలు



12లో



'శ్రీగిరిరాజు' ధర్మ సంరక్షణ పరిషత్తు' కథల పోటీలో

తృతీయ బహుమతి పొందిన కథ

కొత్తచూపు - కొండపల్లి నీహారిణి

20లో

జాగృతి

సంపాదక్రియం

తలపోశారు. జరిగింది వేరు. మజ్జిన్ బలపడి ఉండవచ్చు. దాని కంటే ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువ బీజేపీ దేశంలో బలపడిన సంగతి వెల్లడైంది.

తెలంగాణలో మూడో వంతు జనాభా కలిగిన భాగ్యనగరాన్ని గెల్చుకుంటే ఆ తరువాత తెలంగాణ రాష్ట్ర ఎన్నికలు నల్లేరుపై బండి నడకే అని కేసీఆర్ ఊహ. తాజా పరిణామాల ఆయన ఊహలకు రెక్కలు కత్తిరించాయి. నిధులు, నీళ్లు, నియామకాలు, అంటూ కొట్లాడి సాధించుకున్న తెలంగాణ పోరాట ఫలితం కేసీఆర్ కుటుంబానికి దక్కిందన్న ఆక్రోశం, అసంతృప్తి ప్రస్తుతం తెలంగాణ గడ్డ మీద కనిపిస్తున్నమాట వాస్తవం. అది దుబ్బాకలో బయటపడగా, మిగిలిన చోట్ల చాపక్రింద నీరులా ఉంది. తమ స్థానమైన

ఆ మాటయినా నిలుపుకోవాలి!

దుబ్బాకలో పోటీ కాంగ్రెస్, తెరాసల మధ్యనని, గతంలో మూడోస్థానంలో ఉన్న బీజేపీ లెక్కలోకి రాదన్న అంచనా తలకిందులైంది. కాంగ్రెస్ మూడో స్థానానికి పడి పోగా తెరాసను ఓడించి బీజేపీ అభ్యర్థి రఘునందనరావు విజయం సాధించారు. అన్ని సర్వేలను తలకిందులు చేస్తూ బిహార్‌లో బీజేపీ రెండో (ఓక్కస్థానం తేడాతో) పెద్ద పార్టీగా అవతరించింది. ఎన్‌డిపి కూటమి మళ్లీ అధికారాన్ని చేపట్టింది. గుజరాత్, యూపీ, ఎంపీ, కర్ణాటక ఉప ఎన్నికలు అన్నింటా బీజేపీ హవా వీచింది. ఎవరు అంగీకరించినా అంగీకరించకపోయినా మోదీ కీర్తి కాస్త కూడా మసకబారలేదు. రాజకీయాలలో ఆరితేరిన వారు తమ నమ్మకానికి ఇచ్చే విలువ వాస్తవాలకూ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

వరద ముంపును అవకాశంగా మలచుకుని ప్రజలకు తాయిలాలు పంచి ఎన్నికలలో గట్టెక్కాలని చూసిన కేసీఆర్‌కు స్వజనుల అవినీతే అవరోధంగా మారుతోంది. గడచిన ఆరేళ్లలో తెరాస అవినీతి పాలనను ఎండగట్టడానికి, ఎన్నికల వాగ్దానభంగాలను ఏకరుపు పెట్టడానికి విపక్షాలు సిద్ధపడుతున్నాయి. డబుల్ బెడ్రూం ఇళ్ల నిర్మాణ వైఫల్యం, గ్రాఫిక్ ప్రకటనలు, ప్రచారానికి పరిమితమైన విశ్వనగరం వంటివి విపక్షాల అస్త్రాల్లో ముఖ్యమైనవిగా మారాయి. గుంతలు, గతుకులతో డొంకలను తలపిస్తున్న ప్రమాదకర భాగ్యనగర్ రహదారులు కారు ప్రయాణానికి కూడా భేదాలు వేయడంలో ప్రధాన పాత్ర వహిస్తున్నాయి. ఈ విమర్శలు తెరాసను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి. అధికార పక్షంగా గడచిన ఆరేండ్లలో సాధించిన అభివృద్ధిని, ప్రజలకు కల్పించిన సదుపాయాలను వివరించి ఓటిమృని అడగాల్సిన తెరాస బెదిరింపు రాజకీయాలకు పాల్పడడం దాని ఫలితమే. పెట్టుబడులను ఆకర్షించే ప్రశాంత నగరం కావాలా, అట్టుడికిపోయే నగరం కావాలా తేల్చుకోండి అని బీజేపీ బూచిని చూపుతూ ఓటర్లను బెదిరిస్తోంది.

తమకు ఓటు వెయ్యకపోతే నగరంలో ప్రశాంతత ఉండదని తెరాస అంత కచ్చితంగా తేల్చి చెప్పడం వింతే! తెరాసకు వేసే ఓటు మజ్జిన్‌కు వేసినట్లే అని బీజేపీ చేస్తున్న వాదన ఈ హెచ్చరికతో బలబడిపోవట్లేదా! సరే, ఎన్నికల ప్రచారంలో తెరాస తిట్ల దండకం గురించి ఎంత తక్కువ చెప్పుకుంటే అంతమంచిది. వరదసాయం నిలిపివేయాలంటూ బండి సంజయ్ లేఖ రాశారంటూ తెరాస ప్రచారానికి దిగడం కూడా ఓటమి భయంతోనేనా అనిపిస్తున్నది. మజ్జిన్ తమ సహజ మిత్రపక్షమని పలుమార్లు చెప్పిన తెరాస ఇప్పుడు అమాంతం ముఖాలు చూసుకోబోమని చెప్పడం అంతర్భాటకమే తప్ప ఇంకేమీ కాదు. దుబ్బాక ఫలితం విడుదలైనాక గెలుపునకు పొంగిపోయి, ఓటమికి కుంగిపోయి అని కె. తారక రామారావు హుందాగా ప్రకటించారు. ఆ హుందాతనం ఎప్పుడూ అవసరమే మరి.

30 నవంబర్ 2020, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్నా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్



ప్రత్యేక వ్యాసం

ఆదర్శ ప్రబోధకులు నానక్

26లో

కథ

అక్షరాలు కూలుతున్న ధృశ్యం

- దాట్ల దేవదాసం రాజు



32లో



36లో

ముఖాముఖ

జాతీయ ఏకాత్మతే శరణ్యం

ముఖాముఖ

'కరోనా సమయంలో

దాతృత్వం సునామీని

గుర్తుకు తెచ్చింది!



38లో

కారులో కలవరం.. ధీమాలో కమలం (తెలంగాణ)	-	14
వివాదాలతో ప్రజాధనం వృథా (ఆంధ్రప్రదేశ్)	-	16
ఆధ్యాత్మికం	-	18
హరిహరాంశ తుంగభద్రాయై నమః (ప్రత్యేక వ్యాసం)	-	28
రెండు ఉద్యమాల మిత్రుడు ఉన్నవ (సాహిత్యం)	-	30

'మిడిల్‌క్లాస్ మెలోడీస్'! (సినిమా)	-	43
చైనా ఉప్పులో పడని భారత్ (అంతర్జాతీయం)	-	44
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం-297	-	49

ప్రపంచంలో ఏ దేశమైనా మిథులను పెంచుకోవడానికే ప్రయత్నిస్తుంది. మధ్య మధ్య నాయకులు మారినప్పుడు, ప్రపంచ పరిస్థితులలో మార్పులు వచ్చినప్పుడు ఈ విధానంలో కొన్ని ఒడిదుడుకులు వచ్చినా దేశాలు ప్రధానంగా సత్సంబంధాల కోసమే ప్రయత్నిస్తాయి. కానీ ప్రపంచంలో ఒకే ఒక్క దేశం- చైనా- మాత్రం శరవేగంగా శత్రువులను పెంచుకుంటున్నది. కమ్యూనిస్టు చైనా తన దురాక్రమణ వ్యూహాలకు పదును పెడుతున్న కొద్దీ ప్రపంచ దేశాలు ప్రతిఘటన వ్యూహాలకు మెరుగు పెడుతూనే ఉన్నాయి. మలబార్ విన్యాసాల పేరుతో సముద్ర జలాలలో సాగిస్తున్న నౌకా, వైమానిక, జలాంతర్గాముల విన్యాసాలు ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనం. నెమ్మది నెమ్మదిగా ప్రపంచాన్ని ఆకర్షించిన ఈ విన్యాసాలకు 28 సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది. ప్రస్తుత ప్రపంచ రాజకీయ నేపథ్యంలో, ఈ నవంబర్ నెలలో రెండుదశలలో జరిగిన 24వ మలబార్ విన్యాసాలకు ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది. ఒకప్పుడు భారత్, అమెరికా దేశాలకు పరిమితమైన మలబార్ విన్యాసాలలో తరువాత జపాన్ వచ్చి చేరింది. గతంలో తాత్కాలిక భాగస్వామిగా పాల్గొన్న ఆస్ట్రేలియా ఈసారి శాశ్వత భాగస్వామి పాత్రలో రంగ ప్రవేశం చేయడం పెద్ద మలుపు. ఈ విన్యాసాలలోకి ఆస్ట్రేలియాను భారత్ ఆహ్వానించింది. ఇప్పుడు మలబార్ విన్యాసాలు చైనాకు మంట పుట్టించేవిగానే ఉన్నాయి.

దేశ సరిహద్దుల్లోనే కాక, సముద్ర జలాల్లోనూ స్వైరవిహారం చేయాలనుకుంటున్న చైనాకు చెక్ పెట్టేందుకు భారత్ వ్యూహాత్మకంగా వ్యవహరించక తప్పడం లేదు. మలబార్ విన్యాసాల విస్తరణకూ, చైనా విస్తరణ కాంక్షకూ సదుమ గట్టి సంబంధమే ఉందని కూడా చెప్పవచ్చు. గత ఆరునెలలుగా తూర్పు లద్దాఖ్లో బీజింగ్ కవ్వించు చర్యలకు దీటుగా బదులిస్తూ, డ్రాగన్ సైన్యాన్ని సమర్థంగా నిలువరిస్తున్న భారత్, అంతర్జాతీయ సముద్ర జలాల్లోనూ చైనా దూకుడును అడ్డుకునేందుకు వేగంగా అడుగులు వేస్తోంది. ఇటీవల ముగిసిన మలబార్ విన్యాసాల ఫలశ్రుతి ఇదే. ఈ నెలలో రెండు దశలుగా జరిగిన భారత్, అమెరికా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా దేశాల నౌకాదళాల సంయుక్త విన్యాసాలు ఇటీవల ముగిశాయి. ఇందులో కేవలం నౌకా బల ప్రదర్శనే కాదు, యుద్ధ విమానాలు, జలాంతర్గాముల ప్రదర్శనలు కూడా ఉంటాయి. క్వడ్ ఏర్పాటు ఎప్పుడో జరిగినా ఆ నాలుగు దేశాలు కలసి సైనిక, రక్షణ విన్యాసాలలో సంయుక్తంగా పాలు

పంచుకోవడం ఇదే మొదటిసారి. నిజానికి సింగపూర్, ఆస్ట్రేలియా వంటి దేశాలు తాత్కాలిక సభ్యుల హోదాలో గతంలోను ఈ విన్యాసాలలో పాల్గొన్నాయి. కానీ క్వడ్ పేరుతో పిలిచే చతుర్ముఖ కూటమి దేశాలన్నీ కలసి విన్యాసాలలో పాల్గొనడం 13 ఏళ్ల తరువాత మళ్లీ ఇదే. తద్వారా పీపుల్స్ రిబరేషన్ ఆర్మీ (పీఎల్ఏ)కి బలమైన సందేశాన్ని పంపినట్లయింది. తాను బలహీనంగా లేనన్న విషయంతో పాటు, నేడున్నది 60ల నాటి భారత్ ఎంతమాత్రం కాదన్న విషయాన్ని గుర్తించాలనీ, అందుకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాలనీ పొరుగు దేశానికి విస్పష్టంగా తెలియజేసింది. తొందరపడితే తగిన మూల్యం చెల్లించాల్సి వస్తందని హెచ్చరించింది.

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంపై పట్టు సాధించడం, విస్తరణ కాంక్షతో రగిలిపోతూ, దాదాపు 28 దేశాలకు శత్రువుగా కనపడవతున్న చైనా దూకుడును అడ్డుకోవడం, దానికి చెక్ పెట్టడం మలబార్ విన్యాసాల ముఖ్య ఉద్దేశం. ఇండో - పసిఫిక్ సముద్ర

జలాల్లో స్వేచ్ఛ, ఓపెన్ నావిగేషన్ వ్యవస్థలను పరిరక్షించడం, ఈ ప్రాంతంలో ఆధిపత్యం చెలాయించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్న చైనా కుటిల యత్నాలను నిరోధించడమే ప్రధాన లక్ష్యంగా నౌకాదళ విన్యాసాలు సాగాయి.



JMR Group

॥ जय बाबा की ॥

BABAJI

MASALA

The Traditional taste of Hyderabad..



Download App →

GET IT ON Google Play

BABAJI MASALA















Baba food products 15-7-521, Begum Bazar, Hyderabad. For online purchase www.babajimasala.com



చైనాకు మలబార్ మంట

తొలిదశా విన్యాసాలు నవంబరు 3 నుంచి 6 వరకు బంగాళాఖాతంలోని విశాఖపట్నం సమీపంలో నిర్వహించారు. రెండోదశ విన్యాసాలు ఉత్తర అరేబియా సముద్రంలో నవంబరు 17 నుంచి 20 వరకు నిర్వహించి ఆ నాలుగు దేశాలు సత్తాను ప్రదర్శించాయి. ఇందులో భారత నౌకాదళంతో పాటు యునైటెడ్ స్టేట్స్ నేవీ (యూఎస్ఎన్), జపాన్ మార్రిటైమ్ సెల్ఫ్ డిఫెన్స్ ఫోర్స్ (జేఎంఎస్ ఎఫ్)తో పాటు తొలిసారి రాయల్ ఆస్ట్రేలియా నౌకాదళం (ఆర్ఎఎస్) పాల్గొన్నాయి. కరోనా నేపథ్యంలో నాన్ కాంటాక్ట్ ఎట్ సీ విధానంలో విన్యాసాలు నిర్వహించారు. ఐఎన్ ఎస్ రణ విజయ్, ఐఎన్ ఎస్ శివాలిక్, ఐఎన్ ఎస్ శక్తి, ఐఎన్ ఎస్ సుకన్యతో పాటు సింధురాజ్ మైరెన్లు భారత్ తరపున విన్యాసాల్లో పాల్గొని తమ పాటవాన్ని ప్రదర్శించాయి. ఏ విషయం లోనూ తాము ఎవరికీ తీసిపోమని అంతర్జాతీయ సమాజానికి, ముఖ్యంగా చైనాకు స్పష్టమైన సందేశాన్ని భారత్ పంపింది. అమెరికాకు చెందిన జాన్ మైక్ కైన్, హెచ్ఎంఎంఎస్ బలారత్, జపాన్కు చెందిన జేఎస్ ఓనామీతో పాటు రాయల్ ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన యుద్ధనౌకలు తొలిరోజు ప్రదర్శనలో సందడి చేశాయి. యాంటీ సబ్ మెరైన్

వార్ ఫేర్ ఫరేషన్స్, క్రాస్ డెక్ ల్యాండింగ్స్ సీమ్యూన్ షిప్ వివిధ రకాల విన్యాసాలను ప్రదర్శించాయి. నాలుగు దేశాల యుద్ధనౌకలు సముద్రజలాల్లో వేగంగా కలియదిరిగాయి. శత్రువులను ఎదుర్కోవడంలో తమ సన్నద్ధతను, ఐక్యతను చాటాయి. వివిధ రకాల ఆయుధాలను ప్రదర్శించాయి. యుద్ధవిమానాల విన్యాసాలు భీకరంగా సాగాయి. సుదూర లక్ష్యాలను ఛేదించడంలో, వేగంగా స్పందించడంలో వాటికి అవే సాటి. విమాన వాహక నౌకల నుంచి బయలుదేరిన నాలుగు దేశాల హెలికాప్టర్లు, యుద్ధ విమానాలు ఒకదానికి మించి మరొకటి పోటీపడ్డాయి. మున్ముందు తమ బలాన్ని పెంచుకునేదిశా అడుగులు వేస్తున్నారు. అమెరికా, జపాన్, భారత్, ఆస్ట్రేలియా దేశాలను కలిపి క్వార్టర్ కూటమిగా వ్యవహరిస్తారు. దీనినే క్వార్టర్లేటర్ సెక్యూరిటీ డైలాగ్ (చతుర్భుజ కూటమి)గా వ్యవహరిస్తారు. ఇది అసభికార కూటమి. ముఖ్యంగా దేశ రక్షణ విషయాల్లో ఇవి కలసి వనిచేస్తాయి. వరస్పరం నహాయం తీసుకుంటాయి. ఉమ్మడి శత్రువైన చైనాకు దీటుగా పావులు కదుపుతుంటాయి. దాని ప్రాబల్యాన్ని

అడ్డుకునేందుకు అన్నివిధాలా పనిచేస్తాయి. సంయుక్త నౌకాదళ విన్యాసాలకు ముందు నాలుగు దేశాల విదేశాంగ మంత్రులు అక్టోబరు నెలాఖరులో జపాన్ రాజధాని టోక్యో నగరంలో సమావేశమయ్యారు. ఇందులో విదేశాంగ మంత్రులు ఎస్.జయశంకర్ (భారత్), మైక్ పాంపియో (అమెరికా), తోషి మిట్సు మోటెగి (జపాన్), మారిస్ పేస్ (ఆస్ట్రేలియా) పాల్గొన్నారు. నౌకాదళ విన్యాసాలను పక్కనపెట్టి, భారీయెత్తున నిర్వహించాలని నాటి సమావేశంలో నిర్ణయించారు. ఆ మేరకే నవంబరు మొదటి వారంలో విన్యాసాలు ప్రారంభమయ్యాయి. 1992లో భారత్ - అమెరికా నౌకాదళ విన్యాసాలు ప్రారంభమయ్యాయి. 2015లో శాశ్వత సభ్యురాలి హోదాలో జపాన్ చేరడంతో వీటి ప్రాధాన్యం అప్పుడే పెరిగింది. మరో ఐదేళ్లకే అంటే, ఈ సంవత్సరమే ఆస్ట్రేలియా కూడా తోడై వీటి ప్రాధాన్యం ఎంతటిదో ప్రపంచం గుర్తించక తప్పని స్థితిని కల్పించింది. నేటి క్వార్టర్ లేదా చతుర్భుజి దేశాలలో అమెరికా, భారత్ల మధ్య కొద్దికాలం విభేదాలు వచ్చాయి. 1992లో కేవలం అమెరికా, భారత్ల మధ్య ఆరంభమైన మలబార్ విన్యాసాలు

1998 ముందు వరకు బాగానే సాగాయి. కానీ భారత్ అణ్వాయుధ పాటవ పరీక్ష నిర్వహించిన తరువాత, అమెరికా అంక్షల నేపథ్యంలో కొద్దికాలం ఈ విన్యాసాలకు విరామం వచ్చింది. అయితే సెప్టెంబర్ 11 నాటి అమెరికా మీది దాడులు, జార్జ్ డబ్ల్యు బుష్ ప్రకటించిన అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాదం మీద పోరు నేపథ్యంలో మళ్లీ మొదలయినాయి. భారత పశ్చిమ, తూర్పు తీరాలలోను, ఇంకా పర్షియన్ గల్ఫ్, ఫిలిప్పైన్స్ సముద్రంలో, జపాన్ తీరంలో ఈ విన్యాసాలు ఇంతవరకు జరిగాయి.

ఈ నాలుగూ ప్రజాస్వామ్య దేశాలు. అధునాతన సైనిక సంపత్తి గలవి. ప్రపంచంలో పెద్దవి. సాంకేతి కంగానూ శక్తిమంతమైనవి కావడం గమనార్హం. నవంబరు 17 నుంచి 20వరకు ఉత్తర అరేబియా సముద్రంలో రెండో దశ విన్యాసాలు విజయ వంతంగా జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా నాలుగు దేశాల నౌకాదళాలు అధునాతన సైనిక పాటవాన్ని ప్రదర్శిస్తూ సత్తా చాటాయి. చైనా విస్తరణ కాంక్ష ఆసియా ఖండంలో ప్రమాదకరంగా పరిణమించింది. అంతర్జాతీయ బ్రెజ్ఝనల్ తీర్పును కాలదన్ని యావత్ దక్షిణ చైనా సముద్రం తనదేనని మొండిగా వాదించడం బీజింగ్ కే చెల్లింది. వాస్తవానికి దక్షిణ చైనా సముద్రం అంటూ ప్రత్యేకంగా ఏమీలేదు. ఇది పసిఫిక్ మహాసముద్రంలో ఓ భాగం. చైనాకు దక్షిణ భాగంలో ఉండటంతో దీనికి దక్షిణ చైనా సముద్రం అన్న పేరొచ్చింది. ఈ సముద్రంలో తమకూ హక్కులున్నాయని తీరప్రాంత దేశాలైన వియత్నాం, బ్రూనై, ఫిలిప్పైన్స్, మలేసియా, ఇండోనేసియా తదితర దేశాలు పేర్కొంటున్నాయి. వీటి వాదనను బీజింగ్ అడ్డంగా కొట్టివేదేస్తోంది. తీరప్రాంత దేశాల వాదనకు అమెరికా దన్నుగా నిలుస్తోంది. అవసరమైతే రంగంలోకి దిగుతామంటోంది అగ్రరాజ్యం. దక్షిణ చైనా సముద్రంలో చైనా విస్తరణ వాదాన్ని భారత్ కూడా తప్పుపడుతోంది. తీరప్రాంత దేశాలకే మద్దతుగా నిలుస్తోంది. ఇది ద్రాగన్ కంటగింపుగా మారింది.

క్వాడ్ లో చేరడానికి అమెరికాకు కూడా బలమైన కారణాలే ఉన్నాయి. మారుతున్న అంతర్జాతీయ పరిస్థితుల్లో చైనా పోటీదారుగా అవతరించడాన్ని వాషింగ్టన్ జీర్ణించుకోలేకపోతోంది. ఒకప్పుడు సోవియట్ యూనియన్ (నేటి రష్యా) ప్రపంచ



చైనా-చతుర్భుజి దేశాలు



తూర్పు ఆసియాలో విస్తరిస్తున్న చైనా ఆధిపత్యానికి అడ్డుకట్ట వేయడమే అమెరికా ఆశయం. క్వాడ్ లోని మిగిలిన దేశాల అండతో ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో తన ప్రభావాన్ని పెంచుకోవడానికి అమెరికా ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకోదలచింది. కొంతకాలం చైనాతో సత్సంబంధాలను నెరపినప్పటికీ అమెరికా (సోవియట్) రష్యాను, చైనాను కూడా తన జాతీయ భద్రతా వ్యూహంలో శత్రువులుగా పరిగణిస్తోంది. ఇండో పసిఫిక్ వ్యూహానికి సంబంధించి అమెరికా రక్షణ వ్యవహారాల కేంద్రం పెంటాగన్ కూడా ఇదే రకమైన స్థానం చైనాకు ఇచ్చింది.

తన దేశంలో నానాటికి చైనా పెంచుకుంటున్న ప్రయోజనాల పట్ల ఆస్ట్రేలియాకు కన్నెర్రగా ఉంది. అంటే ఒక విధంగా చైనా పరోక్ష చొరబాటుకు అడ్డుకట్ట వేయడానికి యత్నించడమే. మౌలికసౌకర్యాల కల్పన వ్యవస్థలో, విశ్వవిద్యాలయాలలోనే కాదు, రాజకీయాలలో కూడా చైనా జోక్యం చేసుకోవడం ఆస్ట్రేలియా సహించలేకపోతున్నది. అయితే దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిలో చైనా పాత్ర ఉన్నప్పటికీ కేవలం వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యానికి పరిమితమవుతున్నది.

జపాన్ కు చైనా వైఖరి ఎప్పుడూ కంటగింపుగానే ఉంది. ఆసియా ప్రాంతంలో చైనా దురాక్రమణ గురించి దశాబ్దం క్రితమే జపాన్ నిరసన వ్యక్తం చేసింది. అయితే జపాన్ కు కూడా చైనా ఉత్పత్తులతో కీలక అవసరమే ఉంది. చైనాతో వాణిజ్యం జపాన్ ఆర్థిక పురోగతికి దోహదపడుతున్నది కూడా. ప్రాంతీయంగా చైనా వైఖరిని బట్టి జపాన్ తన ఆర్థిక అవసరాల విషయంలో సమతుల్యం పాటిస్తున్నది.

చైనా వ్యవహారాలతో భారత్ అనుభవాలు చెబితే చర్చిత చర్చణమవుతుంది. దక్షిణ చైనా సాగరంలో అంతర్జాతీయ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా దీవుల మీద ఆధిపత్యం ప్రకటించుకోవడం చైనాకు అలవాటుగా మారింది. అలాగే పెరుగుతున్న చైనా సైనిక, ఆర్థిక పాటవం భారత్ కు బెడదగా మారింది. ఒక పక్క చైనా అవసరాన్ని గుర్తిస్తూనే అమెరికాతో సంబంధాలు నెరుపుతున్నది.



వ్యవహారాల్లో అమెరికాకు పోటీగా నిలిచేది. ఇప్పుడు ఆ స్థానాన్ని చేజిక్కించుకోవాలని చైనా తపాతపా లాడుతోంది. ఈ క్రమంలోనే ఆసియా దిగజం చైనాను ఎదుర్కోవడానికి ముఖ్యంగా దాని పొరుగు దిగజం భారత్ అవసరాన్ని అమెరికా సరిగ్గా గుర్తించింది. భారత్ తో చెట్టాపట్టాలేసుకుని తిరుగుతోంది. మరో ఆసియా పారిశ్రామిక దేశమైన జపాన్ కు చైనాతో ఉన్న వైరం చరిత్రాత్మకమైనది. తూర్పు చైనా సముద్రంలో హక్కులకు సంబంధించి విభేదాలు ఉన్నాయి. అందుకే చతుర్భుజి కూటమిలో జపాన్ ఎప్పుడో భాగస్వామిగా చేరింది. ఆస్ట్రేలియాకు నేరుగా చైనాతో ఎలాంటి శత్రుత్వం లేనప్పటికీ భారత్, అమెరికా, జపాన్ లతో గల అనుబంధం కారణంగా చతుర్భుజి కూటమిలో భాగస్వామిగా మారింది. కానీ,

ప్రపంచానికి కొవిడ్ 19ను వెదజల్లిన దేశంగా చైనాను చాలా ప్రపంచ దేశాలతో పాటు ఆస్ట్రేలియా కూడా భావించింది.

అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల్లో భారత్ - అమెరికా కలసి పనిచేయడం కొత్తేమీ కాదు. తొమ్మిదో దశకంలోనే ఇందుకు పునాదులు పడ్డాయి. మారుతున్న పరిస్థితుల్లో రెండు పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశాలైన ఈ రెండూ కలిసి పని చేయాల్సిన ఆవశ్యకతను గుర్తించాయి. ఇందులో భాగంగా తొలుత నౌకాదళ విన్యాసాలు మొదలయ్యాయి. తరువాత ఉభయ దేశాల మధ్య టూ ప్లస్ టూ చర్చలు ప్రారంభమయ్యాయి. టూ ప్లస్ టూ అంటే ఇరుదేశాల రక్షణ, విదేశాంగ మంత్రులు సమావేశమై చర్చించుకోవడం. 2018లో ప్రారంభమైన ఈ టూ ప్లస్ టూ చర్చలు విజయవంతంగా కొనసాగు తున్నాయి. తరువాత రోజుల్లో భారత్ రక్షణ, విదేశాంగ మంత్రులు రాజనాథ్ సింగ్, సుబ్రమణ్యన్ జయశంకర్ అమెరికా వెళ్లి ఆ దేశ రక్షణ, విదేశాంగ మంత్రులతో చర్చలు జరిపారు. ఇవి ఫలప్రదమయ్యాయి. తాజాగా అక్టోబరు నెలాఖరులో ఢిల్లీలో టూ ప్లస్ టూ చర్చలు జరిగాయి. భారత్ మంత్రులు రాజనాథ్ సింగ్, జయశంకర్ లతో అమెరికాకు చెందిన విదేశాంగ,

ఈ నాలుగూ ప్రజాస్వామ్య దేశాలు. అధునాతన సైనిక సంపత్తి గలవి. ప్రపంచంలో పెద్దవి. సాంకేతి కంగానూ శక్తిమంతమైనవి కావడం గమనార్హం. నవంబరు 17 నుంచి 20వరకు ఉత్తర అరేబియా సముద్రంలో రెండో దశ విన్యాసాలు విజయవంతంగా జరిగాయి.

రక్షణ మంత్రలు మైక్ పాంపియో, మార్క్ పేస్ చర్చలు జరిపారు. ఈ సందర్భంగా ఇరుదేశాల మధ్య కీలకమైన 'బెకా' ఒప్పందం సాకారమైంది. ఇదే బేసిక్ ఎక్స్‌చేంజ్ కో ఆపరేషన్ ఒప్పందం. దీనివల్ల అత్యాధునిక సైనిక సాంకేతిక, ఉపగ్రహ రహస్య సమాచారాన్ని పరస్పరం పంచుకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. అంతేకాక ఉభయదేశాలూ రక్షణపరంగా మరింత చేరువ కావడానికి మార్గం సుగమమైంది. అధ్యక్ష ఎన్నికలకు వారం ముందు ఈ ఒప్పందం కుదరడం గమనార్హం. అమెరికా ఎన్నికల్లో గెలుపోటములతో నిమిత్తం లేకుండా ఉభయ దేశాల సంబంధాలు బలపడ్డాయని చెప్పడానికి ఇది నిదర్శనం.

మలబార్ విన్యాసాలను జీర్ణించుకోలేని డ్రాగన్ అసహనంగా వ్యవహరిస్తోంది. 2007 నుంచే చైనా వీటి పట్ల గుర్రుగా ఉన్నమాట నిజం. బంగాళా ఖాతంలో ఈ విన్యాసాలు ఆ సంవత్సరంలోనే తొలిసారి జరిగాయి. కానీ అప్పటికి అమెరికాతో ఉన్న బంధాన్ని బట్టి కక్కాలేక మింగాలేక మిన్నకుండి పోయింది. చిత్రంగా అమెరికా-భారత్ పౌర అణు ఒప్పందం కుదిరినప్పుడు ఆ ఒప్పందంతో పాటు మలబార్ విన్యాసాలను కూడా భారత కమ్యూనిస్టులు తూర్పార పట్టారు. భారత్ అమెరికా వలలో చిక్కుకుపోతున్నదని వామపక్షవాదులు ఆనాడు మన్మోహన్‌సింగ్ ప్రభుత్వం మీద దుమ్మెత్తి పోశారు.

ఇప్పుడు చైనా కూడా అమెరికా వలలో భారత్ పడుతోందని నర్మగర్భంగా వ్యాఖ్యానించింది. నాలుగు దేశాల చతుర్భుజ కూటమికి 'ఆసియా నాటో'గా పేరు కూడా పెట్టింది. అంటే క్యాడ్‌కు సైనిక కూటమి రంగు పులమాలని కుట్ర చేస్తున్నది. అమెరికా ఆధ్వర్యంలో గతంలో ప్రారంభమయిన నాటో (నార్త్ అట్లాంటిక్ ట్రిటీ ఆర్గనైజేషన్) కాలక్రమంలో నిర్వీర్యమైందని గుర్తు చేసింది. నాటో నిర్వహణ ఖర్చులు తడిసి మోపెడవుతున్నందున కూటమి నుంచి వైదొలగుతామని అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ హెచ్చరించిన విషయాన్ని వెలుగులోకి తీసుకువచ్చింది. మన్మండు క్యాడ్ (చతుర్భుజి కూటమి)కు కూడా ఇదే దుస్థితి పడుతుందని శాపనారథాలు పెట్టడం చైనా అక్కసుకు నిదర్శనం. చతుర్భుజి కూటమి కార్యకలాపాలకు దీటుగా బదలిస్తామని ప్రకటించింది. అంతేకాక సైనికంగా గట్టిగా అత్తిడి తెస్తేగానీ సరిహద్దు సమస్యపై భారత్ దారికి రాదని అధికార పత్రిక 'గ్లోబల్ టైమ్స్' ద్వారా అనుచితంగా మాట్లాడింది.

ఇలాంటి దుందుడుకు, అహంకార పూరిత వ్యాఖ్యలు బీజింగ్ నోట రావడం కొత్తేమీ కాదు. సరిహద్దుల్లోని అరుణాచల్ ప్రదేశ్ తమదేశంలో భాగమని చెప్పడం దాని ఒంటెత్తు పోకడలకు నిలువెత్తు నిదర్శనం. దీనిని దక్షిణ టిబెట్‌గా

పేర్కొంటోంది. దలైలామా టిబెట్లనుకు ప్రతినిధి కానేకాదని బల్లగుద్ది చెబుతోంది. ఈప్రాంతంలో భారత అధినేతల వర్తకనను తప్పు పట్టడం, అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయడం బీజింగ్‌కు అలవాటుగా మారింది. గతంలో మాదిరిగా పంచశీల ఒప్పందం పేరుతో మరోసారి భారత్‌ను మోసం చేద్దామంటే అయ్యే పనికాదు. అందుకే చేసేదేమీ లేక, ఉక్రోశం పట్టలేక సరిహద్దుల్లో ఉద్రిక్తతలకు ఊపిరి పోస్తోంది. తాజాగా జరిగిన ఆసియాన్ (అసోసియేషన్ ఆఫ్ సౌత్ ఈస్ట్ ఆసియన్ నేషన్స్), బ్రిక్స్ (బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా, దక్షిణాఫ్రికా) కూటముల శిఖరాగ్ర సమావేశాల్లో ఈ విషయమై చర్చకు వచ్చింది. మొత్తం మీద భారత్

వ్యూహాలను, అడుగులను బీజింగ్ ఒక కంట జాగ్రత్తగానే గమనిస్తోంది. ఇది సహజమే. తూర్పు లద్దాఖ్‌లో తనను ముందుకు రానీయకుండా భారతీయ సైన్యాలు అడ్డగించిన రోజే బీజింగ్‌కు పరిస్థితి అర్థమైంది. తాజాగా చతుర్భుజ కూటమి దేశాల మలబార్ నౌకాదళ విన్యాసాలతో చైనా ఒకింత ఆలోచనలో పడిందన్నది ముమ్మాటికీ వాస్తవం. అందుకే ఉద్రిక్తతలకు పాల్పడటం, రెచ్చగొట్టే ప్రకటనలకే బీజింగ్ పరిమితమవుతుంది. మున్ముందు ఏం జరుగుతుందో చూడాలి. మొత్తం మీద చతుర్భుజి కూటమి దేశాలు చైనాకు గట్టి హెచ్చరికలనే పంపాయి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్



PRE-APPROVED BUSINESS LOAN

PRE-APPROVED BUSINESS LOAN FOR OUR ELIGIBLE SME CURRENT ACCOUNT CUSTOMERS



- COLLATERAL FREE LOAN UP TO ₹10 LAKHS
- DROPLINE OVERDRAFT FACILITY WITH 5-YEAR REPAYMENT
- DIGITAL SANCTION PROCESS THROUGH YONO
- COMPETITIVE INTEREST RATE LINKED TO EBLR

Visit: bank.sbi

Follow us on     

T&C apply

VOTE FOR LOTUS

कमल को वोट दीजिए

RAJALAKSHMI .R

MSW, (Masters in Social Work) PG Diploma in PMIR

149-Begumpet Division Corporator Candidate

Polling date 01-12-2020 Timings: 7-00am to 6-00 pm

స్వచ్ఛభారత్ సత్ఫలితం

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ తీసుకు వచ్చిన స్వచ్ఛభారత్ ఉద్యమం సత్ఫలితాలను ఇస్తున్నది. స్వచ్ఛభారత్ అభియాన్ వెబ్సైట్ ప్రకారం బహిరంగ మలవిసర్జన సమస్య నుంచి దేశం దాదాపు బయటపడింది. 2014లో నరేంద్ర మోదీ అధికారం చేపట్టడానికి ముందు దేశంలో నలభయ్ శాతం జనాభా మాత్రమే సెప్టిక్ లావెలీ నదుపాయం కలిగి ఉండేది. ప్రధాని స్వచ్ఛ భారత్ పిలుపుతో ప్రజలలో ఎంతో మార్పు వచ్చింది. నిజానికి ప్రతి ఇంటికి కూడా ఆ సౌకర్యం ఉండాలని మోదీ ఆశించారు. ఇది కేవలం ప్రకృతి పిలుపు సమస్య కాదు. మహిళల అత్యగౌరవానికి సంబంధించినది. కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలలో బాలికల అభ్యున్నతికి సంబంధించినది కూడా. కొన్ని ప్రాంతాల పాఠశాలల్లో ఈ సౌకర్యం లేకపోవడంతో బాలికలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. వ్యాధుల బారిన పడ్డారు. అక్టోబర్ 2, 2014న మోదీ స్వచ్ఛ భారత్ ఉద్యమానికి పిలుపునిచ్చారు. ఈ పిలుపునకు పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా అద్భుతమైన స్పందన వచ్చింది. ఇది ప్రధానంగా బహిరంగ మల విసర్జనను అరికట్టడానికే. దీని ద్వారా చేతులతో చేసే పాకీ పనికి ముగింపు చెప్పడమే.

స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్ వెబ్సైట్ ప్రకారం దేశంలో 10,71,13,973 ఇళ్లకు సెప్టిక్ లావెలీ సౌకర్యం సమకూరింది. అక్టోబర్ 2, 2014 నుంచి ఆ గృహాల వారు ఈ సౌకర్యం కల్పించుకోవడం ఆరంభించారు. అలాగే 706 జిల్లాలలోని లక్షలాది గ్రామాలకు బహిరంగ మలవిసర్జన నుంచి విముక్తి లభించింది. ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం ఈ ఉద్యమాన్ని రెండు దశలుగా అమలు చేసింది. మొదట గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఈ పని ప్రారంభించింది. గ్రామాలలోని ప్రతి ఇంటికి ఈ సౌకర్యం కల్పించాలని సంకల్పించింది. తరువాతి దశలో పట్టణ ప్రాంతాలను తీసుకున్నారు. పట్టణాలలో ఇళ్లకు ఈ సౌకర్యం కల్పించడంతో పాటు, బహిరంగ స్థలాలలో కూడా పారిశుధ్యాలను నిర్మించాలని భావించింది. ఈ అక్టోబర్లో మోదీ కూడా ఇందుకు సంబంధించిన ప్రస్తావన చేశారు. 110 మిలియన్ పారిశుధ్యాలను ప్రభుత్వం నిర్మించి ఇచ్చిందని అరవై కోట్ల మందికి సౌకర్యం అందుబాటులోకి వచ్చిందని అహ్మదాబాద్లో మాట్లాడుతూ అన్నారు. 2014-15 సంవత్సరంలో 43.4 శాతం ప్రజలు సెప్టిక్ లావెలీ సౌకర్యం పొందారు. 2015-16 సంవత్సరంలో 51.4 శాతం ప్రజలకు ఈ సౌకర్యం దక్కింది. 2016-17 సంవత్సరంలో 84.3 శాతం, 2018-19 సంవత్సరంలో 98.5 శాతం ప్రజానీకం ఈ సౌకర్యం పొందింది. ఈ సంవత్సరంలో మిగిలినవారికి కూడా ఈ సౌకర్యం అందించాలని భావిస్తున్నారు.

పరిశుభ్రత, పరిసరాల శుభ్రత అనే ప్రధాని ఆశయం మేరకు ఇది సాధ్యమైంది. ఇందుకు ప్రధాని ఇచ్చిన పిలుపు ఎందరినో ఆకర్షించింది. ఇప్పుడు ప్రతి ఇల్లు సొంత పారిశుధ్యాను ఏర్పాటు చేసుకుని బహిరంగ మల విసర్జనకు స్వస్తి పలుకుతున్నాయి. దేశంలో రెండున్నర లక్షల మంది సర్పంచ్లు ఈ ఉద్యమం అవసరాన్ని గుర్తించి అందుకు ఎంతో పాటు పడ్డారు. ఇలాంటి ఆశయం ప్రభుత్వానికి, ప్రజా ప్రతినిధులకు ఉన్నప్పటికీ ప్రజలు కూడా అర్థం చేసుకుని సహకరించారని కేంద్ర జలశక్తి మంత్రి గజేంద్ర సింగ్ షెకావత్ అన్నారు. అలాగే ఇళ్లలో తడిగా ఉండే వ్యర్థాన్ని, పొడిగా ఉండే వ్యర్థాన్ని వేరువేరుగా ఉంచే అలవాటు చేసుకోవడం కూడా ఎంతో అవసరమని సింగ్ అన్నారు. ★



జాగృతి చందా

రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి

ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా ప్రత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/-

(రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/-

(రూ.3000/-లకు బదులుగా రూ.2800/-లు)

తగ్గింపు కలదు.

రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్తో పాటు

చందా కోడ్ను కూడా తప్పక రాయాలి,



1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550 /-

కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా

<http://payit.cc/S8242>

లింక్ని ఉపయోగించండి

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ. 2800 /-

కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా

<http://payit.cc/S8309>

లింక్ని ఉపయోగించండి



ఈ అవకాశం 2021 మార్చి 31

వరకు మాత్రమే.

(2020 జనవరి 1 నుండి 2021 మార్చి 31 మధ్యకాలంలో

చందా పూర్తవుతున్న వారికి మాత్రమే ఈ తగ్గింపు కలదు.)

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,

5 సం.ల చందా కట్టేవారికి

రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్

లేదా వాటి క్రింది లింక్లను ఉపయోగించండి.



1 సం. చందా రూ. 650/-

<http://payit.cc/S14814>



5 సం.ల చందా రూ. 3000/-

<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013

పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

నగ్రోటా కాల్పులు... భయా

కశ్మీర్ లోయలో ఎదురు కాల్పులు, తుపాకీ పేలుళ్ల మోతలు కొత్తకాదు. కానీ తాజాగా జమ్ము-శ్రీనగర్ జాతీయ రహదారి మీద జరిగిన ఎదురు కాల్పుల ఉదంతం గురించి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీయే వ్యాఖ్యానించారు. పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా పనిచేసే జైష్ ఏ మహమ్మద్ ఉగ్రవాద సంస్థ తలపెట్టిన అతిపెద్ద విధ్వంసక కుట్రను మన భద్రతాదళాలు ఈ ఎదురుకాల్పుల ద్వారా బట్టబయలు చేశాయని మోదీ ప్రకటించారు. ఇందులో నలుగురు ఉగ్రవాదులు చనిపోవడం, ప్రధాని వ్యాఖ్యలతో ఈ ఘటన గురించి ఒక్కసారి దేశం దృష్టి సారించవలసి వచ్చింది. జమ్ముకశ్మీర్ లో కింది స్థాయి వరకు ప్రజాస్వామ్యబద్ధ పాలన ఆరంభం కావాలని జరుపుతున్న ప్రయత్నాలకు విఘాతం కల్పించడమే లక్ష్యంగా ఉగ్రవాదులు కుట్ర పన్నారని కూడా ప్రధాని వెల్లడించారు.



నవంబర్ 19 వేకువన నగ్రోటా అనే గ్రామం దగ్గర ఈ ఘటన జరిగింది. ఆ ఉగ్రవాదులు నలుగురు బ్రక్కలోనే దాగున్నారు. అది శ్రీనగర్ దిశగా వెళుతున్నది. కాల్పులు జరిగిన మరునాడు ప్రధాని ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు. అంతకు ముందు జాతీయ రక్షణ సలహాదారు అజిత్ ధోవల్ ఎదురు కాల్పుల ఉదంతం గురించి ప్రధానికీ, కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షాకూ వివరించారు. విదేశ వ్యవహారాల శాఖ కార్యదర్శి హర్ష్ షింగ్లా, నిఘా విభాగాలకు చెందిన ఉన్నతాధికారులు కూడా ఈ కీలక సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. ఇదే సమయంలో జమ్ము, కశ్మీర్ లోని పరిస్థితి గురించి సమీక్షించారు. ఉగ్రవాదుల ప్రవేశం గురించి పాకిస్తాన్ పట్ల నిరసన తెలియచేయడానికి ఈ నెల 20న భారత ప్రభుత్వం దేశంలోని పాకి రాయబార కార్యాలయ అధికారులను పిలిచింది.

నగ్రోటా ఎదురు కాల్పులు నవంబర్ లో జరగడం యాదృచ్ఛికమే అయినా, మన సైనిక దళాలకు సంబంధించి నగ్రోటా గతంలో ఒక చేదు జ్ఞాపకాన్నే మిగిల్చింది. ఇక్కడి మన సైనిక శిబిరం మీద కూడా సరిగ్గా నవంబర్ (29)లోనే 2016లో ఉగ్రవాదులు దాడి చేశారు. భీకరంగా జరిగిన కాల్పులలో ఏడుగురు జవాన్లు అమరులయ్యారు. ముగ్గురు ఉగ్రవాదులు కూడా చనిపోయారు. హైగా ఇది బుర్హాన్ వాని అనే ముప్పురుడిని భారతీయ భద్రతాదళాలు



హతమార్చిన నేపథ్యంలో జరిగిన హింసలో భాగంగా ఉగ్రవాదులు చేసిన ఘాతుకం. అప్పుడే యురి సెక్టార్ అంతా అల్లకల్లోలమైంది. దీని ఫలితంగానే సర్దికల్ స్ట్రయిక్స్ జరిగిన సంగతీ గుర్తు చేసుకోవాలి. అప్పుడు మన సైనిక శిబిరం మీద జరిగిన దాడి కూడా వేకువనే జరిగింది. ఒక విధంగా ఇది ఉగ్రవాద మూకల మీద జవాన్లు సాధించిన ప్రతీకారం అని అనుకున్నా అనుకోవచ్చు. జమ్ము నగరానికి సమీపంగానే ఉండే నగ్రోటా గ్రామంలోని సైనిక శిబిరం వద్దకు మన పోలీసు యూనిఫారాలతో వచ్చిన ఉగ్రవాదులు ఆనాడు కాల్పులకు తెగబడ్డారు.

నగ్రోటా వద్ద జరిగిన తాజా ఎదురుకాల్పుల ఘటన గురించి ప్రధాని మాట్లాడడం వెనుక పెద్ద ఆవేదనే కనిపిస్తుంది. దేశానికి ఇదొక సాంత్వన

కూడా. అందుకే ప్రధాని భద్రతా బలగాలను ఎంతో శ్లాఘించారు. ఈ ఉదంతం గురించి నిఘా అధికారులు అందించిన ఆధారాలే విస్తృతమేటట్టు ఉన్నాయి. జైష్ ఏ మహమ్మద్ రెండు లక్ష్యాలతో ఆ ఉగ్రమూకను పంపింది. ఒకటి- 26/11 ముంబై పేలుళ్ల ఘాతుకం జరిగి 12 సంవత్సరాలు గడిచిన సందర్భాన్ని చూసుకుని మళ్లీ ఒకసారి లోయలో ఘోర రక్తపాతం సృష్టించడం. రెండు, ఆ ప్రాంతంలో తలపెట్టిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల (డిప్టిక్ట్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్ ఎన్నికలు) ముందు భయోత్పాతం కలిగించడం. నవంబర్ 28 నుంచి డిసెంబర్ 22 వరకు ఈ ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. డిప్టిక్ట్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్ ఎన్నికలు ఎనిమిది దశలలో జరుగుతున్నాయి. 280 మంది ప్రతినిధులు ఈ ఎన్నికల ద్వారా వస్తారు. పంచాయతీలలో ఖాళీగా ఉన్న 12,000 స్థానాలకు, పట్టణ ప్రాంత పాలక సంస్థలలోని 230 స్థానాలకు కూడా ఎన్నిక జరపాలని నిర్ణయించారు. ఇప్పుడు కనుక విధ్వంసం సృష్టించగలిగితే జమ్ము, కశ్మీర్ లో ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియ పునరుద్ధరణకు తలపెట్టిన ప్రక్రియకు ఆదిలోనే భంగం వాటిల్లుతుంది. 2018 సంవత్సరంలో వీటికి జరిగిన ఎన్నికలను నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్, పీడీపీ బహిష్కరించాయి. ఇప్పుడు గుప్తార్ అలయెన్స్ పేరుతో ఆ పార్టీలే ఎన్నికలలో పాల్గొంటున్నాయి. గుప్తార్ అలయెన్స్ పేరుతో ఆ పార్టీలు ఎన్నికలలో

నక వాస్తవాలు

పాల్గొనడం ఇదే మొదటిసారి. నిజానికి 370 అధికరణం తరువాత స్థానిక సంస్థలకు జరుగుతున్న ఎన్నికలివి. ఈ ఎన్నికల మీద పాక్ ప్రేరేపిత ఉగ్రవాద సంస్థ తుపాకీ జాడ పడకుండా జాగ్రత్త పడడం కేంద్ర ప్రభుత్వ తక్షణ కర్తవ్యం. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేస్తే లోయలో కిందిస్థాయిలో ప్రజా నాయకత్వం ఏర్పడుతుందని కేంద్రం భావన. దీనితో ఉగ్రవాదానికి మంచి సమాధానం చెప్పువచ్చునని కూడా ఎన్డీఎ ఆశిస్తున్నది. పీడీపీ, నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ కుటుంబ, అవినీతి పాలనకు అడ్డుకట్ట వేయడానికి కూడా స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలతో సాధ్యమవుతుందని కూడా విశ్వసిస్తున్నారు.

దీనిని నిరోధించాలన్న రాక్షస తలంపుతోనే చనిపోయిన ఆ నలుగురు ఉగ్రవాదులు ఉన్నారని చెప్పడానికి కావలసినన్ని ఆధారాలు దొరికాయి. పెద్ద మొత్తంలో పేలుడు సామగ్రి లభ్యమైంది. దీనితో ఆ ఉగ్రవాదుల ఉద్దేశం గురించి నిఘా వర్గాల అంచనాకు పెద్ద ఆధారమే దొరికింది. దీనినే మన భద్రతాదళాలు వమ్ము చేశాయి. 6 ఏకే 56 తుపాకులు, ఐదు ఏకే 47 తుపాకులు, మూడు పిస్టళ్లు దొరికాయి. 16 ఏకే మ్యాగజిన్లు ఉన్నాయి. ఆర్డిఎక్స్ పొట్లం ఒకటి దొరికింది. ఎన్నో గ్రనేడ్లు దొరికాయి. ఉన్నది నలుగురు ఉగ్రవాదులు. కానీ తుపాకులు 11. స్పెషల్ ఆపరేషన్ బృందానికి చెందిన ఇద్దరు కూడా తీవ్రంగానే గాయపడ్డారు. ఒక ట్రక్కులో వీళ్లు వస్తుండగా నిఘా వేసి భద్రతా దళాలు పట్టుకున్నాయి. బాన్ టోల్ ప్లాజా దగ్గర ఇది జరిగింది. ట్రక్కు డ్రైవర్ పారిపోయాడు. దీనికి ఉన్న నెంబర్ నిజమైనది కాదు. కొన్ని గ్రనేడ్లు పేలి పోవడంతో ట్రక్కు కూడా దగ్గమైంది. వీటిని బట్టే ఈ ఎదురుకాల్పుల బీభత్సం గురించి ఊహించవచ్చు. సాధారణంగా భారతదేశంలోకి పాక్ ప్రేరేపిత ఉగ్రవాదులు ప్రవేశిస్తూ ఉండే షకార్గఢ్ దగ్గర అబ్బల్ రహ్మాన్ అన్గర్ (రహ్మాన్ లాలా) కనిపించాడు. ఇతడు జైషే మృతసాపకుడు మసూద్ అజర్ సోదరుడే. షకార్గఢ్ అంతర్జాతీయ సరిహద్దులో, సరోవాల్ జిల్లాలో (పాకిస్తాన్) ఉంది. 2008, నవంబర్ 26 నాటి పేలుళ్ల తేదీని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఉగ్రవాదులు కొత్త పథకం రచించవచ్చునన్న అనుమానంతోనే నిఘా వర్గాలు ఉన్నాయి. అదే జరిగింది. లోయలో స్థానిక ఎన్నికలు, ముంబై పేలుళ్ల ఘటన జరిగి వన్నెండు సంవత్సరాల ఏకకాలంలో సంభవించిన నేపథ్యంలో నిఘా వర్గాలు ఈ అనుమానాలతో ఉన్నాయి. దీనితో కశ్మీర్ పోలీస్, స్పెషల్ ఆపరేషన్ గ్రూప్, సీఆర్ఐపీఎస్ అప్రమత్తమయ్యాయి. మొత్తానికి బాన్ టోల్ ప్లాజా వద్ద ఈ వ్యాన్ దొరికింది. లొంగిపోవాలని భద్రతాదళాలు హెచ్చరించాయి. కానీ ఉగ్రవాదులు కాల్పులు జరిపారు. పెద్ద ఎత్తున మూడు గంటల పాటు అవి కొనసాగాయి. మందుగుండుతో పాటు కొన్ని మందులు కూడా ఉగ్రవాదుల దగ్గర దొరికాయి. అవన్నీ పాకిస్తాన్ కు చెందినవే. కాబట్టి ఉగ్రవాదులు ఆ దేశ సరిహద్దు దాటి లోపలకి వచ్చారని నిఘా వర్గాలు విశ్వసిస్తున్నాయి. సరిహద్దు దాటినది ఈ నలుగురే అయినా, దేశంలో ఉన్న స్లిపర్ సెల్స్ సాయం మీద నమ్మకంతోనే వచ్చి ఉంటారని కూడా భద్రతా బలగాలు చెబుతున్నాయి. వీళ్ల దగ్గరే దొరికిన మొబైల్ ఫోన్లు, రేడియోలను బట్టి కూడా పాకిస్తాన్ లోని ఉగ్రవాద పెద్దల కనుసన్నలలోనే వ్యవహరించారని అర్థమవుతుందని కూడా చెబుతున్నారు. ఇవి పాకిస్తాన్ కే చెందిన మైక్రో ఎలక్ట్రానిక్స్, క్యూమొబైల్డ్ సంస్థలు తయారుచేసినవే. రహ్మాన్ అన్గర్ ఆదేశాలతోనే నడుచుకుని ఉంటారని భద్రతాదళాల అభిప్రాయం. ఆ ఫోన్ లలో 'మీరు ఎక్కడకి చేరుకున్నారు? పరిస్థితి ఏమిటి? మీకు ఏ ఇబ్బంది లేదని భావిస్తున్నాను' అన్న ప్రశ్నలతో కూడిన సమాచారం ఉంది. దొరికిన డిజిటల్ మొబైల్ రేడియోలో వచ్చిన సమాచారం కూడా పాక్ లోని ఉగ్రవాద పెద్దలతో వీళ్లు మాట్లాడిన సంగతినే రుజువు చేస్తున్నదని భద్రతావర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఆ మందులు కూడా కరాచీలో తయారైనవే. ఉగ్రవాదులు వేసుకున్న బూట్లు పాకిస్తాన్ వే. ఒక వైర్లెస్ సెల్, జీపీఎస్ కూడా దొరికాయి. ★

పాక్ సైన్యంలో ఉగ్రవాద భక్తి



‘ఏ ప్రామిస్డ్ ల్యాండ్’.. అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు బరాక్ ఒబామా ఆత్మకథ ఇది. గతంలో ఆ దేశ అధ్యక్షులు రాసిన అన్ని ఆత్మకథల కంటే దీనికే ఎక్కువ ప్రాచుర్యం వచ్చిందట. రావాల్సిందే. ఇందులో అద్భుతమైన వాస్తవాలు ఉన్నాయి. కొన్ని దేవరహస్యాలు కూడా. పాకిస్తాన్ గురించి కూడా చక్కని దేవ రహస్యం భావి తరాల కోసం అందిచారు, ఒబామా.

అబోటాబాద్ అనేచోట ఒసామా బిన్ లాడెన్ దాగున్నాడన్న సమాచారం అమెరికా తెలుసుకుంది. అబోటాబాద్ అనేది ఒకానొక పాక్ సైనిక శిబిరానికి కూతవేలు దూరంలోనే ఉందట. అయినా లాడెన్ మా దేశంలో లేడని అడ్డంగా బొంకింది ఆనాడు పాకిస్తాన్. అసలు లాడెన్ బస మీద దాడికి పాకిస్తాన్ సైన్యం ప్రమేయం వద్దేవద్దు అన్నారట బరాక్ ఒబామా. ఎందుకో ఆయనే చెప్పారు. ఒబామా తెలివైనవాడు మరి! పాకిస్తాన్ సైన్యంలోను, నిఘా వర్గాలలోను కూడా లాడెన్ విధేయులు ఉన్నారన్నది బహిరంగ రహస్యమే అని మొహమాటం లేకుండా రాశారు. పాకిస్తాన్ సైన్యంలో అల్ కాయిదా, తాలిబన్ భక్తులు లెక్కకు మిక్కిలిగా ఉన్నారన్నమాట. కానీ ముషార్రఫ్ ఆనాడు పిల్లి పాలు తాగిన చందంగా ఆ సంగతి అమెరికాకు తెలియదని అనుకున్నాడు. ఈ సామెత ప్రకారం పిల్లి కళ్లు మూసుకునే పాలు తాగుతుందట. తాను లోకాన్ని చూడలేదు. కానీ లోకమే తనను గమనిందని అనుకుంటుందట. ముషార్రఫ్ చేసింది సరిగ్గా అదే. తాలిబన్, అల్ కాయిదా ఉగ్రవాదులనే భారత్, అఫ్ఘానిస్తాన్ ల మీద ప్రయోగించేందుకు పాకిస్తాన్ సైన్యం వాడుకునేదని కూడా ఒబామా రాసుకున్నారు. అంత అవినాభావ బంధం వారిది. ఎందుకో మరి, ఒబామా దగ్గర పనిచేసిన రక్షణమంత్రి రాబర్ట్ గేట్స్, నాటి అమెరికా ఉపాధ్యక్షుడు, ప్రస్తుతం అధ్యక్షునిగా ఎన్నికైన బైడెన్ ఆ ముట్టడి వద్దని భావించారట. ఒబామా మాత్రం జరిపించారు.

అన్నట్టు పాక్ ఆగ్రహం సంగతేమో కానీ, భారత్ లో ఉత్తర ప్రదేశ్ న్యాయవాది ఒకరికి ఒబామా పుస్తకం అభ్యంతరకరంగా కనిపించింది. జ్ఞాన్ ప్రకాశ్ శుక్లా అనే ఈ న్యాయవాది ఒబామా భారతీయ మహా నాయకులని అవమానించాడని చెబుతున్నారు. ఇంతకీ ఆ మహాపురుషులు ఎవరో అందరికీ తెలుసు. ఒకరు రాహుల్, రెండు మన్మోహన్ సింగ్. పాపం, ఒబామాగారు ఎంతో సంయమనం పాటించారు గానీ, లేకపోతే చాలా దేవరహస్యాలు వచ్చి ఉండేవి. అవేవీ రాయకుండా తన పుస్తకం అమ్మకాలను ఆయన త్యాగం చేశారు కాదా! కాబట్టి ఒబామా రాసిన ఆ ఇబ్బందికర పుటల మీద పోలీసు చర్య తీసుకోవాలని శుక్లాగారు ఫిర్యాదు చేశారు. ఆ పుటలలో పార్లమెంట్ సభ్యుడు రాహుల్ గురించీ, మాజీ ప్రధాని మన్మోహన్ గురించి రాసిన మాటలు వారి అభిమానుల హృదయా లను దహించే స్థాయిలో ఉన్నాయట. నేనిచ్చిన ఫిర్యాదు కనుక తీసుకోకపోతే ఢిల్లీలో ఉన్న అమెరికా రాయబార కార్యాలయం ముందు నిరాహార దీక్ష చేసిస్తానంటున్నారాయన. అయ్యా! శుక్లాగారు. భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ గురించి మీ పార్టీ వాళ్లకి తప్ప వేరొకరికి హక్కు లేదా? ★

గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ లో ఎన్నికల వేళ.. టీఆర్ఎస్ - బీజేపీ మధ్య నువ్వా నేనా అన్నట్లుగా రణరంగం నెలకొంది. ప్రధానంగా ఈ రెండు పార్టీల మధ్య పోటీ సాగింది. దుబ్బాకలో ఓటమితో విలవిల్లాడిన టీఆర్ఎస్.. ఆ వెంటనే ముంచుకొచ్చిన జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల కోసం సర్వశక్తులూ ప్రయోగించింది. ఆ ఓటమి ప్రభావాన్ని కనిపించనీయకుండా జాగ్రత్తపడేందుకు ప్రయత్నించింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తమ ఎమ్మెల్యేలను, ఎమ్మెల్సీలను, ఎంపీలను, ఆయా కార్పొరేషన్ల చైర్మన్లను రంగంలోకి దింపింది. డివిజన్ల వారిగా పలువురికి బాధ్యతలు అప్పగించి.. నామినేషన్ల పర్వం మొదలైనప్పటినుంచే ప్రచారం సాగించింది.

ఇక, దుబ్బాక ఉపఎన్నికలో గెలుపుతో హుషారుగా ఉన్న బీజేపీ.. అదే జోరుతో జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లోనూ ప్రచారం సాగించింది. స్థానిక, రాష్ట్రస్థాయి నేతలకు తోడు జాతీయస్థాయి నాయకులు కూడా ప్రచారపర్వంలో భాగస్వాములయ్యారు. కేంద్ర మంత్రులు కూడా వార్డుల్లో ప్రచారం చేయడంతో పాటు.. రోడ్ షోలలో పాల్గొన్నారు. ప్రధానంగా టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వ వైఫల్యాలనే ప్రజల్లోకి

కారులో కలవరం.. భీమ

తీసుకెళ్లేందుకు బీజేపీ ప్రాధాన్యం ఇచ్చింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం కుటుంబపాలనగా మారిందన్న వాదనతో పాటు.. దుబ్బాక ఫలితంతో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ట్రెండ్ మారిందని, టీఆర్ఎస్ పతనం ప్రారంభమైందని బీజేపీ ప్రచారం చేసింది.

అంతేకాదు, ఎంబఎం మీద కూడా బీజేపీ విమర్శలు చేసింది. టీఆర్ఎస్ అంటేనే మజ్లీస్ పార్టీ.. ఎంబఎం అంటేనే టీఆర్ఎస్ అంటూ కొత్త నినాదం ఎత్తుకుంది. టీఆర్ఎస్ హిందువులను విస్మరిస్తోందని, కేవలం ముస్లింల కోసమే పనిచేస్తుందన్న అంశాన్ని బలంగా జనంలోకి తీసుకెళ్లింది. అందుకే జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలు బీజేపీ వర్సెస్ ఎంబఎం అని బహిరంగంగా ప్రకటించింది. పాతబస్తీలో గంపగుత్తగా ముస్లిం నేతలకే ఓట్లు వేస్తూ గెలిపిస్తున్నారని, అలాంటిది హిందువులం మాత్రం మనవాళ్లకు ఓట్లు వేయకుండా మన ఓట్లు మనమే చీల్చుకుంటున్నామని, ఇప్పటినుంచి ఆ పోకడలకు చెక్ పెట్టాలని ఓటర్లకు బీజేపీ పదే పదే విజ్ఞప్తి చేసింది. హిందువులందరూ బీజేపీకే ఓటు వేయాలని కోరింది. భాగ్యనగరంలో ముస్లింల పెత్తనానికి అడ్డుకట్ట వేయాలని కోరింది.

హైదరాబాద్ కు చెందిన ఎంబఎం ఎక్కడో, బిహార్ లో ఐదు ఎమ్మెల్యే సీట్లను గెలుచుకుందని, అసలు అక్కడ ఎంబఎం పార్టీ అంటేనే ఎవరికీ తెలియదని, కేవలం ముస్లింలు అన్న ఒకే ఒక్క

కారణంతో ఎంబఎం అభ్యర్థులను అక్కడ ఓటర్లు గెలిపించారని బీజేపీ గుర్తుచేసింది. అలాంటిది మెజార్టీ అయిన హిందువులం మన హిందూ పార్టీకే ఓట్లు వేసుకోవడానికి సంకోచించడం ఎందుకని ఆలోచన లేవనెత్తింది. ఇకపై ఆ పద్ధతి మార్చేద్దామని, హిందువుల ఓట్లన్నీ బీజేపీకే వేస్తే గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మేయర్ పీఠం హిందువుల వశం అవుతుందని గుర్తు చేసింది. టీఆర్ఎస్ గెలిచినా హైదరాబాద్ లో ముస్లిం పెత్తనమే కొనసాగుతుందన్న విషయాన్ని గ్రేటర్ హైదరాబాద్ లోని ప్రతి ఓటరూ దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సి కోరింది. ఈ ఎన్నికల్లో ఎంబఎంను మట్టి కరిపించాలని ప్రజలకు సూచించింది.

ఇక బీజేపీ విమర్శలను తిప్పి కొట్టే వ్యూహమో ఏమో గానీ ఎంబఎం ఎమ్మెల్యే ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్ అధికార టీఆర్ఎస్ పై సంచలన వ్యాఖ్యలు చేశారు. తాము తలుచుకుంటే కేసీఆర్ ప్రభుత్వాన్ని రెండు నెలల్లో కూల్చేస్తామని అన్నారు. అయితే ఈ వ్యాఖ్యల పట్ల టీఆర్ఎస్ పెద్దగా స్పందించలేదు. దీనిని బట్టి చూస్తే ఆ రెండు పార్టీల మధ్య ఉన్న రహస్య ఒప్పందంలో భాగమే ఈ విమర్శలని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

మరోవైపు ఈ ఎన్నికల వేళ కొన్ని ప్రచారాలు కలకలం సృష్టించాయి. హైదరాబాద్ వరద బాధితులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంపిణీ చేస్తున్న వరదసాయాన్ని ఆపేయాలంటూ బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ ఎన్నికల కమిషన్ కు ఫిర్యాదు చేశారని ఓ లేఖ సోషల్ మీడియాలో హల్చల్ చేసింది. కానీ తర్వాత అది అబద్ధమని తేలిపోయింది. అలాగే, బీజేపీ నుంచి గోషామహల్ శాసనసభ స్థానానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న రాజాసింగ్ ఆ పార్టీకి రాజీనామా చేశాడంటూ సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అయ్యింది. అయితే, గంటల్లోనే రాజాసింగ్ స్పందించడం, జర్నలిస్టులకు అది తప్పుడు వార్త అని వెల్లడించడంతో ఆ ప్రచారానికి అడ్డుకట్ట పడింది.

సోషల్ మీడియాలో లేఖ దుమారం

ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాల వల్ల హైదరాబాద్ లో అంచనాకు అందని రీతిలో నష్టం వాటిల్లింది. దీంతో, ప్రభుత్వం వరద బాధితులకు పదివేల రూపాయల చొప్పున నష్టపరిహారం అందిస్తామని ప్రకటించింది. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలు సమీపిస్తుండటంతో ఇది ఎన్నికల తాయిలంగా ఉపయోగపడుతుందన్నది బహిరంగ రహస్యమే. అదే సమయంలో ఎన్నికలకు నోటిఫికేషన్ వెలువడింది.



రాతో కమలం

తొలుత ఈ వరద సాయం పంపిణీ కొనసాగించు కోవచ్చని రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించింది. కానీ, ఆ తర్వాత ఎన్నికలు పూర్తయ్యే దాకా వరదసాయం ఆపాలని ఆదేశాలు జారీచేసింది.

ఈ నేపథ్యంలోనే బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ వరద సాయం ఆపాలంటూ ఎన్నికల కమిషన్ కు లేఖ రాశారని, అందుకే ఎలక్షన్ కమిషన్ వరదసాయం పంపిణీని నిలిపివేసిందని ఆరోపణలు గుప్పిస్తున్న పోస్టులు వైరల్ అయ్యాయి. బండి సంజయ్ పేరుతో ఉన్న ఒక లేఖ కూడా వైరల్ అయింది. వెంటనే తేరుకున్న బీజేపీ దానిని పూర్తిగా ఖండించింది. లేఖ పరిశీలనలోనే పలు లోపాలు బయటపడ్డాయి. అవి..

1. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం నిర్వహిస్తోంది. ఇది పూర్తిగా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం పరిధిలో జరిగే ప్రక్రియ. కానీ, బండి సంజయ్ పేరుతో ఉన్న ఆ లేఖ కేంద్ర ఎన్నికల కమిషనర్ కు రాసిపట్లుగా ఉంది. అంటే, అవగాహన లేకుండా రూపొందించిన ఫేక్ లెటర్ గా అర్థమవుతోంది.
2. ఏ లేఖలో అయినా తేదీ రాయడం పరిపాటి. అధికారిక లేఖలకు తప్పనిసరి. ఈ లేఖలో ఏ రోజు రాశారో ప్రస్తావన లేదు.
3. బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ కరీంనగర్ లోక్ సభ స్థానం నుంచి ప్రస్తుతం ఎంపీగా కొనసాగుతున్నారు. ఆయన లెటర్ హెడ్ లో ఆ ప్రస్తావన కూడా ఉండాలి. కానీ, ఈ అబద్ధపు లేఖలో ఆ ప్రస్తావన లేదు.

ఈ మూడు అంశాలు పరిశీలనలోనే బయట



పడ్డాయి. దీనికి తోడు మరో కీలక అంశంపై అందరికీ అవగాహన ఉండాలి. ఎక్కడ ఎన్నికలు జరిగినా ఓటర్లను ప్రభావితం చేసే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు గానీ, వసులు గానీ, పథకాలు గానీ అమలు చేయడానికి ఎన్నికల కమిషన్ అనుమతించదు. అందులో భాగంగానే సహజంగానే ఎన్నికల సంఘం వరదసాయం పంపిణీని నిలిపివేసింది. దానికి ప్రత్యేకంగా ఎవరో ఫిర్యాదు చేయాల్సిన అవసరం లేదు.

మరోవైపు బండి సంజయ్ ఆ లేఖ తాను రాయలేదని వివరణ ఇచ్చారు. అంతేకాదు, హైదరాబాద్ సైబర్ క్రైమ్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు కూడా చేశారు. ఆ లేఖ తాను రాసింది కాదని.. తనకు, తన పార్టీకి చెడ్డపేరు తెచ్చేందుకు ఎవరో అబద్ధపు లేఖను సృష్టించారని, అందులో ఉన్న సంతకం కూడా తనది కాదని ఆ ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నారు. ఆ లేఖను సృష్టించిన వారిని గుర్తించి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు. ఆ ఫిర్యాదు ప్రతిని తెలంగాణ డీజీపీకి, కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రికి కూడా

పంపించారు.

అలాగే, బీజేపీ తెలంగాణ కమిటీ తన అధికారిక ట్విట్టర్ ఖాతాలో కూడా ఈ విషయాన్ని వెల్లడించింది. సీఎం కేసీఆర్, డీఆర్ఎస్ నేతలు కుట్రపూరితంగా ఇలాంటి లేఖను సృష్టించారంటూ ఆరోపించింది. అంతేకాదు, ఆ లేఖ తాను రాయలేదంటూ చార్జీనార్ భాగ్యలక్ష్మి ఆలయం ముందు ప్రమాణం చేస్తానని.. కేసీఆర్ కూడా దమ్ముంటే అక్కడికి రావాలని బండి సంజయ్ సవాల్ విసిరారు. నవంబర్ 20వ తేదీ శుక్రవారం మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు నిజానిజాలు ప్రజల ముందు తేల్చుకుందామని సంజయ్ పిలుపునిచ్చారు.

బీజేపీ కార్యాలయం నుంచి ర్యాలీగా భాగ్యలక్ష్మి ఆలయానికి వెళ్తానని ఆయన ప్రకటించారు. పోలీసులకు సమాచారం ఇచ్చారు. కానీ, ఉద్రిక్తతలు తలెత్తుతాయనే కారణంగా పోలీసులు అనుమతి నిరాకరించారు. అసలే ఎన్నికల సమయం, ఇరు పార్టీల కార్యకర్తలు ఎదురైతే ఘర్షణలు జరగొచ్చని వారించ్చారు. కానీ, బండి సంజయ్ మాత్రం అనుకున్న సమయానికి పార్టీ నేతలు, కార్యకర్తలతో కలిసి భాగ్యలక్ష్మి ఆలయానికి చేరుకున్నారు. ఆయనతో పాటు.. కార్యకర్తలు భారీగా తరలి వచ్చారు. సరిగ్గా మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు భాగ్యలక్ష్మి ఆలయానికి వెళ్లి ప్రత్యేక పూజలు చేసి సీఎం కేసీఆర్ కోసం ఎదురుచూశారు. ముఖ్యమంత్రి రాల్చేకపోతే తనకు ఫోన్ చేసినా ఫర్వాలేదన్నారు సంజయ్. కానీ కేసీఆర్ గానీ, అధికార పార్టీ గానీ దీనికి స్పందించలేదు. అధికార పార్టీ తన నవాల్ ను స్వీకరించక పోవడంతోనే.. ఆ అబద్ధపు లేఖను డీఆర్ఎస్ నాయకులే సృష్టించారన్న విషయం అర్థమవుతోందని బండి సంజయ్ ఆరోపించారు. డీఆర్ఎస్ పార్టీ ఎత్తుగడలో భాగమే ఆ అబద్ధపు లేఖ అని, ఓటర్లను గందరగోళంలో పడేసేందుకే దానిని సోషల్ మీడియాలో వైరల్ చేశారని బీజేపీ ఆరోపించింది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్





ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వివాదాలకు పర్యాయపదంగా మారిపోయింది. వివాదం లేని రోజు కనిపించడమే లేదు. రాజకీయమో, రాజ్యాంగమో, చట్టమో, న్యాయమో, ధర్మమో, ఇవేవీ కాకపోతే మరేదో అన్నట్లుగా రోజుకో వివాదం తలెత్తుతోంది. వ్యక్తిగత విభేదాలు, రాజకీయ వైరుధ్యాలు, ప్రభుత్వ పెద్దల అహంకారపూరిత ధోరణుల కారణంగానే ఈ వివాదాలు పురుడు పోసుకుంటున్నాయి. అయితే వీటి వలన రాష్ట్రానికి గానీ, ప్రజలకు గానీ ఎటువంటి ప్రయోజనం లేదు. అయినా, ప్రభుత్వం మొండిగా వ్యవహరిస్తోంది. కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతోంది. దీనివలన వందల, వేల కోట్ల రూపాయల ప్రజల ధనం కోర్టు ఖర్చుల ఖాతాలో కొట్టుకుపోతోంది. అసలే రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి అంతంత మాత్రంగా ఉన్న నేపథ్యంలో ఈ వ్యధా ఖర్చులకు చెక్ పెట్టకపోతే కేసులు, వివాదాలపరంగానే కాదు, ఆర్థికంగాను రాష్ట్రం భారీ మూల్యం చెల్లించవలసి వస్తుంది.

వివాదాలతో ప్రజాధ

ఇటీవల స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల వివాదం రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో చర్చనీయాంశంగా మారింది. నిజానికి, ఇది ఇప్పటిది కాదు. కరోనాకు సమాంతరంగా, సుమారు ఏడేనిమిది నెలలుగా సాగుతున్న వివాదం. ప్రస్తుతం చివరిదశకు చేరుకున్నట్లు కనిపిస్తున్న వివాదం. ఇంతవరకు అనేక మలుపులు, మరకలను దాటించిన ఈ వివాదం.. ఇప్పుడు రోజుకో కొత్త మలుపు తిరుగుతోంది. ఈ విషయంలో అధికార, ప్రతిపక్షాల మధ్య మాటల తూటాలు పేలుతున్నాయి. మంత్రులు సైతం గీత దాటుతున్నారు. న్యాయ స్థానాలకు, న్యాయమూర్తులకు ఏవేవో ఉద్దేశాలను అపాదించే వరకు వెళ్తున్నారు. దీంతో ఇది చిలికి చిలికి గాలివానగా మారి రాజకీయ పెను తుపానుగా మారే ప్రమాదం ఉందన్న సందేహాలు వ్యక్తమవు తున్నాయి. చివరకు రాజ్యాంగ సంక్షోభానికి దారి తీస్తుందని, ఇంకేదో అయిపోతుందనే ఊహాగానాలు కూడా రాజకీయ

వర్గాల్లో, ఇతరత్రా వినిపిస్తున్నాయి.

అయితే, స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు నిర్వహించడం, నిర్వహించకపోవడం కారణంగా రాజ్యాంగ సంక్షోభం తలెత్తడం, రాష్ట్రపతి పాలన వరకు పరిస్థితి చేజారి పోవడం వంటివి ఊహలే కానీ వాస్తవంలో అలా జరిగే అవకాశాలు అంతగా లేవనే విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు. ఎందుకంటే, ఐదేళ్లకు ఒకసారి జరగవలసిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు.. అలా జరిగిన సందర్భాల కంటే జరగని సందర్భాలే చరిత్రలో ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి. పుష్కరానికిసారి కూడా స్థానిక ఎన్నికలు జరగని సందర్భాలు కూడా చరిత్రలో అనేకం ఉన్నాయి. నిజానికి, ప్రస్తుత ఎన్నికల విషయాన్నే తీసుకుంటే, ఇవి ఎప్పుడో 2018లో జరగవలసినవి. అప్పుడు అధికారంలో ఉన్న తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సకాలంలో ఎన్నికలు నిర్వహించి ఉంటే ఇప్పుడీ పరిస్థితి వచ్చేదే కాదు. అయితే, ఈ వివాదం నేపథ్యంలో తలెత్తుతున్న ఇతర వికల్పాలు, ముఖ్యంగా న్యాయవ్యవస్థను చులకన చేసేవిధంగా కొందరు మంత్రులు సహా అధికారపార్టీ నాయకులు చేస్తున్న విమర్శలు ప్రభుత్వానికి ప్రమాదంగా మారే అవకాశం ఉందని విశ్లేషకులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు.

సరే, ఆ విషయాన్ని వక్కనపెట్టి.. మళ్లీ స్థానికంలోకి వస్తే, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా చివరిసారిగా, 2013లో స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు జరిగాయి. కారణాలేవైనా 2018లో మళ్లీ జరగలేదు. అప్పుడు కూడా ఇదే నిమగ్న రమేష్ కుమార్ రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ గా ఉన్నారు. సకాలంలో ఎన్నికలు

నిర్వహించడం తమ ప్రధాన కర్తవ్యమని ఇప్పట్లోలా అప్పట్లో అటు ప్రభుత్వానికి అనిపించలేదు, ఇటు ఎన్నికల సంఘం భావించలేదు. చివరకు అప్పటి ప్రతిపక్షం, ఇప్పటి అధికార పక్షం వైసీపీకి కూడా అనిపించలేదు. ప్రతిపక్షంగా వైసీపీ ఏనాడు స్థానిక ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరలేదు. ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకురాలేదు. కానీ, అధికారం లోకి వచ్చిన తర్వాత వైసీపీ స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు నిర్వహించాలని నిర్ణయానికి వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం ఆరంభంలో ఎన్నికల ప్రక్రియకు శ్రీకారం చుట్టింది. కొంతవరకు ప్రక్రియ నడిచింది. కొన్ని చోట్ల ఏకగ్రీవాలు జరిగిపోయాయి. ఇంతలో చైనా మహమ్మారి కొవిడ్ 19తో ఎన్నికల సంఘం ఎన్నికలను వాయిదా వేసింది. పరిస్థితి చక్కబడిన తర్వాత నిర్వహించాలని నిర్ణయించింది.

అంతవరకు సాఫీగా సాగిన కథ ఇక్కడే మరో మలుపు తిరిగింది. ప్రభుత్వం ఎన్నికలు కొనసాగించాలని పట్టుపట్టింది. ప్రభుత్వానికి, ఎన్నికల సంఘానికి మధ్య యుద్ధం మొదలైంది. షరామామూలుగా వివాదం హైకోర్టుకు చేరింది. సర్కార్ కు చుక్కెదురైంది. అక్కడి నుంచి సుప్రీంకోర్టుకు చేరింది. అక్కడ అదే జరిగింది. అయినా పెద్దల సభతో సహా అడ్డొచ్చిన వ్యవస్థలను రద్దుచేసుకుంటూ ముందుకు సాగుతున్న ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వం ఆర్డినెన్సు ద్వారా రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ పదవీ కాలాన్ని ఐదేళ్ల నుంచి మూడేళ్లకు కుదించింది. నిమగ్న రమేష్ కుమార్ ను పదవి ముగిసిపోయిందని తొలిగించి ఆయన స్థానంలో రాత్రికి రాత్రి తమిళ నాడుకు చెందిన కనకరాజును ఎన్నికల కమిషనర్



రాజనాల బాలకృష్ణ

నియమించింది. మళ్లీ కోర్టు.. షరామామూలు తీర్పులు.. నిమ్మగడ్డ పునః నియామకం.. ఇంతవరకు ఇదొక కథలా సాగిపోయిన ప్రహసనం.

కోవిడ్ కారణంగా చూపించి గత మార్చిలో ఎన్నికలను వాయిదా వేసిన ఎన్నికల సంఘం, ఇప్పుడు ఎన్నికలు నిర్వహించాలని నిర్ణయించింది. న్యాయ పోరాటంలో విజయం సాధించిన ఉత్సాహమో లేక వచ్చే మార్చిలో వదవీవిరమణ చేయడానికి ముందుగా, కనీసం గ్రామపంచాయతీలకు అయినా ఎన్నికలు నిర్వహించాలనే ఉద్దేశమో, లేకపోతే అధికార పక్షం ఆరోపిస్తున్నట్లుగా నిమ్మగడ్డ రాజకీయ బంధుత్వాల్లే కారణమో గానీ వచ్చే ఫిబ్రవరిలో ఎన్నికలు నిర్వహించేందుకు ఎన్నికల సంఘం సిద్ధమైంది. ఇందుకు సంబంధించిన సన్నాహాలకు

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా చివరిసారిగా, 2013లో స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు జరిగాయి. కారణాలేవైనా 2018లో మళ్లీ జరగలేదు. అప్పుడు కూడా ఇదే నిమ్మగడ్డ రమేష్ కుమార్ రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ గా ఉన్నారు. సకాలంలో ఎన్నికలు నిర్వహించడం తమ ప్రధాన కర్తవ్యమని ఇప్పట్లోలా అప్పట్లో అటు ప్రభుత్వానికీ అనిపించలేదు, ఇటు ఎన్నికల సంఘం భావించలేదు. చివరకు అప్పటి ప్రతిపక్షం, ఇప్పటి అధికార పక్షం వైసీపీకి కూడా అనిపించలేదు.

నిర్వహిస్తారా? లేక జగన్ తన పంతం నెగ్గించు కుంటారా? వేచి చూడాలి.

ఒకవేళ ఈ వివాదం ఏదో ఒకవిధంగా సర్దుమణిగినా, ఆ వెంటనే మరో వివాదం తెరపైకి రాదన్న గ్యారెంటీ లేదు. నిజానికి రాజధాని తరలింపు వంటి ఇంతకంటే చాలా తీవ్రమైన వివాదాలు ఏవీ ఇప్పట్లో తేలే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. ఇప్పటికే ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ వ్యవస్థలపై, ముఖ్యంగా న్యాయ వ్యవస్థపై తమకు విశ్వాసం లేదన్న విధంగా వ్యవహరిస్తోంది. ఈ పరిణామాలను గమనిస్తే చంద్రబాబు హయాంలో ఐదేళ్లు ఎలాంటి ప్రగతి లేకుండా ఎలాగైతే సాగిపోయాయో.. ఇప్పుడు జగన్ హయాంలో మరో ఐదేళ్లు వృథా కావడమే కాదు, ఈ వివాదాల కారణంగా వందలు, వేల కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనం వృథా అవుతోంది.

పంచాయతీ కార్యాలయాల రంగుల వివాదం ఒక్కటే తీసుకున్నా.. అందులోను కోర్టు ఖర్చులు పక్కన పెట్టినా ఇంచుమించుగా ఓ రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు బూడిదలో పోసిన పన్నీరైంది. కేవలం



రంగులు వేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 1300 కోట్ల నిధులను విడుదల చేసింది. ముందు వేసిన పార్టీ రంగులను తుడిచేసి లేదా ఆ రంగుల మీద మళ్లీ వేరే రంగులు వేయడానికి ఎంతలేదన్నా మరో రూ.1300 కోట్లు ప్రజాధనం వృథా కాకతప్పుదు. అలాగే.. రాజధాని భూముల వివాదం మొదలు, కోర్టుల్లో చిక్కుకున్న వందకుపైగా కేసులను ప్రభుత్వం తరఫున వాదిస్తున్న న్యాయవాదుల ఫీజులు, ఇతరత్రా ఖర్చులకు ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చవు తున్నాయో అర్థంచేసుకోవచ్చు. ఇంకా చిత్రం ఏమంటే, గత ఏడేనిమిది నెలలుగా ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి మధ్య సాగుతున్న కోర్టు వివాదానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం చెల్లిస్తున్న న్యాయవాదుల ఫీజులు, ఇతరత్రా ఖర్చులు ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచే చెల్లిస్తారు. అంటే చివరికి నష్టపోయేది ప్రజలే అన్నమాట.

రాజకీయ కాలక్షేపంగా సాగుతున్న ఈ వివాదాల కారణంగా విలువైన కాలం వృథాగా కరిగిపోతోంది. ప్రజలు పన్నులు రూపంలో కట్టిన సామ్యులను ఈ విధంగా వృథా చేయడం ఎంతవరకు సమంజసమో ప్రభుత్వం ఆలోచించుకోవాలి. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో సుమారు 30 వేల మంది పాస్టర్లకు ఒక్కొక్కరికి నెలకు రూ.5000 వంతున.. నెలకు రూ.15 కోట్లు, సంవత్సరానికి 700 కోట్ల రూపాయలకు పైగా పందేరం చేయడంతో పాటుగా సంక్షేమ పథకాల పేరిట చేస్తున్న ఖర్చుల కారణంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి క్షీణించిపోతోంది. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా మేల్కొంటే మంచిది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రంగుల వృథా

శ్రీకారం చుట్టింది. జిల్లా కలెక్టరత్తో టెలికాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించేందుకు ముహూర్తం నిర్ణయించి ఆ ఏర్పాట్లు చూడమని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శికి నిమ్మగడ్డ లేఖ రాశారు.

అయితే, గత మార్చిలో ఎన్నికల వాయిదాకు ఈసీ చూపిన కొవిడ్ కారణాన్నే చూపించి ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఎన్నికలు నిర్వహించేందుకు సిద్ధంగా లేదని తేల్చి చెప్పడంతో, అదే విషయాన్ని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎన్నికల కమిషనర్ కు తెలిపారు. ఈ వ్యాసం రాసే సమయానికి ప్రభుత్వానికి, ఎన్నికల సంఘానికి మధ్య ఈ వివాదం నడుస్తోంది. చివరకు ఏమి జరుగుతుంది? ఎవరిది ప్రైవేయి అవుతుంది? నిమ్మగడ్డ వదవీవిరమణ లోగా స్థానిక ఎన్నికలను



పరమాత్ముని విలక్షణమైన గుణాలు

భగవంతుడికి సహజమైన దయ ఉంటుంది. కాబట్టి తనను ఆశ్రయించినవాడు శోకిస్తుంటే “తదేజతి” కంపించి పోతాడట. రాముని గురించి వాల్మీకి అద్భుతంగా వర్ణించాడు. ఎవరైనా తన పాలనలో దుఃఖిస్తే ఆయన వ్యధయం కంపించిపోయేదట. నావారే వీళ్లు, అయ్యో కష్టం కలగకుండా ముందే నేను చూడాల్సిందే అని ఒక తల్లి తన పిల్లవాడి గురించి బెంగ పడినట్లు బాధపడేవాడట. ఏ ఒక్కరికి కష్టం కలిగినా అందుకు పాలకుడు శోకిస్తే ఆయనే రాజు అనుకుంటాం. కానీ ప్రజల శోకమే తన శోకమని భావించి అది తీరనిదే తాను నిద్రపోకుంటే వారిని దయాళువు అంటాం. విశ్వానికంతటికీ స్వామి అయిన పరమాత్మ తనని ఆశ్రయించినవారు దుఃఖిస్తే చూస్తూ ఊరుకోలేదు. కుచేలుడికి కష్టం కలిగితే పరిస్థితి చూసి, అతను తిరిగి ఇంటికి చేరేసరికి తనకి కావల్సిన సంపదలన్ని స్వామి మొసుకెళ్లి ఇచ్చాడు. అలా భక్తుల శోకానికి పరమాత్మ కంపించిపోతాడు. కానీ కొందరు భగవంతుణ్ణి ఇట్టే దొరికించుకుంటూ మని అనుకుంటారు. ఎన్ని యజ్ఞాలు, యాగాలు చేసిన ఆయన చిక్కనే చిక్కడు. తనపట్ల భక్తిలేని వారికి దూరంగా, తనని ఆశ్రయించినవారికి దగ్గరగా ఉంటాడు. ఎందుకంటే ఆయన సర్వాంతర్యామి. ఈ జగత్తుకిలోన బయట అంతా ఉండే తత్త్వమే పరమాత్మ. ప్రహ్లాదుడు తలిస్తే ఆయన స్థంబంలోంచి వచ్చాడు. అందుకే ఆయనకు ఒక నామం సులభి, మరొక నామం దుర్లభి. ఇలా పరస్పర విరుద్ధంగా అనిపించే ఎన్నో నామాలు శ్రీవిష్ణుసహస్రనామాల్లో ఉన్నాయి. ఇవి పరమాత్మునిలోని విలక్షణమైన గుణాలు.



సుంఘమార్గం

ఆశ, ఆశయం

ఆశకు కళ్లెం లేదు. విద్యాధికులైన, సంపన్నుడైన ఆశకు బానిస అవుతాడు. వంద ఉన్నవాడు వెయ్యి కావాలంటాడు. వెయ్యి ఉన్నవాడు లక్ష కోరుకుంటాడు. రాజుకి కూడా సంతృప్తి ఉండదు. లక్షలు గలరాజు ఆకాశమే హద్దుగా భావిస్తాడు. వయసు మళ్లీ, జుట్టు తెల్లగా మారుతుంటే కళ్లు, చెవులు, వయసు కాలంతో పెరిగి ముడిమిలో బాధిస్తాయి. కానీ ఈ ఆశ మాత్రం నిత్య యవ్వనంగా అలానే ఉంటుంది. లేని దాని గురించి ఆలోచిస్తే మిగిలేది దుఃఖం. ఉన్న దాన్ని, పొందిన వాటి గురించి ఎక్కువ సేపు ఆలోచిస్తే కలిగేది సంతోషం. ఆశ ఆశయం వైపు అడుగులు వేస్తే అది ప్రశంసనీయమవుతుంది. దురాశ వైపు అడుగులు వేస్తే అది సంశయాత్మకమవుతుంది. గెలవడానికి ఓడిపోవడానికి ఒక్క అడుగే. గౌరవం పొందడానికి, అవమానాల పాలు కావడానికి ఒక్కమాటే. ఎదగడానికి, దిగజారడానికి ఒక ఆలోచన మాత్రమే అవసరం.

వేదాంతం

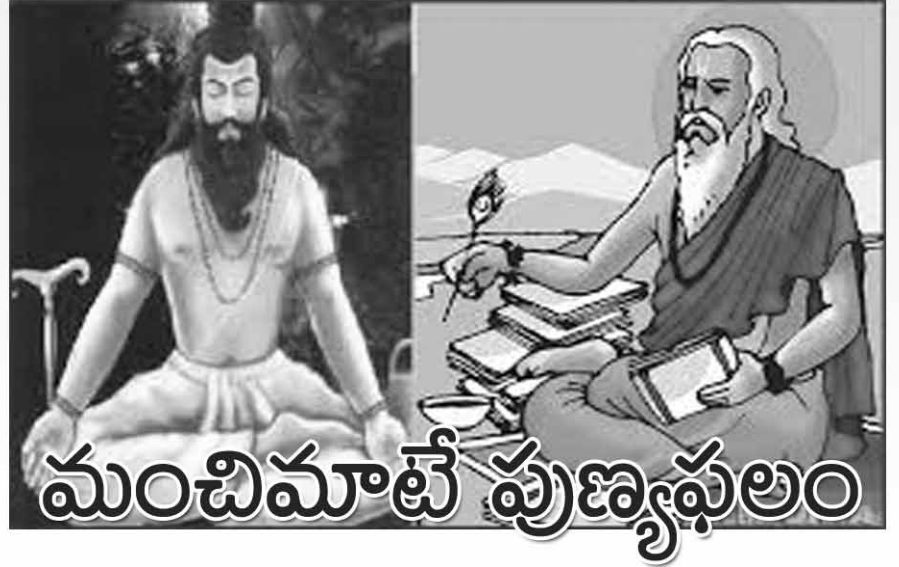
వేదాంతంలో రెండు పదాలు ఉన్నాయి. వేద, అంతం. వేదం అంటే రుగ్వేదం, యజుర్వేదం, సామవేదం, ఆదర్శవేదమని నాలుగు రకాల లక్షణాలు కలిగిన మంత్రాలు. అంతం అంటే చివరి భాగం అని అర్థం. అయితే వేదాంతం అంటే వేదంలోని చివరి భాగం అని అర్థం వస్తుంది. వేదరాశిలో ఏది మొదలు ఏది చివర అని ఉండదు. చివరిభాగం అనేది వేదంలో ఎక్కడైనా ఉండవచ్చు. మొదట్లో నైనా, మధ్యలోనైనా లేక మరెక్కడైనా అయి ఉండవచ్చు. సంస్కృతంలో అంత అంటే అందమైన అని కూడా అర్థం ఉంది. ‘వనాంతం’ అని అన్నప్పుడు వనంలోని అందమైన భాగం అని అర్థం. వేదాంతం అంటే వేదంలోని అందమైన భాగం అని వస్తుంది. అందం అనేది ఒక సాపేక్షికమైనది. ఒకదాన్ని మించి ఒకటి అందం అనే చెప్పేది. కాకి పిల్ల కాకికి ముద్దు. అది మనకు అందంగా అనిపించకపోవచ్చు. ఏ జీవి అయినా దానికి అది అందమే. ‘నేను’ అనుకునేది అంతా అందమే. వేరే వారికి అందంగా అనిపించాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ అందం అనేది బాహ్యమైనదే అవ్వాలి అవసరం లేదు. లోని ప్రపంచం ఒకటి ఉంది అందులో ఆత్మ ఉంటుంది. అది ఎప్పటికీ అందమే. అది ఒకనాడు మారేది కాదు. దాన్ని చూడగలిగితే, ఆత్మ వరకు మనం ఆలోచించగలిగితే ప్రపంచంలోని ప్రతి ఒక్కటి అందంగా అనిపిస్తుంది. అప్పుడు ఒకరిని ద్వేషించడం ఉండదు. కంటికి కనిపించే అన్నింటినీ ఆ ఒక్కటితో కలిపిచూస్తాం. మనం చేసే ప్రతి పనికి ఒక ఉద్దేశం ఉంటుంది. దానికి ఒక ఫలితం కూడా ఉంటుంది. ఎందుకంటే అన్నింటినీ వెనక ఉండి నడిపే ఒక కారణం ఒకటి ఉంది. ఆ అందమైనదేమిటో తెలుసుకొంటే చాలు. ఒక పెద్ద రంగుల రాట్నాన్ని ఒకడు ఎట్లా నడుపుతూ ఉంటాడో, ఈ ప్రపంచం అంతా ఒకే కారణంతో నడుస్తుంది. ఆ కారణతత్వాన్ని తెలుసుకొని బతికితే చుట్టూ ఉండే ప్రతి ఒక్కటి అనుగుణంగా చేసుకోవచ్చు. వేదాలు ఆత్మ గురించి, మనిషి ఏమి కోరుతాడో చెబుతాయి. ఒక పండు ఏదో ఒక భాగంలోనే రుచి ఉండొచ్చు. కానీ వేదం అందం ఒకచోటికే పరిమితం కాక అంతటా ఒకేలా ఉంటుంది. వేదం అనే జ్ఞానం, మనిషికి కోరుకున్నది లభిస్తే వెతకడం ఆపేస్తాడు. అప్పుడు శోధన ఆగిపోతుంది. దాన్నే వేదాంతం అని చెప్పొచ్చు. కొందరు స్వర్గాన్ని కోరుతారు. వారికి వేదం దాని గురించి చెప్పిన భాగమే వేదాంతం అవుతుంది. కొందరు ఆత్మజ్ఞానాన్ని తెలుసుకుంటారు. వారికి అదే వేదాంతం. వేదం అనంతమైన జ్ఞానం. జ్ఞానానికి అంతం ఉండదు. కానీ వేదంలోని ఏ భాగమైతే అంతిమ లక్ష్యాన్ని తెలుపుతాయో, జ్ఞానం శోధన ఎప్పుడైతే ఆగుతుందో, అది చేపే భాగమే వేదాంతం.

సనాతన ఆచార్యులందరూ ఉపనిషత్ భాగాన్నే వేదాంతంగా తీసుకున్నారు. ఉపనిషత్తులు పరమాత్మ అంటే ఏమిటో, మనం ఉండే ప్రకృతి, ఆత్మ, ఆత్మకు ప్రకృతికి ఉన్న సంబంధం ఏమిటో, ఆత్మకు పరమాత్మకు ఉన్న సంబంధం ఏమిటో, మనిషిగా ఆత్మ లక్ష్యం ఏమిటో ఇలా ఎన్నో విషయాలను తెలుపుతాయి.

ఒకరోజు వశిష్ఠుడు విశ్వామిత్రుని ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. ఇద్దరూ అనేక విషయాలపై మాట్లాడుకున్నారు. వశిష్ఠునికి వీడ్కోలు వలుకుతూ విశ్వామిత్రుడు కలకాలం గుర్తుండేలా ఒక విలువైన కానుక సమర్పించాలని భావించి తన వెయ్యేళ్ల తపశ్శక్తిని ఆయనకు ధారపోశాడు. వశిష్ఠుడు దానిని మహదానందంగా స్వీకరించాడు.

కొన్నాళ్లకు విశ్వామిత్రుడు వశిష్ఠుని ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. వశిష్ఠుడు ఆయనకు సకలోపచారాలు చేశాడు. పుణ్యానికి సంబంధించిన ఆధ్యాత్మిక విషయాలపై మాత్రమే ఇద్దరూ మాట్లాడుకున్నారు. చివరకు విశ్వామిత్రునికి వీడ్కోలు వలుకుతూ వశిష్ఠుడు, అప్పటి వరకు తాము మాట్లాడుకున్న మంచి విషయాల పుణ్య ఫలాన్ని బహుమానంగా ఇస్తున్నట్లు చెప్పాడు. విశ్వామిత్రుడు చిన్నబోయాడు. తాను కానుకగా ఇచ్చిన వెయ్యేళ్ల తపో ఫలానికి ఒక పూట సమయంలో మాట్లాడుకున్న మంచి మాటల పుణ్య ఫలం ఏపాటి సాటి వస్తుందని అనుకున్నాడు. అదే విషయాన్ని విశ్వామిత్రుడు వశిష్ఠుడిని అడిగాడు.

తపోఫలమా? సత్సంగత్య ఫలమా? ఏది గొప్పదో తెలుసుకోవడానికి ఇద్దరూ బ్రహ్మవద్దకు వెళ్లారు. ఆయన విష్ణువు వద్దకు వెళ్లమన్నాడు. విష్ణువు.. దీనికి పరమశివుడే సరైన సమాధానం చెప్పగలడని చెప్పి ఆయన వద్దకు పంపాడు. ఆయనేమో.. పాతాళంలో ఉన్న ఆదిశేషుడు తప్పు మరెవరూ ఏ ఫలం గొప్పదో చెప్పలేరని తేల్చాడు. ఇద్దరూ కలిసి అక్కడికి వెళ్లారు. వారిద్దరి సందేహం విన్న ఆదిశేషుడు సమాధానం చెప్పడానికి కొంత వ్యవధి కావాలని అడిగాడు. అప్పటివరకు తాను



మోస్తున్న ఈ భూలోకాన్ని మీ ఇద్దరూ మోయాలని షరతు కూడా పెట్టాడు. తలపై పెట్టుకుంటే బరువుగా ఉంటుంది కాబట్టి ఆకాశంలో నిలబెట్టి ఉంచండని సలహా ఇచ్చాడు. విశ్వామిత్రుడు వెంటనే 'నా వేయి సంవత్సరాల తపో ఫలాన్ని ధారపోస్తాను. ఆ తపశ్శక్తితో ఈ భూమి ఆకాశంలో నిల్చుంటుందని' అన్నాడు. అయితే భూమిలో ఏ చలనం లేదు.

అప్పుడు వశిష్ఠుడు అన్నాడు. 'ఒక పూట సమయం పాటు (ద్వైపింగా అరగంట అనుకోవచ్చు) మేం చర్చించిన ఆధ్యాత్మిక విషయాల వలన కలిగిన పుణ్య ఫలం ధారపోస్తున్నాను. ఆ శక్తితో భూమి ఆకాశంలో ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను' అన్నాడు.

వశిష్ఠుడు అలా అనగానే, ఆదిశేషుని తలపై

ఉన్న భూమి ఆకాశాన భ్రమించడం మొదలెట్టింది.

ఆదిశేషుడు తిరిగి భూమిని తన తలపై పెట్టుకుని 'మీ ఇద్దరూ ఇక వెళ్లవచ్చు'ని అన్నాడు.

అడిగిన దానికి బదులివ్వకుండా వెళ్లమంటే ఎలా? అని ఇద్దరూ ఆదిశేషుడిని ప్రశ్నించారు.

'మీ ఎదురుగానే రుజువైంది కదా! ఏ తపో ఫలం గొప్పదో? ఇక వేరే తీర్పు చెప్పడానికి ఏముంది?' అని ఆదిశేషుడు అన్నాడు. వేయి సంవత్సరాల తపశ్శక్తి ధారపోసినా కదలని భూమి ఒక అరగంట పాటు మాట్లాడుకున్న మంచి మాటల వలన కలిగిన పుణ్య ఫలాన్ని ధారపోయడం వలన ఇట్టే ఆకాశంలో నిల్చుందన్న విషయాన్ని విశ్వామిత్రుడు, వశిష్ఠుడు గ్రహించారు. ★

“యద్భావం తద్భవతి”

మనసులో ఏది నిండి ఉంటుందో... అది భయం, అసూయ, ద్వేషం, ఆధ్యాత్మిక వైరాగ్యం, ఇలా మన చూపు, మన ఆలోచనలు, మన చేతలు ఆధారపడి ఉంటాయని అర్థం అవుతుంది.

ఒకరిపై ఒకరు అసూయ, ద్వేషాలతో జీవితాన్నే పూర్తిగా వ్యర్థం చేసుకుంటున్నారు. ఎదుటివారికంటే ముందు మన మనసును తెలుసుకొని, ఆ మనసు దేనితో నిండి ఉందో కనుక్కొని సరిదిద్దుకున్నప్పుడు మన జీవితం సార్థకతమవుతుంది. పురాణాల్లో “సర్వం ఆ పరమేశ్వరుడి శక్తి నిండి వుంది. నీలో కూడా ఆ శక్తి ఉన్నది. నీవు ఆ శక్తినే చూడాలి”. అంతేకాని ఆ శక్తిని నీలోను, బయటి ప్రపంచంలోను వేరు వేరుగా చూడకూడదు అనే ఉద్దేశ్యంతో

సనాతనంగా ఒక ప్రణాళికతో బాల్యం నుండి ధర్మ బోధనలు గురు ముఖంగా నేర్పించేవారు. అందువల్ల పూర్వకాలంలో ప్రజలు ధర్మంగా జీవించారు. కానీ వ్రస్తుతం అలాంటి ధర్మ బోధనలు ఎవరూ చెప్పడంలేదు. ధర్మం అనే పదం ఒకటి ఉందనే సంగతి కూడా నేటితరానికి తెలియదు. ఈ పోటీ యుగంలో ఇవి అవసరం లేదని, పోటీతత్వమే ఊపిరిగా బోధనలు సాగుతున్నాయి. అయితే కనీస బాధ్యతగా తల్లిదండ్రులే ఈ ధర్మ బోధనలు పిల్లలకు బోధించాలి.

పూర్వం ఒక రాజు ఆస్థానంలో పేరు ప్రఖ్యాతలు పొందిన సూర్యదేవర అనే కవి ఉండేవాడు. ఆయన యధాప్రకారంగా శివాలయానికి వెళ్లాడు. అక్కడొక

సన్యాసి కూర్చుని ధ్యానం చేస్తున్నాడు. తానూ కూడా వెళ్లి అతని పక్కన కూర్చుని ధ్యానం చేసాడు. ధ్యానానంతరం ఆ సన్యాసిని, “నేను ధ్యానం చేసేటప్పుడు ఎలా కనిపించాను?” అని అడిగాడు.

“పరమేశ్వరునిలా కనిపించారు” అని చెప్పి, “మరి నేనలా కనిపించాను?” అని అడిగాడు సన్యాసి.

“పెంట కుప్పలా కనిపించారు” అన్నాడు సూర్యదేవర అతిశయంగా.

ఆ మాటలకి సన్యాసి చిరునవ్వు నవ్వాడు.

ఊహించని ఆ పరిణామానికి విస్మయించిన కవి, “మీకు కోపం రాలేదా?” అని అడిగాడు.

“కోపమెందుకు? మన మనసు ఎలా ఉంటే ఎదుటివారు అలా కనిపిస్తారు. నా మనసు నిండా పరమేశ్వరుడు నిండి ఉన్నాడు కాబట్టి నువ్వు నాకు ఆయనలా కనిపించావు. నీ మనసు నిండా పెంట ఉంది కాబట్టి నీకు నేను పెంటకుప్పలా కనిపించాను” అని వివరించాడు సన్యాసి. దానితో సూర్యదేవర ముఖం చిన్నబోయింది. ★

“హాలో నీరజా! ఏం చేస్తున్నావే!” గట్టిగా ఒక్కదెబ్బ వీపు మీద వేస్తు అడుగుతున్న నళినిని చూసి,

“అబ్బో! ఏంటే అంత గట్టిగా కొట్టావ్? అవును ఏంటీ అమ్మగారు ఇవ్వాళ జోష్లో ఉన్నారు! చెప్పినదానికంటే ముందు వచ్చేశారు. ఈ లేట్లాంచర్గారు? ఏం సంగతీ?” అని నవ్వుతూ అన్నది నీరజ.

“ఏమోనే చాలా లీజర్గా ఉన్నా ఇవ్వాళ మొత్తం నీ దగ్గరే ఉంటాను. రాత్రికిగానీ వెళ్లను ఇంటికి. అమ్మా నాన్న గుడికెళ్లారు. అటు నుండి అటు ఎవరింట్లోనో పూజ ఉండటం, భోజనాలు అక్కడేనట! కాబట్టి.. ఇక మనం ఫ్రీ! ఆఫీస్ పనులు కూడా ఏమీ లేవు, సండేను స్నేహం దేగా చేసుకుందామని..” అంటుంటే-

‘అబ్బో! ఎన్నాళ్లకు.. ఎన్నాళ్లకు..!’ అంటూ ఇద్దరూ గొల్లును నవ్వుకున్నారు.

నళిని, నీరజ చిన్ననాటి స్నేహితులు. నీరజ వాళ్ల నాన్నగారిది ట్రాన్స్ఫర్బుల్ ఉద్యోగం. కాబట్టి ఎక్కడెక్కడ ఆయన ఉద్యోగం కోసం వెళ్లాల్సి వస్తే అక్కడికి కుటుంబమంతా తిరిగేవాళ్లు. అట్లా కాగా కాగా నీరజ డిగ్రీలోకి వచ్చేసరికి ఒక్కచోటే ఉన్నారు. ఈ స్నేహితురాళ్లద్దరూ ఎప్పుడూ దూరం కాలేదు. నళిని వాళ్ల అమ్మానాన్నలు ఇద్దరూ ఉద్యోగస్తులు. ఒక్కతే కూతురు. ఇంట్లో ఏ చికాకులూ, ఏ మార్పులు లేకుండా గడిచిపోయింది. ఇద్దరికీ ఉద్యోగాలొచ్చాయి. ఇంకో ఏడాది వరకు ఇంట్లో పెళ్లి మాట ఎత్తొద్దు అని చెప్పుకున్నారు. పెళ్లి కొడుకుల వేట కూడా ఇప్పుడే మొదలు పెట్టొద్దనీ చెప్పారు. వీలు చిక్కినప్పుడల్లా ఇట్లా కలుసుకుంటున్నారు.

‘అవును, నువ్వెందుకెళ్లలేదే అమ్మ వాళ్లతో? ఆ చుట్టలవాళ్లెవరో నీకు తెలియదా? లేకుంటే వాళ్ల ఇంట్లో ఎవరైనా హీరో ఉన్నాడా?’ కన్నుగీటుతూ అన్నది నీరజ. ‘ఏయ్ ఏంటే..’ అని నళిని అంటుంటేనే నీరజ ఫోన్ మోగింది. ‘వన్ మినెట్..’ అంటూ నీరజ ఫోన్ మాట్లాడుతూ ‘రా.. రా.. ఓకే బై..’ అని పెట్టేసింది.

‘హూ, చెప్పు చెప్పు ఏంటి కారణం.’ అన్నది నళినిని ఉడికిస్తూ.

‘ఏ పోవే, హీరో లేడూ, గీరో లేడు, వాళ్లు నాకు బాగా తెలిసినవాళ్లే..’ అంటుంటేనే...

‘మరెందుకెళ్లలేదే?’ అంటున్న నీరజతో..

‘అబ్బ నీకు తెలుసు కదా! మా ఇంట్లోని పద్ధతులు. ఈ మూడు రోజులు.. మేం దూరంగా ఉంటాం కదానే!’ అన్నది.

‘హా! ఇంకా పాటిస్తున్నారానే ఆ పద్ధతి! ఓ మైగాడ్!’ అన్నది నీరజ. ‘అవునే ఇప్పటికీ పాటిస్తున్నాం, ఎప్పటికీ పాటిస్తాం, అదంతే!’ నళిని చాలా క్యాజువల్గా అన్నది. ఇంతలో,

‘మా నైబర్.. కిరణ్, కిరణ్మయి షి ఈజ్ వర్రింగ్ ఆజ్ టీచర్’ అని, ఇటు తిరిగి నా ఫ్రెండ్, ఆక్యుయల్లీ బెస్ట్ ఫ్రెండ్ నళిని’ అని పరిచయం చేసింది. ఇద్దరి పరిచయాలు కాగానే కాసేపట్లో ముగ్గురూ కబుర్లలో పడ్డారు. నీరజ తమ్ముడు నవీన్ ఒక ప్లేట్లో సున్నుండలు, ఒక ప్లేట్లో కారా చుడువా పట్టుకొచ్చి

‘అక్కా, అమ్మ మీకు ఇవ్వమన్నది’ అంటూ అక్కడే ఉన్న బల్లమీద పెట్టి మధ్యలోకి జరిపి వెళ్తూ, ఇద్దరినీ చూసి ‘హాలో బావున్నారా’ అని అడిగాడు, ఓ నిమిషం నిలబడి, పలకరింపులు కాగానే వెళ్లిపోయాడు. స్నేహితురాళ్లు ముగ్గురూ మాటల్లో పడ్డారు.

* * *

ఆకాశం వేపూవృత్తవై ఉన్నది. గత నాలుగురోజుల నుండి కురిసిన వాన తగ్గుముఖం పట్టి, ముసురుతోనూ రెండు రోజులు చుట్టి ఈ రోజే తెరిపి ఇచ్చింది. వాన తడి ఆరని నేల, అక్కడక్కడ గుంతల్లో నీళ్లు, దారి వెంటున్న పచ్చికపై తళతళ మెరిసే నీటి బిందువులతో శ్రావణమాసపు అందాల్ని పూలు పూచినట్టు నవ్వులు పలకరిస్తున్నాయి.

పొలాలలో, చెల్లెలలో రైతులు క్షణాలను లెక్కించకుండా పనులు చేసుకుంటున్నారు. అంతకు క్రితం వేసిన గింజలు మొలకెత్తి పచ్చగా మెరుస్తూ సాళ్లు దీరాయి. వరదలొచ్చి కొట్టుకు పోవడమెరుగని ఆ కొద్ది ప్రాంతంలో పట్నం అనే భూకబ్జాదారి ఇంకా ప్రవేశించని కొన్ని ఎకరాలు ఆ చుట్టుప్రక్కల అందరినీ ఆకర్షిస్తుంటాయి. తనకున్న భూములు

కొత్తచూపు

కొండపల్లి నీహారిణి



అమ్మకున్నా ఈ పది ఎకరాలు అట్టే పెట్టుకున్నరైతు మల్లారెడ్డి. ఇంతలో ఆయన స్నేహితుడు రాజేశం మోటర్ సైకిల్ కంచె పక్కన పార్క్ చేసి దగ్గరగా వచ్చిండు.

‘ఏంది రాజా ఇయ్యాల పొద్దున్నే వచ్చినవ్ ఏం సంగతి, ఏంది?’ అంటుంటే, ‘ఏం లేదు రెడ్డి, ఇవ్వాళ నిన్ను వదిలిపెట్టాడన్నది మీ చెల్లె. నిన్ను ఎట్టనన్న తీసుకరమ్మన్నది, పా పోదాం’ అన్నాడు రాజేశం.

‘వామ్మో, గిప్పుదా! గిప్పుడేడ ఒస్త? మల్లెప్పుడన్న ఒస్తతీయ్..’ అంటుంటునే,

‘ఏ, నువ్వెన్నన్న జెప్పు ఇవ్వాళ నిన్ను తీసుకోనే పోత! అరె, మేం ఒచ్చి, ఇల్లు గట్టుకోని గిన్ని నెలలైంది రానంటేంది. నేనే తీసుపోతా అన్నా

గూడ రావా ఏంది? గదంత ఏమీ లేదు నువ్వు రావాల్సిందే, నడు” అన్నాడు రాజేశం.

“యే.. గంత తొందరేంది? జరాగు, ఒస్తలేగాని..” అంటూ తన వెంట దెచ్చిన సామాన్లను గోనె సంచిలో కట్టిపెట్టి, పెద్దలో పెట్టి తాళం వేసి వచ్చాడు. ఇద్దరూ నడుచుకుంటూ మోటర్ సైకిల్ దగ్గరికి వెళ్లారు. మరో నిమిషంలో ఎక్కి కూచుని రాజేశ స్టార్ట్ చేసాడు. మల్లారెడ్డి వెనక సీటుపై కూర్చోని, రెండు చేతులూ రాజేశం భుజాలపై వేసాడు. పదినిమిషాల్లో సందులు దాటుకుంటూ, ఇండ్లు దాటుకుంటూ వెళ్లి ఓ రెండవల ఇంటి ముందు

ఆగింది. గేటు ముందు పూలచెట్లు పలకరిస్తే, గేటు లోవల వళ్లన్నీ బయటపెట్టి నవ్వుకుంటూ ఇంటి ఇల్లాలు జయమ్మ వలకరించింది. ‘నమస్తే అన్నయ్య, బాగున్నారా? రండి.. రండి..’ అన్నది. అప్యాయతలు కరువైనాయని అంటారుగాని ఇట్లా అక్కడక్కడ చక్కని ప్రేమక పిలుపులతో తళుక్కుమంటునే ఉన్నాయి. మల్లారెడ్డిపైన ఉన్న గౌరవం ఆ ఇంటిల్లిపాది మాటల్లో తెలిసిపోతుంది. ముసలి తల్లి, ఇద్దరు కొడుకులు, ఒక బిడ్డ, తను, తన భార్య అంతా కన్ననూభాల్ని అనురాగాల్ని కలసిమెలసి పంచుకుంటున్న రాజేశం కుటుంబం అంటే మల్లారెడ్డికి ఎక్కడ లేని ఇష్టం. అంతా కూర్చోని మాట్లాడు కుంటుంటే ‘అవునూ కిరణ్ణయి కనబడతలేదు. ఏడబోయింది? చీచర్గా చేస్తున్నది కదా’ అనడిగాడు మల్లారెడ్డి.

‘ఏండ్ పరీక్షలుకూ కిరణమ్మకు! మరీ మిక్కుటవైనవట. కోచింగ్ తీసుకోవాలని పోయింది. మా చిన్న తమ్ముడు వర్ధన్ వాళ్ల ఇంట్లో ఉండి చదువుకుంటు న్నది. ఈజ్ఞుండి సిటీకి రోజూ పోయ్యోచ్చేది మొదట్ట. ఇగ పరీక్షలు దగ్గరబడున్నాయని ఆడ వాళ్లింట్లో ఉండి చదువు తాంది. అయి పోంగానే వస్తది’ అని వివరాలన్నీ చెప్పిండు రాజేశం.

‘ఎప్పుడో గృహప్రవేశానికి ఒచ్చినవ్ అన్నా.. మళ్లా రాలేదు. అరె మనోజూ పో, మామను దిన్నపోయి ఇళ్లు జూపియ్’ అన్నది జయమ్మ. ఇంట్లోకి ప్రవేశించాక వాళ్లు

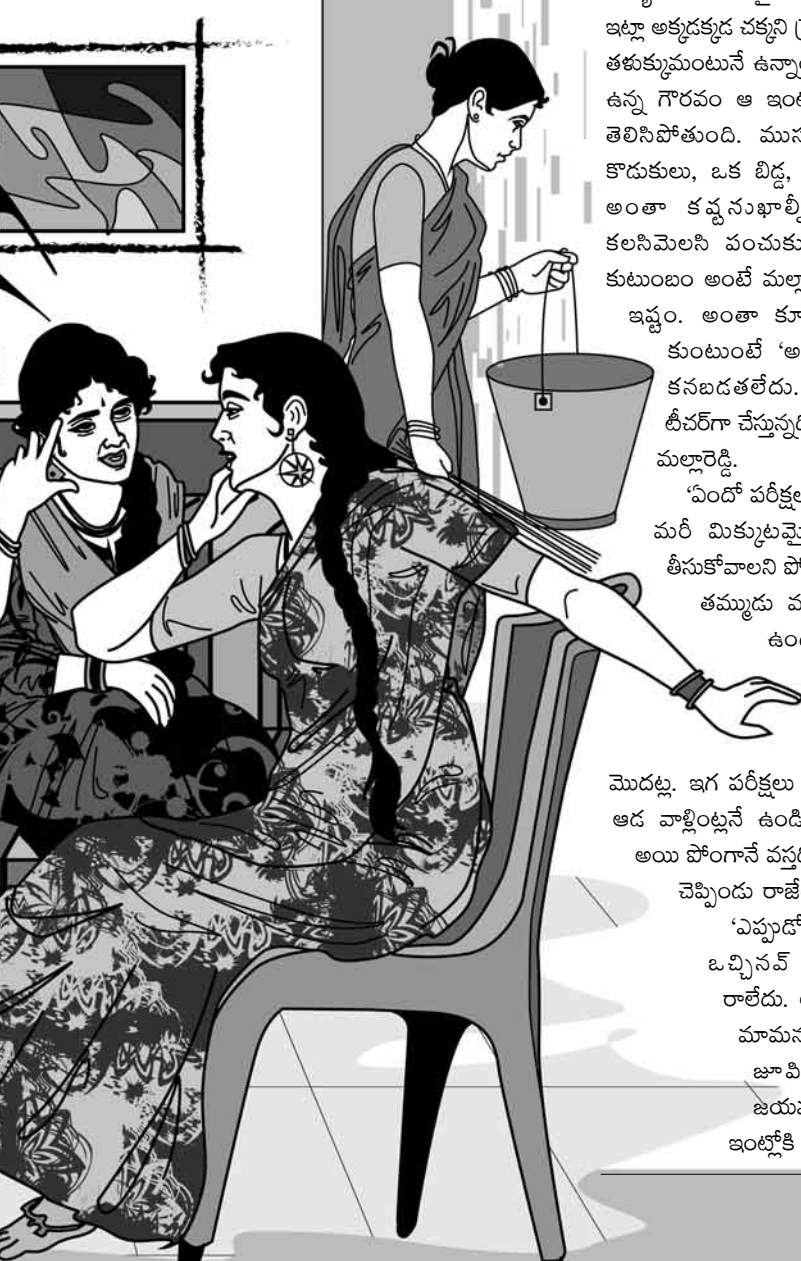
శ్రీగిరిరాజు ధర్మసంరక్షణ సరిషత్తు కథల పోటీలో ప్రతియ బహుమతి పొందిన కథ

ఏమేమి పనులు చేయించింది, వుడ్వర్క్ ఎలా చేయించింది, ఫాల్స్ సీలింగ్ చేయించింది అన్ని చూపించి కిందికి వచ్చేసరికి గుమ గుమ వాసనలు వస్తుంటే ‘ఊ! ఏంది జయమ్మా! ఏం వండినవ్ ఏంది? మస్తుగా చేసినట్లున్నవ్ గదా? జేస్! కొడుకు పెండ్లి ముందా? బిడ్డ పెండ్లి ముందా? ఎవరిది చేస్తున్నవ్ ఏంది ఆ...?’ అన్నాడు మల్లారెడ్డి. ‘రా అన్నా భోజనాలు తిందాం, తినుకుంటూ మాట్లాడుకుందాం’ అంటూ వడ్డించింది.

‘ఏమో రెడ్డి! ఇంత కొత్త ఇల్లు అప్పుడే చిన్న చిన్న రిపేర్లు వస్తున్నయ్, ఏండ్ ఏమో’ అన్నాడు రాజేశం.

‘యే! అదేంది రాజా! రావా మరి? ఇల్లు సెటిల్ అవుతది గదా! ఇంతకూ ఏమైంది’ అన్నాడు. ‘అగో మొన్నటి వాసలకు ఆ గోడలల్ల ఎట్లు నిమ్మ వచ్చిందో చూడు. మాకు పరేషాన్ అవుతున్నది’ అంటున్న రాజేశంతో మల్లారెడ్డి ‘మరి ఎన్నటి నుండి మన పెద్దోళ్లు ఎందుకన్నరు? ఒక సంవత్సరమన్నా కట్టుకున్నోళ్లు వాళ్ల ఇంట్లో ఉండాని అని? ఇందుకే. కొత్తింట్లో అన్ని పండుగలు చేసుకోవాలి అంటారు.. అది పద్ధతి, మన సంప్రదాయం, ఆనవాయితీ అన్నట్లు.. అదెందుకు తెల్సా? అంటే..

అంటే.. అన్నీ బయటపడ్తాయి. కట్టుకున్నోళ్లు ఉంటే అవన్నీ తెలుస్తయ్ రిపేర్లు చేయించుకోవచ్చు. దసరా, దీపావళి పండుగలంతే కదా! ఇప్పుడు శ్రావణంలో ఏమైన రిపేర్లు చేయించుకుంటే మళ్లీ ఆ పండుగలప్పుడు సరిగ్గానే చేసింద్రా లేదా తెలుస్తది గదా! సంక్రాంతి అనుకో - జనవరి.. అప్పటికి చలి మొదలైతది. చలికాలం చెదలు వచ్చే అవకాశం బాగా ఎక్కువ ఉంటది. అదీ ఏమైనా వచ్చేనా తెలుస్తది. ఉగాది అనుకో ఇక ఎండలు ఎక్కువైపోతుంటవి, శ్రీరామనవి.. ఇట్లా కారెలు మారుతుంటవి. ఎందుకు.. గోడలల్ల ఏమైన పగుళ్లు ఉంటే సరిగ్గా క్యూరింగ్ అదీ చెయ్యకుంటే బయటపడ్తవి కదా. అట్లా ఇప్పుడు కాంపౌండ్ వాల్ గానీ, ఆ సందుల మనోళ్లు బండలుగానీ ఏమైనా సరిగ్గా చేసింద్రా లేదా అనేది తెలువాలంటే ఇంటి ఓనర్స్కు తెలువాలి. అందుకే మనోళ్లు ఏదాది పండుగలు కొత్తింట్ల చేసుకోవాలె అన్నరు. ఇదీ మన



సంప్రదాయం. అట్లంటేనే తప్పక భయంతోని పాటిస్తారని. అన్నీ గమనించుకోండి, చేయించుకోండి అంతేగాని పరేషాన్ అయితే ఎట్లా. ఇళ్లు గట్టి చూడు, పెళ్లి చేసి చూడు అని ఎందుకన్నారు మన పెద్దోళ్లు? ఇందుకే.

పెండ్లి జేసినమనుకో ఆడపిల్లదైనా, మగపిల్లనిదైనా, ఎవరిదైనా గీ పెండ్లితోనే బాధ్యత దీరిపోతదా చెప్పు? పండుగలకు దీసుకొచ్చుడు, కట్నాలు పెట్టుడు, సీమంతాలు, చంటోళ్ల ఫంక్షన్లు ఇట్లాంటివి, వాళ్ల తల్లిదండ్రులు.. మంచి చెడ్డలు ఇవ్వన్నీ మాటలా? ఒదిలేసుకోని ఉంటరా? ఇద్దరు స్త్రీపురుషుల పెండ్లి చేసుడే కాదు గదా, రెండు కుటుంబాలు కలుసుకునడు కదా అంటుంటే,

‘అవునన్నా! మీరు చెప్పేది నిజం, పెండ్లి చేసుడుతో బాధ్యత ఎట్లా పెరుగుతదో ఇళ్లు గట్టుకున్నాక పని అట్ట ఎక్కువైతదీ’ అన్నది జయమ్మ.

‘నిజమే మామయ్య, అదే కిరాయి ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు ఇంటి ఓనర్ చూసుకుంటడనే ధీమా ఉండేది. ఇప్పుడు సొంతిళ్లు గనుక మనవే అన్ని పనులు’ అని వాళ్ల కొడుకు అంటుంటే,

‘మన పూర్వీకులు చెప్పినవన్నీ కరెక్ట్, పెదర్థాలు తీసుడు తప్పు మనమేమీ కొత్తవి నీతులు బోధించ గలిగామా ఏమన్న?’ అని రాజేశం అంటుంటే,

‘అబ్బో మనోడికి పాత ఆచారాలమీద బాగానే గురి ఉన్నట్టున్నదే..’ అని మల్లారెడ్డి అనగానే అంతా గొల్లుమన్నారు.

* * *

పయసులో ఉన్నవాళ్ల ఆలోచనలు ఎప్పుడూ పట్టాలమీద పరుగెడుతున్న రైలులా వేగంగానే ఉంటాయి. స్టేషన్ వచ్చినప్పుడు ఆగినట్టు సమస్యలు వస్తేగాని ఆగరు. కానీ ఏదో దృఢసంకల్పంతో

రచయిత్ర పరిచయం



వరంగల్ జిల్లా చిన్నపెండ్యాలలో జన్మించాను. హైదరాబాద్ లో తెలుగు ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేస్తున్నాను. ఇప్పటివరకు 11 పుస్తకాలు, 3 కవితా సంపుటలు, 1 కథా సంపుటిని ప్రచురించాను. పాట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కీర్తి పురస్కారం అందుకున్నాను. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో ‘ఒద్దిరాజు సోదరుల జీవితం-సాహిత్యం’ అనే అంశంపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందాను.

రైలులానే గమ్యాన్ని చేరుకుంటారు. బుద్ధి, జ్ఞానమూ అనుభవాలతో నేర్చుకునేప్పుడు తార్కిక చింతనతో ఉంటారు. ఇది ఈ కాలపు తీరు. ఏదో అమ్మ చెప్పింది, అమ్మమ్మ చెప్పింది కాబట్టి చేస్తున్నా అనే అబ్బాయిలూ లేరు, అమ్మాయిలూ లేరు.

‘నాకు నిజంగా చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉన్నదే నళిని. నీకింత ఓపిక ఏంటి? పెద్దవాళ్ల మాటలు జవదాటవు

కదా!’ అన్నది. అక్కడ ఒక కొత్తగా పరిచయమైన అమ్మాయి ముందు ఇదేదో ముచ్చట తీస్తున్నది అనుకొని వద్దన్నట్లు ‘అఁ! అఁ! సరేలే గాని నీ కబురేంటి?’ అన్నది నీరజను వారిస్తూ నళిని. ‘అరే ఏం గాదే, కిరణ్ణయికి అన్నీ తెలుసు. మేం చాలా క్లోజ్ అయ్యాం. నువ్వు మొహమాట పడకు. కిరణ్ ఈజ్ నాట్ ఓనీ ఎ టీచర్, షీ ఈజ్ స్టూడెంట్ అలోసో - తను కాంపిటిటివ్ ఎగ్జామ్స్ కు ప్రిపేర్ అవుతున్నదే. మన లాంటి ఆలోచనలే. మేం అన్నీ షేర్ చేసుకుంటాం’ అన్నది నీరజ.

‘పాపం నళిని ఎందుకో మొహమాట పడుతున్నది. డోంట్ ఫోర్స్ వార్ నీరజా’ అని కిరణ్ణయి అంటుంటే, “నో, నో! అదేం లేదు. ఈ టాపిక్ అందరికీ నచ్చదు. విశ్వాసం ఉండదు, అందుకని..” నళిని అంటుంటే..

‘కాని, తను కూడా తన అభిప్రాయం చెప్తుంది, నళిని. వాట్ ఈజ్ రాంగ్ ఇన్ ఇట్?’ అంటున్న నీరజతో.

‘సో, మనం డిస్కషన్ పెట్టుకుందాం. బట్ ఇట్ ఫుడ్ బి ఇన్ ఎ హెల్థీ అట్యూస్మియ్యర్. అయితేనే - సరేనా?’ అన్నది నళిని. వెంటనే కిరణ్ణయి -

“ఏంటి ఇంతకు? ఏ విషయం పైన?” ఆశ్రుతతోనూ, తెలియదు కాబట్టిన..

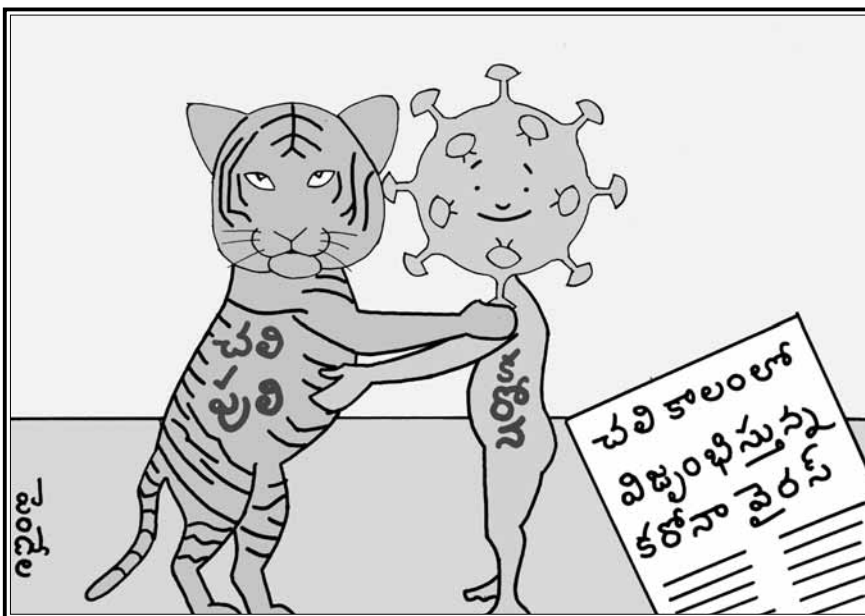
‘కిరణ్ మా ఇంట్లో ఆడవాళ్లు పిరియడ్ టైమ్ లో ఇంటి పనులు ఏవీ చేయకుండా ఉంటారు. దేవుడి గూడు, కొన్ని పదార్థాలూ, కొన్ని వస్తువులూ ముట్టుకోరు. నాలుగో రోజు తల స్నానం చేశాకే ఇంట్లో కొస్తారు. అంటే ఇంట్లోని అన్ని విషయాల్లో పాల్గొంటారు. ఇది దీనికి ఆశ్చర్యం, నన్ను తిడుతుంది’ అంటున్న నళినితో.

‘కాదానే మరినూ, ఛాదస్తం కాకపోతే ఏంటి? మైల ఏంటి, మడి ఏంటి అంతా ట్రాప్ అనిపిస్తుంది. ఇంత సైన్స్ డెవలప్ అయ్యింది. ఈ రోజుల్లోనూ ఇదేంటి? నువ్వు ఇంత చదువుకున్నావు. ఎంతోమందిని చూస్తున్నావు, అన్ని చోట్ల ఈ ఆచారం ఉన్నదా? లేదు కదా! మరి అలాంటప్పుడు నువ్వు మీ అమ్మకు చెప్పవచ్చు కదా! మీ నాన్నగారు కూడా ఏమీ అనరా? వారివన్నీ ఆదర్శభావాలు, పైగా కవి కూడా’ అని నీరజ అంటుంటే,

‘అవునా? మీ నాన్నగారు కవా? ఏం రాస్తారు? నేను బాగా చదువుతాను. సాహిత్యం అంటే ఇష్టం! కవయిత్ర భగవతిగారంటే చాలా ఇష్టం. ఆమె రాసేవి అన్నీ చదువుతాను’ అన్నది కిరణ్.

‘అవును, మా నాన్న కవే, బాగా రాస్తారు. కానీ మా అభిప్రాయాలనూ గౌరవించాలి కదా! మా అమ్మ చెప్పిందనే కాదు, నాకు మా పద్ధతులంటే ఇష్టం. నేను పాటిస్తాను. దీనివల్ల ఎవరికీ ఇబ్బంది లేదు కదా!’ అన్నది నళిని.

‘అంటే, నువ్వే ఈ మూఢాచారాలను



పాటిస్తున్నావా? నీ మీద ఎవరి ఫోర్స్ లేదా? ఆత్మవంచన ఎందుకే?' తీవ్ర స్వరంతో అంటున్న నీరజను చూసి కిరణ్ ఆశ్చర్యపోయింది, చెప్పాలంటే భయపడింది కూడా! స్నేహితుల మధ్య అంత తీవ్రమైన అభిప్రాయభేదాలూ, అంత ఘాటు మాటలూ అని కొద్దిగా తమాయించుకొని కూర్చున్నది.

“మూఢాచారాలు అని వీటిని అనరు. నేను దేవుణ్ణి నమ్ముతాను. భక్తితో పూజిస్తాను. నిజం చెప్తే వినరు, నమ్మరు. ఇది లోకం తీరు. జనాభా ఎక్కువ లేనప్పుడు, ఆరోగ్య విజ్ఞానశాస్త్రంగా దీన్ని భావించారేమో అప్పుడు. ఇప్పుడు కాల పరిస్థితులు వేరు కదా! అందుకే ఆచారం అన్యారేమో! ఆచారం అంటే తప్పుక పాటిస్తారని మొదట్లో పెట్టి ఉంటారు. క్రమంగా దాన్ని ఏదో అంటరాని వారిగా చేసారనిపిస్తుంది.

అందుకోసం దేవుని గదినిగాని, గూడునుగాని, పూజ సామాగ్రినిగాని పవిత్రంగా భావిస్తాను. ఇది తప్పా? ఇన్ ఆల్ ద థింగ్స్ సమ్థింగ్ స్పెషల్ అనుకుంటాను. నువ్వు గులాబీలను చూస్తావు, నచ్చుతావు. నీ ప్రియుడో, నీ కాబోయే భర్తనో గులాబీ ఇవ్వగానే నిర్లక్ష్యంగా వదేస్తావా? లేదు. అన్ని పువ్వుల్లానూ అది! కానీ, వాడిపోయేంతవరకూ భద్రపరుచుకుంటావు. అటువంటిది నిత్యం కొలిచే దేవుడి వస్తువుల్ని పటాలనూ భక్తిగా చూడొద్దా! అందుకే నేను ఆ నాలుగురోజులు ముట్టుకోను’ అన్నది నళిని.

‘అదిగో! అదే నేను అనేది. అది మనసుకు సంబంధించింది కాబట్టి ఎప్పుడూ భక్తిగానూ చూడు. శుభ్రతకు సంబంధించింది అంటే, ప్రతిరోజూ స్నానం చేసాకా తాకు, ఆ నాలుగురోజులు నువ్వు శుభ్రంగా ఉండవా ఏంది? నాకర్థం కానిది అదే. దాన్ని మలినం అని అనడం ఎందుకు? ముట్టుకోవద్దనడం ఎందుకు?’ కొంత ఆవేశంగా వాదిస్తున్న నీరజతో నళిని, ‘నేను ఆ రక్తస్రావాన్ని మలినంగా భావిస్తాను కాబట్టి, నాకే నచ్చదు. టీచింగ్ ప్రొఫెషన్ ఓ పవిత్రమైన ఉద్యోగం, మెన్స్ టైంలో స్కూల్ మానేసి ఇంట్లో ఉండాలి టీచర్ అని నేను అనడం లేదు. డాక్టర్ ప్రొఫెషన్ కూడా అంతే! ఇప్పుడు పోలీస్ జాబ్ గానీ, కండక్టర్ జాబ్, ఆఫీస్ జాబ్ ఏదైనా దేని పరిమితులకు అవి గొప్పవే, అంతెందుకు స్టూడెంట్స్ గా మనం లేమా? ఇప్పుడు జాబ్ కు వెళ్లడం లేదా? ఆ నాలుగురోజులు డుమ్మా కొడున్నామా? లేదే! అన్నీ చెయ్యచ్చు వద్దనలేదే! ఓన్లీ గుడి, దేవుడు, పూజ అని వద్దనన్నాను.’

‘ఇది మరీ బావుంది. ఇంట్లో వసులు చేయకుండా, వంట చేయకుండా కూర్చోరూ మీ ఇంట్లో! దాస్తేల్లా సమర్థిస్తావ్?’ అన్నది నీరజ.

‘నీరజా నేను ఎవరితోనూ ఎందుకు వాదించనంటే నేను చెప్పేవి అందరూ నమ్మరు. నమ్మించాల్సిన

‘అదిగో! అదే నేను అనేది. అది మనసుకు సంబంధించింది కాబట్టి ఎప్పుడూ భక్తిగానూ చూడు. శుభ్రతకు సంబంధించింది అంటే, ప్రతిరోజూ స్నానం చేసాకా తాకు, ఆ నాలుగురోజులు నువ్వు శుభ్రంగా ఉండవా ఏంది? నాకర్థం కానిది అదే. దాన్ని మలినం అని అనడం ఎందుకు? ముట్టుకోవద్దనడం ఎందుకు?’ కొంత ఆవేశంగా వాదిస్తున్న నీరజతో నళిని, నేను ఆ రక్తస్రావాన్ని మలినంగా భావిస్తాను కాబట్టి, నాకే నచ్చదు. టీచింగ్ ప్రొఫెషన్ ఓ పవిత్రమైన ఉద్యోగం, మెన్స్ టైంలో స్కూల్ మానేసి ఇంట్లో ఉండాలి టీచర్ అని నేను అనడం లేదు. డాక్టర్ ప్రొఫెషన్ కూడా అంతే! ఇప్పుడు పోలీస్ జాబ్ గానీ, కండక్టర్ జాబ్, ఆఫీస్ జాబ్ ఏదైనా దేని పరిమితులకు అవి గొప్పవే, అంతెందుకు స్టూడెంట్స్ గా మనం లేమా? ఇప్పుడు జాబ్ కు వెళ్లడం లేదా? ఆ నాలుగురోజులు డుమ్మా కొడున్నామా? లేదే!

అవసరమూ నాకు లేదు. ఇది నా అభిప్రాయం అంతే. మా ఇంట్లో అమ్మకు రెస్ట్ దొరికిన టైం ఏది అంటే ఆ నాలుగురోజులే. మాది కొంతకాలం ఉమ్మడి కుటుంబంగా ఉండేది. ఎప్పుడు చూడు చాలామంది చుట్టాల్లో వచ్చేవాళ్లు. నాన్నమ్మ, అత్తలు, పిన్నివాళ్లు, అమ్మ అందరూ కలిసి వంట పనులు, క్లీనింగ్ పనులూ చేసేవాళ్లు. ఇవన్నీ చూస్తూ పెరిగాను. అఫ్కోర్స్ కూలి నాలి చేసుకునేవాళ్లకు లేని రెస్ట్ మీకెందుకు? అంటావేమో? ఒకటి మాత్రం నిజం. ఇలాంటి సందర్భాల్లో వాళ్లతో పోలుస్తారేగాని, డబ్బు, హోదాల విషయంలో అనరెందుకు? ఎవరి బ్రతుకు వాళ్లది. కొంతమందికి రిచ్ గా బ్రతికే, సుఖంగా బ్రతికే అవకాశం ఉంటుంది. ఏం నువ్వు ఎందుకు ఇంత పెద్ద ఇంట్లో ఉండాలి? మీ వనమాయి పూరిగుడిసెలో ఉన్నది కదా! మీ ఇంట్లో ఉంచుకోవచ్చు కదా! లేదు.. అక్కడికొచ్చేసరికి మాట మారుతుంది.’

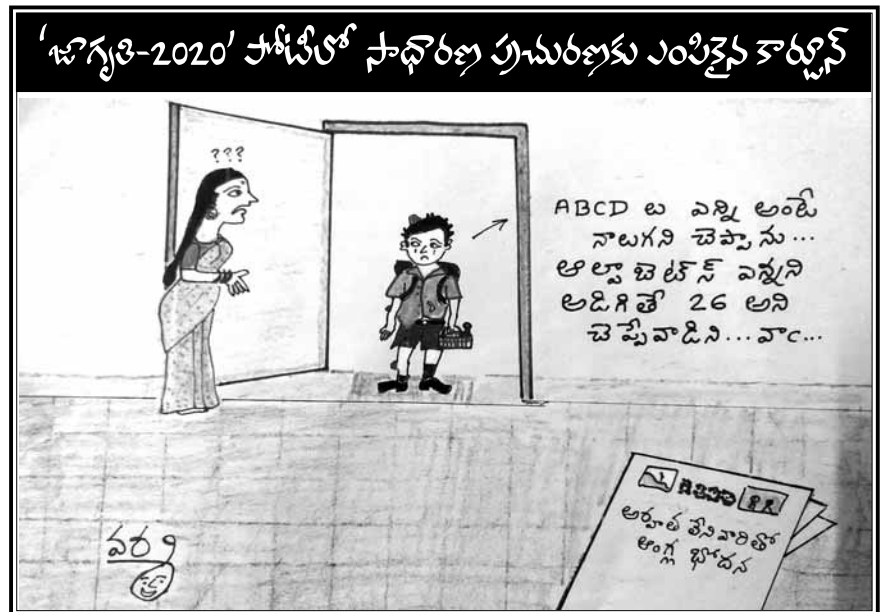
‘అసలు దీనికి, దానికి పోతేందే’ గదమాయించింది నళినిని నీరజ.

‘చెప్తా! భయమో, భక్తి ఉన్నది కాబట్టే మా ఇంట్లో

ఒక అండర్ స్టాండింగ్ తో మగవాళ్లు ఉంటారు. ఆ సమయంలో వాళ్లను తాకరు. పనులు అడగరు, ఎవరి పనులు వాళ్లే చేసుకుంటారు. ఇట్లా రోజు చెయ్యొచ్చు కదా అనీ సువ్వనవచ్చు. కానీ, ఏం.. మీ ఇంట్లో వంట వసంతా పాపం మీ అమ్మ ఒక్కతే చేస్తుంది. మీ నాన్నగారు చెయ్యరెందుకు?’

‘అరే! మా నాన్న ఆఫీస్ కెక్తడు కాబట్టి’ ఉక్రోషంగా అన్నది నీరజ.

‘అదే మరి! పాపం అంటేకి ఆ నాలుగురోజులైనా మీరెవ్వరూ రెస్ట్ ఇవ్వలేదు. కావాలంటే తెలుసుకో, కడుపులో నొప్పిగా ఉన్నా, ఒంట్లో నలతగా ఉన్నా, బ్లీడింగ్ తో ఇబ్బందిగా ఉన్నా అంటే ఎవరికీ చెప్పుకోలేదు. మీకెవ్వరికీ ఆమె శారీరక బాధలు తెలియవు. దానితో ఎంత డ్రైన్ ఉంటుందో తెలుసా? ఏం మీకు తెలియదా? మీ నాన్నకూ, మీ తమ్ముడికీ తెలియదా? తెలుసు అయినా పట్టించుకోరు. ఇదే మా ఇంట్లో పట్టించుకుంటారు. కంప్లీట్ గా రెస్ట్ గా ఉంచుతారు. ఆ రోజుల్లో స్త్రీలు మనసులో దేవుడిని తలుచుకుంటారు. మొక్కుకుంటారు. ఎంత బిజీగా ఉన్నా మా నాన్న తన షెడ్యూల్ ను మార్చుకొని వంట



చేస్తారు, పూజ సామాగ్రి, పనులూ అన్నీ చూస్తారు. మా అన్నయ్యలు, తమ్ముళ్లు, అదే మా చిన్నాన్న కొడుకులు ఎవరైనా వచ్చినా అర్థం చేసుకుంటారు. నేనూ చేస్తాను. అమ్మ ఆఫీస్ కు వెళ్లి వస్తుంది, అంతే ఇంకేం చేయదు' అంటుంటే.

‘మంచంలో పడుకోరు, బీరువా ముట్టుకోరు, ఇట్లాంటి ఛాదస్తాలనేమంటావు?’ పట్టు సడలనివ్వని నీరజతో,

‘చూడు ఇవ్వి ఛాదస్తాలంటే ఛాదస్తాలు, కాదంటే కాదు! బీరువాలో పట్టు బట్టలుంటాయి. ఇవి మళ్లీ శుభకార్యాలకు, పూజలకు కట్టుకుంటారు. కాబట్టి ముట్టుకోవడం ఇష్టం ఉండదు. ఇక వంటింట్లో అన్నీ పదార్థాలు ఉంటాయి. మేం దేవునికి నైవేద్యంగా పెట్టి తింటాము కాబట్టి అవ్వీ ముట్టరు. దీన్ని ఛాదస్తమంటే ఇక నేనేం వాదించను, వదిలేసెయ్’ అన్నది నళిని.

‘ఊహ.. మేము కూడా దేవునింట్లకు అన్నలు బోము’ అన్నది మెల్లగా కిరణ్ణయి. అంటే ‘మేము కూడా పోమనుకో..’ అన్నది నీరజ.

‘అదే మరి! అందుకే మరి! ఒకదానికొకటి లింక్ ఉంటాయి కాబట్టి ఏవీ తగలకుండా ఉంటే ఏమవుతుంది అనే కాన్సెప్ట్ అనుకో! ఇక రెస్ట్ దొరకాలంటే ఫ్రిక్స్ గా ఉండాలి. తప్పించుకోలేని ఆఫీస్ పనినీ, కాలేజీని ఏం చెయ్యలేం గదా! పైగా మానసికంగా చాలా ఒత్తిడి ఉంటుంది, అది తగ్గాలంటే హాయిగా వదులొని ఏ వున్నకాలో చదువుకోవచ్చు’ అని నళిని అంటుంటే, కిరణ్ -

‘కాని, కొందరు కమ్యుట్రలు దీన్ని అమానుషంగా భావిస్తూ ఎన్నో కవితలు రాశారు. తన ఒంటర్లోంచి నెలకో మూడురోజులు అమృతం పోతుంది అనీ రాశారు తెలుసా?’ అన్నది.

‘ఏమో! దీన్ని అమృతం అని ఎందుకన్నారో నాకైతే

అర్థంకాలేదు గాని, ఇది చెడు రక్తం, చెడు రక్తమేనా అంటే కాదు, అసలు ఈ రక్తమే గర్భం దాల్చడానికి ముఖ్యమైనది. కానీ ఎప్పుడైతే గర్భ సంచీ నుండి గర్భం కాకుండా సర్వైక్స్ లోకి వస్తుందో అప్పుడు అది వృధా రక్తం. ఏ ఉపయోగం లేనిదిగా అవుతుంది. అది వెల్లిపోవడమే కరెక్ట్. అప్పుడది శుభ్రమైందని ఎట్లా అంటారు? ఇది ప్రకృతి సిద్ధంగా వచ్చేది. కాబట్టి చెబుది కాదు. ఆడజాతి పశువుల్లోనూ అంతే. ఇది నీకు తెలుసా? ఇవి హార్మోనియల్ ఛేంజెస్ ఇన్సర్ లేయర్ ఆఫ్ యుట్రస్, గర్భసంచీలోని పొర ఎండో మెట్రియమ్. ప్రతినెల హార్మోనియల్ ఇన్ ఫ్లూఎన్స్ తో ఈస్ట్రోజెన్, ప్రొజెస్టోజెన్ లో తేడాలు వస్తాయి. పదకొండేళ్ల నుండి యాభైల వయస్సువరకు ఈ మార్పు ఉంటుంది. ఒక్కొక్కరికి ఒక్కో టైములో నెల వస్తుందిగానీ, తీరు మాత్రం ఒక్కటే. ఏవో కొన్ని చిన్న చిన్న తేడాలుంటాయి. డిపెండ్స్ ఆన్ ద హార్మోనల్ ఛేంజెస్ లోని, లెవెల్స్ లోని బ్లీడింగ్ అనేది ఆధారపడుతుంది. మెనుస్ట్రల్ సైకిల్ బ్లడ్ అనేది ఫిజియాలజికల్ ప్రాసెస్. చెయ్యి కోసుకుంటే మామూలు అప్పుడు ఎక్కువ బ్లడ్ రాదు. కాని పిరియడ్స్ అప్పుడు ఎక్కువ అవుతుంది. రెస్ట్ తీసుకుంటే బెటర్. వివిధ దశల్లో స్త్రీ శరీరం రూపం ఎట్లా మారుతుందో హార్మోనల్ ఇన్ బాలెన్స్ లూ అంతే. ఓవర్ బ్లీడింగ్ అయినా, లెస్ బ్లీడింగ్ అయినా దిస్ ఈజ్ నాల్ ప్యూర్ బ్లడ్. దీన్ని అమృతంతో పోల్చడం తప్పు’ అంటుంటే, నీరజ - ‘ఇదేంకో ఈ అమృతం అనే మాటేందో అసలు.’

‘అదే కదా నాకూ ఆశ్చర్యమేసింది. ఇంతవరకు అమృతాన్ని ఎవరైనా చూశారా? త్రాగారా? దానితో ఎందుకు పోల్చారో అని నాకూ అనిపించింది’ అన్నది కిరణ్ణయి.

‘కాబట్టి.. నాకైతే ఇట్లా నిబంధనలు పెడితేనేగానీ,

ఇళ్లల్లో మగవాళ్లు, అత్త, ఆడబిడ్డ అందరూ సదరు ఆడవాళ్ల కోసం కాస్త ఆలోచిస్తారు అనిపిస్తుంది. పాటించనివారు పాటించకపోనీ, నమ్మనివాళ్లు నమ్మకపోనీ, మన పెద్దలు చెప్పింది కాదని కొత్త కష్టాల్లోకు తెచ్చుకోవాలి. సమానత్వం గురించి, సాధికారత గురించి పోట్లాడుతున్న వాళ్లం. మా ఇంట్లో ఇస్తున్న ఈ గౌరవాన్ని ఎందుకు కాదనాలి అని ఇంత మాడ్రన్ గా కనిపిస్తున్న నేనూ అవే పాత పద్ధతుల్ని పాటిస్తున్నాను. ఇదీ మన మంచికేనని’ అని తాను చెప్పదల్చుకున్నది చెప్పింది నళిని.

‘అంతేగాని మగవాళ్ల ఆలోచన మారాలి. కలిసి పనులు చేసుకోవాలి అననా?’ అన్నది నీరజ.

‘ఎందుకనను? కలిసి చేసుకోవాలి. ఇద్దరివీ చదువు, ఉద్యోగాలు నమానంగా ఉన్నప్పుడు రోజువారీ పనులు చెరిసగం పంచుకొని చేసుకోవాలనే అంటాను. అదీకాక ఇది ఎక్స్ట్రా. ఇది ఓన్లీ లేడిస్ ప్రాబ్లమ్ కాబట్టి’ అన్నది నవ్వుతూ నళిని.

‘భలే చెప్పారు నళినీ, అయితే ఈ నాలుగురోజుల రెస్ట్ బోనస్ అంటారు ఆడవాళ్లకు’ అన్నది కిరణ్.

‘యస్! ఎందుకంటే పునరుత్పత్తి అనే గొప్ప క్రియ కేవలం ఆడజాతిలోనే ఉన్నది. అందుకే! ఒక భయం ఉంటేగాని వినరు. భక్తికోసం భయం ఉండాలి. భక్తి, భయం ఒకటిగాదు. వీటినే సంప్రదాయాలు అన్నారు. ఇవి పాటించడం సిగ్గుగాదు. గర్భంగా భావించాలి అంటాను’ స్థిరంగా అన్నది నళిని.

వెంటనే కిరణ్ ‘మన పండుగలూ, పబ్బాలూ అంతేకదా! ఏదో మూలకారణాలతో ఏర్పరచారు. సగటు జీవులం గదా.. తప్పు, కూడదు అంటే వింటారు. పాపం అంటే భీతిల్లుతారు. ‘ఔను, మా ఇల్లు కొత్తది. ఏడాదిపాటు పండుగలన్నీ చేసుకోవాలని నాన్నమ్మ చెప్పినందుకు మా అన్నయ్యకు వేరే ఊరికి ట్రాన్స్ ఫర్ అయినా, మా నాన్న రిటైర్ అయి ఖాళీగా ఉన్నా ఈ ఇల్లు ఖాళీ చేసి పోవద్దని, ఏడాదన్నా ఉండాలి అని అక్కడే ఉంటున్నాము. పండుగలు జీవన వికాస సాధనాలు అని అనిపిస్తుంది నాకు’ అన్నది కిరణ్ణయి. అన్నీ ఏమోగానీ, ఈ మనుష్రుల్ టైమ్ లో రెస్ట్ ఇచ్చేలా, ఆడవాళ్లకు అందరికీ రెస్ట్ అందేలా ఒక ఉద్యమమే తేవాలేమో అనిపిస్తున్నది నాకు’ అన్నది స్థిరంగా నళిని.

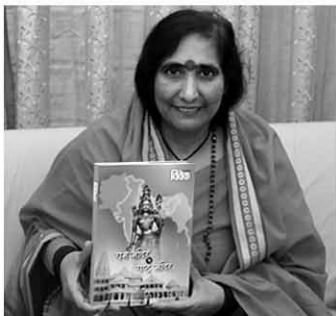
‘యా! నువ్వన్నది నిజమే! ఈ మూడు రోజులలో కనీసం ఒకటి, రెండు రోజులైనా విశ్రాంతి ఉండాలి’ అని ఒప్పుకున్నది నీరజ.

వీళ్ల మాటలలో కొంత అర్థమయ్యి, కొంత అర్థంకాని యాదమ్మ చేతిల చీపురు కట్ట కష్టపు కన్నీరు కారుస్తుంటే, బాత్రూం కడగడం కాగానే “నీరజమ్మ, నువ్వెన్నన్న జెప్పు ఆడోళ్ల కష్టాలు, వారి గోసలు ఎవ్వరు బట్టించుకోరమ్మ” అంటుంటే వాళ్లను మరో ప్రపంచమేదో గమనిస్తున్నదని చూసి ముగ్గురు గతుక్కుమన్నారు. ★



‘రామమందిరం నుండి రాష్ట్ర మందిరం’ ఆవిష్కరణ

వివేక్ మానవత్రిక ఆధ్వర్యంలో ‘రామమందిరం నుండి రాష్ట్ర మందిరం’ అన్లైన్ పుస్తకావిష్కరణ నిర్వహించారు. అక్టోబర్ 25న పరమపూజనీయ దీదీమా సాధ్వీ రితంభర, 26న రాందేవ్ బాబా, 27న కేంద్రమంత్రి నితిన్ గడ్కరీ, ఏబీఎం నాలేజవేర్ లిమిటెడ్ వ్యవస్థాపక డైరెక్టర్ ప్రకాశ్ రాణేలు పాల్గొన్నారు.

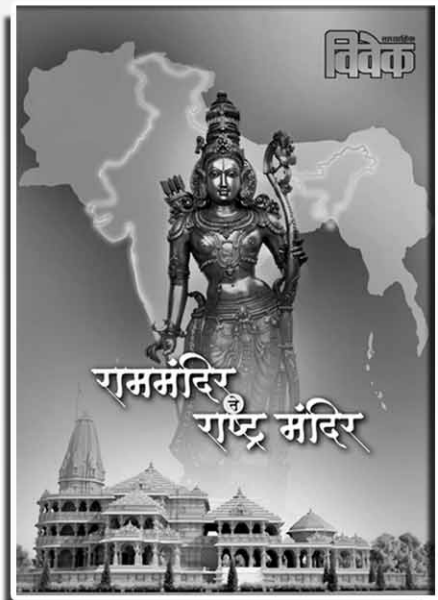


సాధ్వీ రితంభర మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర (దేశం) మందిర నిర్మాణం కోసం దేశవాసులందరూ సామర్థ్యం సంపాదించుకోవాలన్నారు. విజయదశమి శక్తిని సముపార్జించుకొనే పర్వదినం. అయితే ఈ శక్తిని మనం స్వయంగా సాధించుకొని, మనలోని బలహీనతలపై విజయం పొంది, ఇంద్రియాలను జయిస్తేనే నవరాత్రుల సమయంలో చేసే పూజలు సఫలమవుతాయని ఆమె చెప్పారు. ప్రతీ ఒక్కరిలోని అంతర్గత శక్తులను జాగృతం చేస్తేనే బాహ్యశక్తులకు బలం చేకూరుతుందని వివరించారు. భారతదేశం ‘భారత్’ వలె ఉండాలంటే భారతీయులందరూ దేశం కోసం ఆలోచించాలని అన్నారు. అందుకు త్యాగమయ జీవనం, పవిత్ర వ్యవహారం, నిస్వార్థభావనతో ఉండాలని సూచించారు. భారతీయులు ఇతరుల సంపదను హరించానులకోరు. స్త్రీలను వక్రదృష్టితో చూడాలనుకోరు. ఈ ఆలోచనా విధానం మనకు వేదాల నుండి లభించింది. అవి మనకు బుద్ధిని, విచక్షణజ్ఞానాన్ని ఇస్తాయి. బుద్ధికి విచక్షణ తోడైతే మనిషి ఆలోచనలు సరిగా ఉంటాయి. అప్పుడు

ఆచరణ పవిత్రంగా ఉంటుందని రితంభర తెలియజేశారు.

యోగాగురు రాందేవ్ బాబా శ్రీరాముని పట్ల తనకున్న పూజ్య భావాన్ని వ్యక్తపరిచారు. రాముడు ఒక వ్యక్తి కాదు. భారతీయ సనాతన సంస్కృతికి ప్రతీక. ఆధ్యాత్మిక కోణంలో చూసి నట్లయితే ఆయన అందరికీ ఆరాధ్య దైవమని అన్నారు. రాముడే ఈ దేశం. ఆయనే చరిత్ర, శీలం, ధైర్యం, స్థైర్యం అని కొనియాడారు. అయోధ్యలోని మందిరం ఒక నిర్మాణం కాదు అది భారతీయులందరి ఆత్మిక శక్తి అని పేర్కొన్నారు. రామునితో దేశవాసులందరికీ అనుబంధం ఉంది. ఆయనే కోటికోటి భారతీయులకు మూలాధారం. రాముడు లేకుంటే ఈ దేశానికి చరిత్ర లేదు. భవిష్య వర్తమానాలు లేవు. రాముడు భారతీయులకు మాత్రమే కాదు నకల విశ్వ మానవాళికి ప్రతీక అని బాబారాందేవ్ వివరించారు. రాముని జీవితమే ఈ దేశ చరిత్ర. ప్రజలంతా కలిసి ఈ దేశాన్ని పునర్నించాలని ఆ రూపంలో ఉన్న భవ్యమైన మందిర నిర్మాణానికి అందరూ సహకరించాలని ఆయన పిలుపునిచ్చారు. ప్రతి ఒక్కరు ఈ మహత్కార్యంలో పాలుపంచుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. పరమ వైభవోపేతమైన భారత నిర్మాణం దిశగా అడుగులు వేయవలసిన సమయం అసన్నమైందని రాందేవ్ అన్నారు.

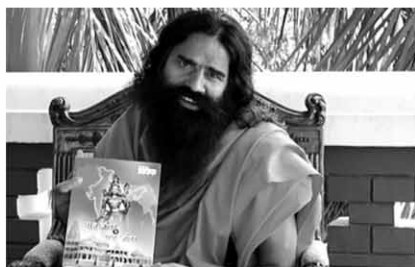
కేంద్రమంత్రి నితిన్ గడ్కరీ మాట్లాడుతూ భారతీయ చరిత్ర, సంస్కృతి వారసత్వానికి రామమందిర నిర్మాణం ఒక సోపానమని అన్నారు. ప్రపంచ ప్రజల క్షేమాన్ని కోర్ ఆలోచనా విధానం



హిందూ సంస్కృతిలో సహజంగానే ఉంటుంది. విస్తరణవాదం, ఇతరులను ఇబ్బందుల పాలుచేసే మనస్తత్వానికి ఇక్కడ చోటులేదు. కనుక మందిర నిర్మాణాన్ని మతకోణంతో చూడరాదని గడ్కరీ అన్నారు. మన పూర్వీకులు అవలంబించిన స్వాభిమాన విలువలను నేటితరానికి అందించడం అత్యంత అవసరమని అప్పుడే భారతీయుల భవిష్యత్తు దేదీప్యమానమవుతుందని ఆయన అన్నారు. వైభవోపేత దేశ నిర్మాణం కోసం ఎన్ని మార్గాలు ఉన్నాయో వాటన్నింటినీ సానుకూల దృక్పథంతో స్వీకరించాలని కోరారు. దేశాభివృద్ధికి శరవేగంగా పనిచేయవలసిన సమయం ఇదేనని పేర్కొన్నారు. అందుకు ప్రజలందరిని చైతన్యవంతులని చేయాలని, ఇది సవాలుతో కూడిన వ్యవహారమని చెప్పారు. దీనితో పాటు భారతదేశాభివృద్ధి, సర్వధర్మ సమభావన, ప్రజాస్వామ్య విలువల గురించి గడ్కరీ తన అభిప్రాయాలను పంచుకొన్నారు.

మూడురోజుల పాటు సాగిన ఈ అన్లైన్ కార్యక్రమంలో వివేక్ ప్రచురణల పాఠకులు, ప్రకటనకర్తలు, శ్రేయోభిలాషులతో పాటు ఇతర పెద్దలు తమ అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు.

అన్లైన్లో లభించిన ఆదరణను దృష్టిలో పెట్టుకొని హిందీలో ఈ వ్యాస సంకలనాన్ని జనవరి 12, 2021న ఆవిష్కరించనున్నారు. అందుకోసం 26 నవంబర్ నుండి డిసెంబర్ 1, 2020 వరకు ప్రచార కార్యక్రమాలు నిర్వహించనున్నట్లు నిర్వాహకులు తెలిపారు. రూ. 2,500/- విరాళం అందచేసి దేశజాగరణ, శ్రీరామ కార్యంలో పాలుపంచుకోవలసిందిగా ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. ఈ నిధిని అందచేసే దాతల పేర్లను ‘రామసేవకులు’గా గ్రంథంలో ప్రచురించనున్నామని తెలియజేశారు.



ఆదర్శ ప్రబోధకుడు



**నవంబర్ 30
గురునానక్
జయంతి**

‘నేను మనుషులను మాత్రమే చూస్తున్నాను. అతడు ధరించిన మతపరమైన దుస్తులు, విశ్వాసాలతో నిమిత్తంలేదు’ అన్న గురునానక్ మానవతావాదానికి, పరమత సమాదరణకు ప్రతీక. గురుశిష్య సంబంధాలను పటిష్ఠ పరుస్తూ సర్వమానవ సమానత్వం, ప్రేమతత్వాన్ని పెంపొందించేలా సిక్కు ధర్మాన్ని ప్రతిపాదించారు. ఆయన రూపొందించిన అది మతం సర్వ సమ్మతమై గురుగోవింద సింగ్ వరకు పదిమంది గురువుల నేతృత్వంలో వికసించింది. నేటికి వర్ణిల్లుతోంది.

నేటి పాకిస్తాన్ లోని రావీ నదీతీరంలోని నానక్ సాహిబ్ లో సంప్రదాయ కుటుంబంలో 1469లో జన్మించిన నానక్ ఐదేళ్ల వయస్సు నుంచే నిరంతరం దైవ నామస్మరణ చేస్తుండేవారట. చిన్నతనం నుంచి ప్రశ్నించి, ఆలోచించే తత్వంతో కలిగిన ఆయన హిందూమతంలోని తాత్వికత పట్ల ఆకర్షితులై జీవిత రహస్యాల అన్వేషణకు ఇల్లు వదలివెళ్లారు. హిందూ-ముస్లిం గురువుల వద్ద చదువుకున్న ఆయన స్వమతంతో పాటు ఇస్లామియా మత గ్రంథాలను అధ్యయనం చేశారు. రెండు మతాల ఆధ్యాత్మిక విషయాల పట్ల లోతైన అవగాహన సాధించారు. లోకంలోని మూఢాచారాలను మతం పేరిట జరిగే అనాచారాలుగా భావించి వాటిని వ్యతిరేకించారు. ఇరు మతాలలోని మంచిని, దాని ఆచరణలోని

లోపాలను గమనించి సరళమైన ధోరణిలో ఆధ్యాత్మికత ప్రబోధానికి ఉపక్రమించారు. అలా ప్రజల భాషలో చేస్తున్న ధర్మప్రచారంతో ప్రభావితమైన వారు తమలోని లోపాలను సరిదిద్దుకునే వారట. అలా ఆయనను అనుసరించిన వారిని సిక్కులుగా వ్యవహరించసాగారు. సిక్కు అనేది శిష్య అనే సంస్కృత పదానికి లౌకిక భాషారూపంగా చెబుతారు. అతనికి గురువే దేవుడు. ఆయన చెప్పే మంచే దైవం. గురువుల వాక్కుల ఆధారంగా పవిత్రజీవితాన్ని కొనసాగించాలి. ఎక్కడో ఉన్న దేవుడి కంటే మనిషిలోని మానవత్వమే మిన్న అనే కోణంలో సామాజిక బాధ్యతను ఆధ్యాత్మికతతో ముడిపెట్టి బోధించారు నానక్. గురుశిష్య సంబంధం సర్వమతాలకు వర్తిస్తుంది. ప్రజలు నానక్ ను గురువుగా భావిస్తూ

ఆయనను అనుసరించారు కనుక శిష్యుల పేరిట సిక్కు మతం రూపుదిద్దుకుంది. ఈ మతం ప్రకారం గురువాజ్ఞనే దైవసూచనగా పాటించాలి. గురువు పట్ల అచంచలమైన భక్తి విశ్వాసాలు కలిగి ఉండాలి. గురు ప్రబోధంతోనే దైవం సర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్నాడని, శిష్యురికం జీవిత సార్థకత ఉందని నమ్ముతారు.

అది ఏకేశ్వరోపాసక మతం. ఏక్ ఓంకార్ (ఏకైక దేవుడు) అని నమ్ముతుంది. ‘ఓంకారం మాదిరిగా భగవంతుడు ఒక్కడే. ఆయన సర్వాంతర్యామి. జీవకోటికి తండ్రిలాంటివాడు. అందరిలో, అన్నిటిలో పరమాత్ముని చూడగలిగినవారే భగవత్ కృపకు పాత్రులవుతారు. దేవుడు బాహ్యచారాల వల్ల కాకుండా మానసిక సాధన ద్వారానే ప్రీతిచెందుతాడు. అహం, గర్వం, కోరికలు వదిలి అందరితో ప్రేమపూర్వకంగా మెలగాలి. సమభావం కలిగి ఉండాలి’ అని ప్రబోధించారు నానక్.

ఈ ‘సంత’ మతంలో గురువుకే ప్రముఖ స్థానం. ‘సంత’ అంటే ఆత్మజ్ఞానం కలిగినవాడు, అనుభవాలి అయిన మహనీయుడు అని అర్థం. సంత సంప్రదాయంలో కబీర్ ను ప్రముఖంగా చెబుతారు. అయితే ఆయనకు గురువంటూ ప్రత్యేకంగా లేరని, సజ్జన సాంగత్యంలో అనేకానేక విషయాలను అవగతం చేసుకొంటూ తనను తాను తీర్చిదిద్దుకున్నారని చెబుతారు. కబీర్ దాస్, రవిదాస్ లాంటి ముఖ్య తత్వవేత్తలు, బోధకులను దర్శించారు. నానక్ కు కూడా ప్రత్యేకంగా గురువు లేకపోయినా కబీర్ బోధనలతో ప్రభావితమయ్యారని చెబుతారు. మతాచారాలను పాటించడం కంటే సదా భగవత్ స్మరణ మిన్న అని భావించేవారు.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పలువురు మతబోధకులు, మతప్రవక్తలు తమతమ విశ్వాసాలు, అవగాహన, వ్యక్తికరణలను మేళవించి కొన్ని సూత్రాలు, నియమాలు నిర్దేశించారు. ఆయా మతాల వారు వాటిని పాటించడం వరకు ఇబ్బందిలేదు. స్వమతాన్ని గౌరవించు, పరమతాన్ని ప్రేమించు’ అనే హితోక్తికి స్వస్తి పలుకుతూ, సమభావనకు తమకు తామే అడ్డుగోడలు కట్టుకోవడం మొదలైతే అరాచకానికి దారితీస్తుంది. ఇలాంటి కుహనా ఆధ్యాత్మిక అహంకారం కారణంగా సంఘర్షణలకు ఆస్కారం కలుగుతుంది. ఎవరికి వారు తమ విశ్వాసాలను ఉన్నతంగా భావించవచ్చు కానీ ఇతరుల విశ్వాసాల పట్ల చులకన భావంతో వ్యవహరించడం ఆధ్యాత్మికత ఎలా అవుతుంది? అని ప్రశ్నించారు గురునానక్.

నానక్ తండ్రి మెహతా కాలూచంద్ ఖత్రీ, తల్లి తృప్తాదేవి. బీబీ నాన్కి అనే అక్క. ఆమె అత్యంత పిన్నవయస్సులోనే తమ్ముడిలో దైవత్వాన్ని చూడగలిగారు. అప్పట్లో ఆమె దీనిని బహిష్కరణ చేయకపోయినా, అనంతర

గురు నానక్

కాలంలో గురునానక్జీ తొలి శిష్యురాలిగా పేరుపొందారు. 28 ఏళ్ల వయస్సులో ఒక రోజు ఉదయం నదీస్నానం, ధ్యానానికి వెళ్లిన నానక్ గురించి మూడు రోజుల వరకు జాడలేదు. తిరిగి వచ్చాక 'దేవుని వదిత్రాత్యను నింపుకున్నాను' అని ప్రకటించారు. ఆ కాలంలో హిందూ-ముస్లిం ధర్మాల మధ్య ఘర్షణలు, కొట్లాటలు చెలరేగుతుండేవి. ఆ నేపథ్యంలో 'లోకంలో ఆ రెండు మతాల వారు లేనేలేరు. కుల మత వర్ణ వర్గ ధనికపేద ప్రాంత భేదాలు లేవు. ఉన్నదంతా మానవత, సమత, మమత. అవే మన అభిమతం కావాలి. వాటిని ప్రబోధించేందుకే నేనీ లోకానికి వచ్చాను' అని ప్రకటించారు. కేవలం మాటలతో మతం లేదని, మానవులందరినీ సమంగా చూసేవాడే భక్తిపరుడని, తోటివారి ప్రేమను పొందకలిగిన వారే భగవంతుడిని చూడగలరని ప్రబోధించారు. మతసామరస్యాన్ని ప్రబోధించేందుకు నాలుగుసార్లు ప్రపంచ యాత్రలు చేశారు. వీటిని 'ఉదాస్' యాత్రలు అంటారు.

సిక్కుల ఐదవ గురువు అర్జున్ తన పూర్వ గురువులు అనుగ్రహించిన సూక్తులను, బోధనలను 'గురు గ్రంథ సాహిబ్'గా సంకలనం చేశారు. అందులో దాదాపు ఐదువంద శతాబ్దాల కిందట గురునానక్ చేసిన బోధనలు, సూక్తులు నిత్యసత్యాలని, దాదాపు ప్రతి మానవుడు ఆచరించదగినవని సార్వజనీనం, సర్వకాలీనం అనిపిస్తాయి. ప్రతికాలానికి వర్తించేలా ఉంటాయి. గురు గ్రంథాన్ని పూజించడం, పఠించడం అంటే గురుపరంసు గౌరవించడం, వారి సూక్తిమార్గాన్ని అనుసరించడమే అని సిక్కులు విశ్వసిస్తారు.

కష్టించి, న్యాయమార్గంలోనే ధనాన్ని ఆర్జించాలి. నిజాయితీగా ఆర్జిస్తూ అవసరార్థాలను ఆదుకోవాలని నానక్ బోధించారు. పనిచేసే వాడికే తినే హక్కు ఉంటుందని ఆనాడే చెప్పారు. సమాజంలో పేరున్నా పొలాల పనిచేస్తూ జీవనం సాగించి అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచారు. గురుద్వారీలలో నేలను తుడవడం, పాత్రలను శుభ్రపరచడం, నీటిని పంట గదికి చేర్చడం వంటివాటిని సేవా కార్యక్రమాలుగా గురునానక్ ప్రారంభించారు. లోభత్వాన్ని తరిమికొట్టాలి అంటూ కుల, మత, ధనిక, పేద అంశాలకు అతీతంగా ఆహారాన్ని పంచుకునేవారు. ఇతరుల హక్కులకు భంగం కలిగించకూడదని, స్త్రీపురుషులు సమానులేనని ముఖ్యంగా మహిళలను గౌరవించాలని ఉపదేశించారు. 'సంపాదన అవసరమే కానీ సంపాదనే పరమార్థం కాదు. అక్రమ ఆర్జన అరిష్టదాయకం. ముఖ్యంగా సమాజ హితాన్నికాదని దోచుకొని దాచుకోవడం సరికాదు. డబ్బు జేబుకే పరిమితం కావాలి తప్ప హృదయానికి తాకకూడదు. అలా జరిగితే అనేక నమన్యలు



కష్టించి, న్యాయమార్గంలోనే ధనాన్ని ఆర్జించాలి. నిజాయితీగా ఆర్జిస్తూ అవసరార్థాలను ఆదుకోవాలని నానక్ బోధించారు. పనిచేసే వాడికే తినే హక్కు ఉంటుందని ఆనాడే చెప్పారు. సమాజంలో పేరున్నా పొలాల పనిచేస్తూ జీవనం సాగించి అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచారు. గురుద్వారీలలో నేలను తుడవడం, పాత్రలను శుభ్రపరచడం, నీటిని పంట గదికి చేర్చడం వంటివాటిని సేవా కార్యక్రమాలుగా గురునానక్ ప్రారంభించారు.

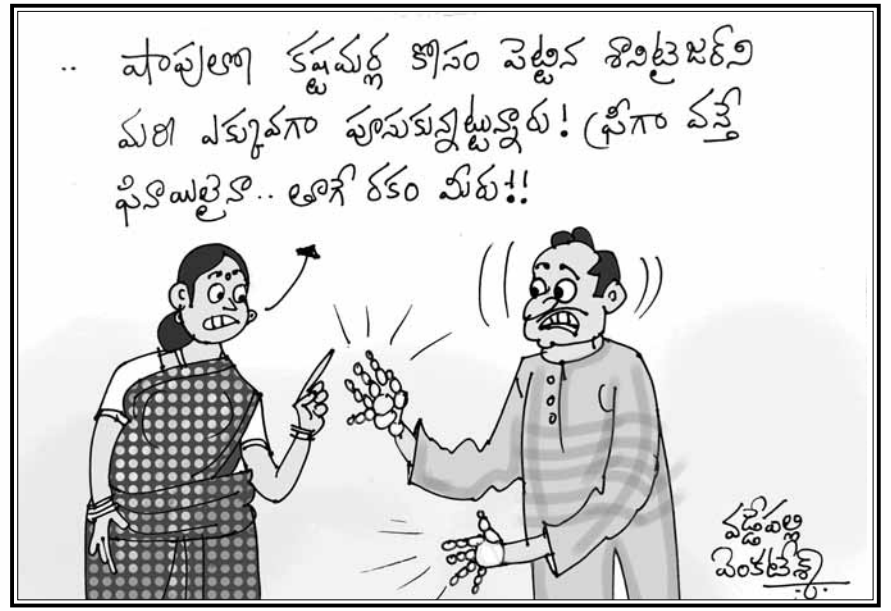
చుట్టుముడతాయి. మానసిక వ్యాకులతను పక్కనపెట్టి నిత్యం ప్రసన్నంగా ఉండాలి' అన్న నానక్జీ నాటి పలుకులలోని వాతావరణం నేటి సమాజ పోకడలో కనిపించకమానదు.

ఆదర్శ ప్రబోధకులు

గురునానక్ ఆదర్శ ప్రబోధకులు. సమర్థ

పాలకులతోనే సుపరిపాలన అందుతుందన్నట్లే సమర్థ గురువులతోనే జ్ఞానం సమాజాన్ని వికసింపజేస్తుందని విశ్వసించారు.

అలాంటి జ్ఞానప్రదాతల ఎంపికలో వారసత్వం లాంటి అంశాలను పరిగణలోకి తీసుకోరాదన్నది ఆయన భావనగా కనిపిస్తుంది. రక్తసంబంధీకులలో తన ప్రతిభాసంపత్తిని ఒడిసి పట్టిన వారు ఉంటే ఉండవచ్చు కానీ అంతకు మించి ఆత్మజ్ఞానం, అనుభవం కలవారి వల్ల మరింత ప్రయోజనం కలుగుతుందని భావించి ఉంటారు. అందుకే ఆయనకు శ్రీచంద్, లక్ష్మీదాస్ అనే కుమారులు ఉన్నప్పటికీ గురుపరంపర వారసులుగా వారిని ప్రకటించలేదు. తన శిష్యుడు లెహ్నాను (1538) గురుపీఠం వారసునిగా ఎంపిక చేశారు. లెహ్నా గురు అంగద్ గా ప్రసిద్ధులు. తరువాతి తరాలు ఆ వారసత్వాన్ని కొనసాగించి ప్రసిద్ధులయ్యారు. ★



కృష్ణవేణమ్మ జడ్డ(లు)గా భావించే తుంగభద్ర పుష్కరాలు గురువు మకరరాశిలో ప్రవేశించడంతో నవంబర్ 20వ తేదీ మధ్యాహ్నం 1.23 గంటలకు ప్రారంభమయ్యాయి. దక్షిణ భారతదేశంలో పుష్కరయోగం గలిగిన ఉపనది ఇది. రాశి చక్రంలోని ప్రతి రాశికి ఆయా నదీపరీవాహక ప్రాంతాలపై ఆధిపత్యం ఉంటుంది. ఆ క్రమంలోనే మకరరాశికి తుంగభద్రపై ఆధిపత్యం ఉంటుంది. అందుకే ఆయా రాశుల్లోకి గురువు ప్రవేశించడాన్ని ఆయా నదులకు పుష్కరాలు అని నిర్ధరించారు. పుష్కరశక్తితో పాటు మూడున్నర కోట్ల పవిత్రతీర్థాల అంశలు కూడా కలుస్తాయని చెబుతారు.

దేశంలో ఎన్నోనదులు, ఉపనదులు ఉన్నా జీవనదులైన కొన్నిటికే పుష్కరాలు వస్తాయి. అలాంటి వాటిలో తుంగభద్ర ఒకటి. కృష్ణానదికి ఉపనదులైన తుంగ, భద్ర ఉపనదుల సంగమం తుంగభద్ర. ఈ నది హరిహర అభేదత్యాన్ని సూచిస్తున్నదం మరో విశేషంగా చెబుతారు. 'తుంగా నారాయణః సాక్షాత్ భద్రాదోవో మహేశ్వరః/తుంగభద్రాద్రాత్యం విద్ధి/హరి శంకరయోర్వపుః...' - 'తుంగ' సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణుడు. 'భద్ర' మహేశ్వరుడు. తుంగభద్ర అంటే సాక్షాత్తు హరిహరుల శరీరమని అది నుంచి వస్తున్న ప్రశస్తి. 'గంగాస్నానం.. తుంగాపానం' అనే నానుడి ఉండనే ఉంది.

‘కావేరీ తుంగభద్రాచ కృష్ణవేణ్యుచ గౌతమీ భాగీరథీచ విఖ్యాతాః పంచగంగా ప్రకీర్తితాః’ అని పంచగంగాలుగా ప్రసిద్ధి పొందిన వాటిలో ఈ నది పేరు కనిపిస్తుంది.

పురాణేతిహాస కావ్యాలలో తుంగభద్ర నది ప్రసిద్ధంగా ప్రస్తావనకు వచ్చింది. 'తుంగభద్రా కృష్ణా భీమరథీ విశ్వేతి మహానద్యః' అని భాగవతం ప్రస్తావించింది. పోతనామాత్యుడు తన శ్రీమదాంధ్ర మహద్భాగవతంలో 'తుంగభద్రయు, కృష్ణవేణయు, భీమరథియ, గోదావరియు..' అంటూ దక్షిణాది పుణ్య నదుల పేర్లను తుంగభద్రతోనే ఆరంభించారు. కవిశ్రయ మహాభారతంలో 'గంగయు తుంగ భద్రయు, వేత్రవతియు, వేదవతియు' అని ఈ నదీ ప్రస్తావన ఉంది.

సహ్యా పర్వతశ్రేణిలో వరాహపర్వతంలో గంగ మూలలో జన్మించి 'తుంగ' శృంగేరిని దాటి షిమోగా సమీపంలో కుడ్లి అనేచోట 'భద్ర'తో సంగమించడాన్ని 'సహ్యాపాద సముద్భూత పవిత్ర జలపూరితా/తుంగభద్రేతి ప్రఖ్యాతా మమ పాపం వ్యపోహతు'



అనే పుష్కర పురాణంలోని పంక్తులు ఈ నదీమాత ఉన్నతీని చెబుతున్నాయి. హంపీ విజయనగరాన్ని చుట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కర్నూలు, తెలంగాణలోని ఉమ్మడి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల సరిహద్దులో ప్రవహించి అలంపురం దాటి సంగమేశ్వరం వద్ద కృష్ణమ్మను చేరుతుంది. కృష్ణానదిలో కలిసే అనేక ఉపనదుల్లో ఇదే ప్రధానమైంది. అలాగే తుంగభద్ర కృష్ణమ్మకు



ఉపనది కాగా, హంద్రీ నది తుంగభద్రకు ఉపనదిగా కర్నూలు వద్ద కలుస్తుంది.

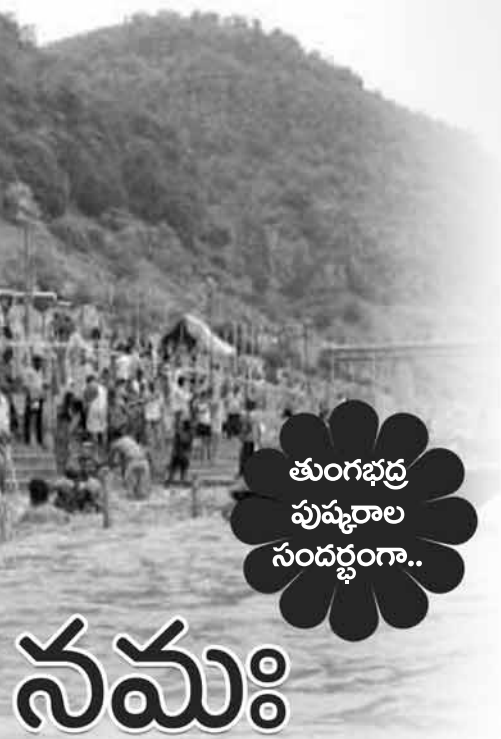
ఈ నదీతీరంలో వెలసిన క్షేత్రాలు, నగరాలు ఉన్నతమైనవే. హంపీ విజయనగర సామ్రాజ్యం ఈ నదీతీరాన్నే విలసిల్లి 'నాటి రాయల పేరును నేటికీ తలపోస్తూ' గత స్మృతులను పంచుతోంది. జగత్ప్రసిద్ధమైన విరూపాక్ష ఆలయానికి హంపీ క్షేత్రం ఆలవాలం. హంపీ పీఠం ప్రసిద్ధమైనది. శ్రీ ఆదిశంకర భగవత్పాదులు పాదుకొల్పిన 'శృంగేరి' క్షేత్రం దక్షిణాదిన శారదా పీఠంగా పేరొచ్చి గన్నది. ప్రసిద్ధ ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రం మంత్రాలయ రాఘవేంద్ర

స్వామి బృందావనం ఆధ్యాత్మికవాదులను అలరిస్తోంది. తుంగభద్ర కృష్ణలో సంగమించే అలంపురం దగ్గర నిర్మితమైన శక్తిపీఠం ఇతర ఆలయాలు సుప్రసిద్ధాలు.

తుంగ-భద్ర ప్రేమికులు!

తుంగభద్రకు సంబంధించి ప్రచారంలో ఉన్న కథ ప్రకారం, నేటి కన్నడ దేశంలో పూర్వం తుంగడు అనే గొర్రెల కాపరి ఉండేవాడు. గొర్రెలను కాచేందుకు వెళుతూ పిల్లనగ్రోవిని తీసుకు వెళ్లేవాడు. వేణువును ఆలపించడంతో అలనాటి నల్ల గోవయ్యకు తీసిపోయేవాడు కాదట. ఒకసారి పచ్చిక మైదానం వైపు వచ్చిన రాకుమారి 'భద్ర' అటూగా వినవస్తున్న వేణునాదానికి వరవశించి, ఆ వేణుగానం తుంగడిదని చెబుల ద్వారా తెలుసుకున్న ఆమె దానిని వినేందుకు నిత్యం వచ్చేది. అలా వారి పరిచయం ప్రేమగా మారగా, అది తెలిసిన రాజు ఆతనిని దండించి, కుమార్తెను అంతఃపురంలో బంధించాడు. ఎడబాటును భరించలేని తుంగడు, భద్ర 'కరిగి నీర'య్యారు. అలా ప్రవహిస్తూ ఇద్దరూ ఏకమయ్యారు. విడివిడిగా ప్రవహించి, ఒక్కటిగా మారిన ఆ ప్రేయసీ ప్రియులను కృష్ణవేణి తల్లిలా ఒడిన చేర్చుకుంది. తనతో పాటే హంసలదివి వద్ద సాగర సంగమం చేసింది. ఇది ఐతిహ్యమో లేక కథో అయినప్పటికీ ఔచిత్యవంతంగా ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది.

సుగుణాలకు నిలయమైన 'తుంగభద్ర'ను నేరుగా కలుపుకునేందుకు నముద్రుడికి అవకాశం లేకపోయిందని వికటకు తెనాలి రామకృష్ణుడు 'పాండురంగ మహాత్మ్యం'లో చమత్కారంగా పేర్కొన్నాడు. ఒకవేళ ఈ నదినే ప్రత్యక్షంగా కలుపుకుంటే గంగా సంగమాన్ని కోరేవాడా? అని



తుంగభద్ర
పుష్కరాల
సందర్భంగా..

నమః

సందేహం వ్యక్తం చేశాడు.

**‘గంగా సంగమమిచ్చగించునె? మదిన్ గావేరి
దేవేరిగా?**

**సంగీకారమొనర్చునే? యమునతోనానందముం
బొందునే?**

రంగత్తుంగ తరంగ హస్తములతో

రత్నాకరేంద్రుడు నీ

యంగంబంటి సుఖించునేని తుంగభద్రానదీ’....

(సముద్రుడు నిన్నే గంగ విలీనం చేసుకుంటే కావేరిని దేవేరిగా మనసులోనైనా అంగీకరిస్తాడా? యమునతో ఆనందిస్తాడా?) అని చమత్కరించాడు. అయితే యమున నేరుగా సాగరసంగమం చేయదు. గంగతో కలిసే చేరుతుంది. అయినా యమునను ప్రస్తావించడం వెనుక తుంగభద్ర విశిష్టతను చెప్పడమే ప్రధానం తప్ప తర్కానికి తావులేదని సాహితీ విశ్లేషకులు అంటారు.

పుష్కరం మహాపర్వదినం

కడిమి చెట్టు పన్నెండేళ్లకు ఒకసారి పూస్తుంది. జీవనదులకు పన్నెండేళ్లకు ఒకసారి పుష్కరాలు వస్తాయి. కనుక పుష్కరం మహా పర్వదినం. గురు (బృహస్పతి) గ్రహం ఏడాదికి ఒక రాశి వంతున పన్నెండు రాశులను పన్నెండేళ్లలో చుట్టి వస్తుంది. అలా ఒక్కొక్కరాశిలో ప్రవేశించినప్పుడు ఆ నదికి మహత్వం కలుగుతుందంటారు. అప్పుడు ఆ నదికి పుష్కరాలు వచ్చినట్లు. ఒక్కొక్క జీవనదికి పుష్కరాలు వస్తాయి. అవే ప్రస్తుత తుంగభద్ర పుష్కరాలు. దక్షిణ భారత దేశంలో పుష్కరయోగం గలిగిన ఉపనది ఇది. పరమశివుడికి ప్రదోష పూజ చేయడం వల్ల లభించేంత పుణ్యం పుష్కర నమయంలో నదీస్నానంతో ప్రాప్తిస్తుందని శాస్త్రవచనం. సమస్త

జీవులకు ఆహారం కంటే విలువైనవి గాలి, నీరు. వాటి గొప్పదనాన్ని, వాటిని గౌరవించి, రక్షించుకునే శ్రద్ధాన కర్తలను, నైపుణ్యాన్ని నమజానికి తెలియచేయడమే పుష్కర ప్రాశస్త్యం.

పుష్కరాల ఆవిర్భావ నేపథ్యాన్ని స్మరించు కుంటే... సృష్టి ఆరంభంలో తుందిలుడు అనే గంధర్వుడు ఘోరతపస్సుతో పరమేశ్వరుడిని మెప్పించాడు. ఈశ్వరుడిలో శాశ్వతస్థానం పొందేలా వరం కోరాడు. తథాస్తు అన్న పరమేశ్వరుడు, తన అష్టమూర్తులలో ఒకటైన జలమూర్తిలో తుందిలుడికి శాశ్వత స్థానం కల్పించాడు. అలా మూడున్నర కోట్ల తీర్థాలకు అధిపతి అయ్యాడు. జలాలకు అధికారి అయినందున పుష్కరుడు అయ్యాడు. పుష్కరుడు అంటే పుణ్యజలమనీ అర్థం చెబుతారు. అంటే ఆయన నివాసం ఉన్నంత కాలంలో ఆయా నదులు మరింత పుణ్యదాయనీలుగా భావిస్తారు.

సృష్టి నిర్మాణ క్రమంలో విధాతకు జలంతో అవసరం ఏర్పడి శివుడి వద్ద నుంచి జలాధికారి పుష్కరుడిని గ్రహిస్తాడు. దాంతో పుష్కరుడు బ్రహ్మ కమండంలో ప్రవేశిస్తాడు. కాగా సకలజీవరాశిని పునీతం చేసేందుకు, వాటికి జీవానాధారమైన జలం ఇవ్వాలని కోరుతూ బ్రహ్మదేవుడిని బృహస్పతి అర్థించాడు. కానీ ఆ కమండలాన్ని వీడివెళ్లేందుకు పుష్కరుడికి మనస్కరించలేదు. చివరికి విధాత వారిద్దరి మధ్య సానుకూల ఒప్పందం కుదుర్చుతాడు. బృహస్పతి ఒక నది నుంచి మరో నదికి మారేటప్పుడు



పుష్కరుడు ఆయనను అనుసరించి పన్నెండు రోజులు, ఏడాది చివర బృహస్పతి మరో నదికి మారేటప్పుడు పన్నెండురోజులు ఉండేలా అవగాహన కుదురుతుంది. మిగిలిన రోజులలో ప్రతిదినం మధ్యాహ్నం రెండు ముహూర్తముల (నాలుగు గడియలు) సమయం మాత్రమే బృహస్పతితో ఉండి, మిగతా కాలమంతా తన కమండంలోనే ఉండేలా పుష్కరుడిని బ్రహ్మ ఒప్పించాడు. అలా బృహస్పతి ఒక్కొక్క రాశిలో ప్రవేశించినప్పుడు ఒక్కొక్క నదికి పుష్కరాలు వస్తుంటాయి. ఆ ప్రకారం మేషంలో (గంగ), వృషభం (రేవ), మిథునం (సరస్వతి), కర్కాటకం (యమున), సింహం (గోదావరి), కన్య (కృష్ణా), తుల (కావేరి),



డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

వృశ్చికం (భీమారథీ), ధనుస్సు (బ్రహ్మపుత్ర), మకరం (తుంగభద్ర), కుంభం (సింధు), మీనం (ప్రాణహిత)... ఇలా పుష్కరాలు వస్తుంటాయి. పుష్కరుడితో పాటే సమస్త దేవతలు, రుషులు, ఇతర నదీమ దేవతలు కూడా ప్రవేశిస్తారని, పుష్కరాల విశిష్టతకు అదీ ఒక కారణమని చెబుతారు.

పుష్కర విధులు

**‘జన్మప్రభృతి యత్నాతం స్త్రియావా పురుషైనవా
పుష్కరేత్ స్నాన మాత్రస్య సర్వమేవ ప్రణశ్యతి’..**

పుట్టినప్పటి నుంచి సంక్రమించే పాపాలు తొలగిపోవాలంటే పుష్కర సమయంలో నదీ స్నానం చేయాలని శాస్త్రం చెబుతోంది. ఏ నదిలోనైనా బృహస్పతి ఏడాదిపొడవునా ఉన్నా, తొలి పన్నెండు రోజులు, తుది పన్నెండు రోజులు శ్రేష్టతరమైనవని చెబుతారు. వాటినే ఆది, అంత్య పుష్కరాలని అంటారు. ముఖ్యంగా.. పుష్కర స్నానం సమయంలో పాటించవలసిన క్రమశిక్షణను, విధినిషేధాలను శాస్త్రం నిర్దిష్టంగా చెప్పింది. పుణ్యస్నానం అంటే మునకలు వేయడమే కానీ ఈతగొట్టడం, జలాకాటలు కాదు. నీటిలో ఉమ్మకూడదు. పాదరక్షలతో నీటిలో దిగకూడదు. మలమూత్ర విసర్జన చేయకూడదు. వస్త్రాలను శుభ్రపరచకూడదు. నిద్రాసమయంలో ధరించిన దుస్తులతో కాకుండా శభ్రమైన వస్త్రాలను ధరించి స్నానం చేయాలి. ఒడ్డున ఉన్న మృత్తికను (మట్టిని) లేదా పసుపును తీసుకొని నీటిలో వదిలిన తరువాత స్నానమాచరించాలి.

స్నానానంతరం శాస్త్రానుసారం జమం, హేమం, అర్చన, దానం, పితృతర్పణం వంటివి చేయాలి. పుష్కరసహితుడైన బృహస్పతి, ముక్కోటి దేవతలు, పితృదేవతలు నదిలో ఉంటారని పురాణ వచనం. పితృదేవతలు అంటే జన్మనిచ్చిన వారో, వంశంలోని పెద్దలో కారని, దేవగణాల మాదిరిగానే పితృగణాలు 33 ఉన్నాయని ప్రవచనకర్తలు చెబుతారు.

పుష్కరస్నానం వేళ ‘శంనో దేవీరభీష్టయ ఆపోభవంతా పీతయో/శంయోరభిప్రవస్తన్యః’ (దివ్యములైన ఈ జలాలు మంగళకరములై మా అభీష్టములును నెరవేర్చుగాక! తాగేందుకు అనువైన నీటిని ఇచ్చుగాక! నీరు మా వైపు ప్రవహించుగాక) అని రుషిప్రోక్షమైన జలదేవతా ప్రార్థన చేయాలి, చేస్తారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఇరవయ్యవ శతాబ్దారంభం నాటి భారతీయ పునరుజ్జీవన ఉపస్థులు కొత్త దారులు చూపించాయి. ప్రపంచం నలుమూలలా నాడు సంభవించిన పరిణామాల ప్రభావమూ ఇందుకు దోహదపడింది. మహా సామ్రాజ్యం జార్ రష్యా మీద చిన్న దేశం జపాన్ సాధించిన విజయం భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ దృష్టికి పదును పెట్టింది. ఆ చారిత్రక పరిణామం తరువాత రష్యాలో వచ్చిన బోల్షివిక్ విప్లవాన్ని నాటి భారతీయులు సామాజిక మార్పులో మైలురాయిగా భావించారు. రష్యా పరిణామం దేశంలో ఉన్న సామాజిక అసమానతలను గుర్తించడానికి వీలైనదిగా వారు భావించారే తప్ప, బోల్షివిక్ సిద్ధాంతం మీదనో, ఆ దేశం మీదనో మూఢభక్తిని పెంచుకోలేదు. ఇందుకు కారణం దేశీయమైన దృష్టి కలిగిన సంస్కరణోద్యమం ఆ కాలానికి చోదకశక్తిగా పని చేయడమే. అలాంటి కాలం ఇచ్చిన మహనీయు లలో ఒకరు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, బార్ ఎట్ లా. ఉన్నవ ఉభయ ఉద్యమ మిత్రునిగా కనిపిస్తారు. రాజకీయ, సంస్కరణోద్యమాలు ఒకవైపు, కొత్త దృష్టితో సాహిత్యోద్యమం మరొకవైపు సాగించిన బహుముఖ ప్రజ్ఞాశీలి ఆయన. బోల్షివిక్ విప్లవం, దాని ఆశయంగా చెప్పే శ్రామికవర్గాల ఉనికి అనే భావనలతో ఆయనే తెలుగు సాహిత్యంలో చిరస్మరణీయమైన నవల రాశారు. అదే మాలపల్లి.



కారాగారంలో ఉన్నవ

తోతైన తాత్విక, సామాజిక, రాజకీయ నేపథ్యాలుంటే తప్ప మాలపల్లి వంటి నవల ఆ కాలంలో వెలువడడం సాధ్యపడేది కాదు. అందుకే ఆ నవలకు అంత పరిసీయత, ఖ్యాతి వచ్చాయి. ఉన్నవ గొప్ప సాహిత్యవేత్తగానే కాకుండా, గాంధేయవాదిగా, నిబద్ధతగల స్వాతంత్ర్యం నమరయోధుడిగా కూడా తెలుగునాట చరిత్రకెక్కిారు. తన కాలానికి తగ్గట్టు సంఘ సంస్కరణను ఆరాధించారు. దానికి అంకితమయ్యారు. ఆయన హరిజనోద్ధారకుడు. స్త్రీ విద్య, వితంతు వివాహాలు ప్రోత్సహించిన సమున్నత సంస్కర. రెండు భిన్నకోణాలైన కందుకూరి వీరేశలింగం సంస్కరణ ప్రభావం, గాంధీజీ జాతీయోద్యమ స్ఫుహ కూడా ఉన్నవ మీద కనిపిస్తాయి.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ 1877 డిసెంబరు 4వ తేదీన గుంటూరు జిల్లా వేములూరుపాడులో జన్మించారు. తల్లిదండ్రులు శేషమ్మ, శ్రీరాములు. ప్రాథమిక విద్య స్వగ్రామంలోనే సాగింది. అప్పటి



డిసెంబరు 4
ఉన్నవ 143వ
జయంతి

కేంద్రీకరించలేదన్న విషయం స్పష్టమవుతుంది. 1912లో పూనేలో కాన్ఫ్ మహిళా విద్యాలయాన్ని సందర్శించి, ఆ అవగాహన బాపట్లలో 1913లో కొండా వెంకటప్పయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన ప్రథమాంధ్ర మహాసభకు ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శిగా అవినీత కృషి చేసి సభ విజయానికి దోహదం చేశాడు. ఆ సంవత్సరంలోనే విశాలాంధ్రకు సంబంధించిన న్యూస్ పేపర్ జొన్న విత్తల గురునాథం గారితో కలసి రూపొందించాడు.

అప్పటి సమాజంలో బారిష్టర్ వృత్తికున్న విలువను గుర్తించి 1916లో ఐర్లాండ్ డబ్లిన్ లో బార్ ఎట్ లా పూర్తి చేశాడు. 1917లో మద్రాసు

రెండు ఉద్యమాల మిత్రులు

బాల్య వివాహాల సంప్రదాయాన్ని అనుసరించి 1892లో ఆయన వివాహం లక్ష్మీబాయిమ్మ వీరేశలింగంగారిని ఆహ్వానించి ఆయన అధ్యక్షతన జరిగింది కూడా. మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడయ్యాడు. ఉపాధ్యాయుడిగా జీవితాన్ని ప్రారంభించి ఎన్నో గ్రంథాలు చదివి సాహిత్యాభిలాషను పెంపొందించుకున్నాడు. గుంటూరులో 1900 సంవత్సరంలో యంగ్ మెన్ లిటరరీ అసోసియేషన్ స్థాపించి ఎందరో యువకుల్లో సాహిత్యాభిలాషను పెంపొందించాడు. 1902లో గుంటూరులో వితంతు శరణాలయాన్ని స్థాపించాడు. అందుకు ప్రేరణ వీరేశలింగం. గుంటూరులో తొలి వితంతు వివాహాన్ని జరిపించి, ఆ కార్యక్రమానికి వీరేశలింగం గారినే అధ్యక్షునిగా తీసుకువచ్చారు. ఉన్నవ ఉపాధ్యాయునిగా, న్యాయవాదిగా కూడా పనిచేశారు. స్వరాజ్య పార్టీలో, భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ లో చేరి ఉద్యమించారు.

1903లో ఉపాధ్యాయ వృత్తికి ఉద్వాసన చెప్పి గుంటూరులో న్యాయవాద వృత్తిని ప్రారంభించాడు. వీరేశలింగంగారి కోరిక మేరకు 1906లో రాజమండ్రిలో వితంతు శరణాలయం పర్యవేక్షణ బాధ్యతను చేపట్టాడు. 1908లో ర్యాలీ కంపెనీలో ఉద్యోగ బాధ్యతను నిర్వహించాడు. ఆయన ప్రవృత్తిరీత్యా ఒకే వృత్తిపై దృష్టిని

హైకోర్టులో న్యాయవాదిగా చేరి మంచి పేరు ప్రతిష్ఠలు తెచ్చుకున్నాడు.

గుంటూరులో స్త్రీ విద్య ప్రోత్సాహానికి 1922లో 'శారదానికేతన్' సంస్థ స్థాపించి ఎందరో బాలికలకు చదువుకొనే అవకాశం కల్పించాడు. ఇప్పటికీ ఆ సంస్థ బాలికల విద్యాసంస్థగా ప్రగతి పథంలో నడుస్తుంది. 'పల్నాడు' పుల్లరి సత్యాగ్రహానికి 1922లో నాయకత్వం వహించి అరెస్టుయి రాయవెల్లూరు జైలుకు వెళ్ళాడు. 1923లో కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శిగా ఎన్నికయ్యాడు. నిబద్ధత గల స్వాతంత్ర్యోద్యమ వీరుడిగా 1930లో ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని అరెస్టుయ్యాడు. గుంటూరులో 1942లో క్విట్ ఇండియా సందర్భంగా చురుగ్గా పాల్గొని అరెస్టై జైలుశిక్ష అనుభవించాడు. సాహిత్యవేత్తగా ఉన్నవ ఉన్నత శిఖరాలు అధిరోపించినా ఉద్యమకారునిగా ఆయనకు చరిత్రలో ఉన్న స్థానం ఎంతటిదో గుర్తు చేసుకోవడం కూడా అవసరమే.

రష్యా బోల్షివిక్ విప్లవంతో స్ఫూర్తి పొందిన తొలి తెలుగు రచయితగా ఉన్నవ ఖ్యాతి గాంచారు. ఆ ప్రభావంతో 1921లో మాలపల్లి నవలకు శ్రీకారం చుట్టి 1922లో రాయవెల్లూరు కారాగారంలో ఉన్నప్పుడు పూర్తి చేశారు. దేశభక్తి, సంఘ సంస్కరణాభిలాషతో ఆ రచన

సాగించారు. సామాన్య ప్రజల అభ్యుదయాన్ని కోరే రచనలు వారికి చేరాలంటే వాడుకభాషలో ఉండాలన్నది ఉన్నవ సంకల్పం. సమాజంలో సాంఘిక, ఆర్థిక అసమానతలు తొలగించి సమతా ధర్మాన్ని స్థాపించడమే నవల ఫలశ్రుతి. నిజానికి ఆయన ముందునుంచీ కుల వ్యవస్థను నిరసించాడు. 'నాయకురాలు', 'బుడబుక్కు జోస్యం', 'స్వరాజ్య సోది', 'భావతరంగాలు' వంటి రచనలతో కూడా ఉన్నవ స్వాతంత్ర్యోద్యమంతో పాటు సాహిత్యోద్యమంలో కూడా తనదైన స్థానాన్ని సంపాదించుకున్నారు.

దేశంలో చాలా చోట్ల గాంధీ రాకకు పూర్వమే నిమ్మరగల పట్ల వివక్ష తగదన్న స్పృహ వచ్చింది. అగ్రవర్ణాలవారితో హరిజనులు కలిసిమెలిసి ఉండాలని భావించిన సహ పక్షి భోజనాలు ఏర్పాటు చేశారు ఉన్నవ. అంతకు మించి అనాది సమాజంలో హరిజనుల గాఢను ఇతివృత్తంగా తీసుకొని నవల రాయడమే గొప్ప సాహసం. ఇందులో కథా నాయకుడిపేరు సంగదాసు. ఈ పాత్ర ద్వారా

గ్రామీణ జీవితంలో కనిపించే పాత్రలు ఎన్నో ఉంటాయి. జైలు జీవిత చిత్రణ కూడా ఇందులో ఉంది.

ఆధునిక ఇతిహాసంగా చెప్పే మాలపల్లి నవలను 1922లో నరసరావుపేటకు చెందిన ప్రముఖ న్యాయవాది, వితరణశీలి, సాహిత్యాభిమాని బెల్లంకొండ రాఘవరావు రెండు భాగాలుగా ప్రచురించాడు. నవలలో జాతీయోద్యమ రాజకీయ వాతావరణం, మహాత్ముని ఆశయాలు, తెలుగువారి జీవన విధానం కలసి సాగుతాయి. సాంఘిక దురాచారాలు, సత్యాగ్రహ ఉద్యమాలు, వర్గ, వర్ణ విభేదాల స్వరూపాన్ని రచయిత వర్ణించారు.



మాలపల్లి నవలకు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు రాసిన పీఠిక కరదీపిక వంటిది. “ఆంధ్ర సాహిత్య హృదయ పరిణామాన్ని గ్రహించడానికి మాలపల్లి ఉత్తమ కావ్యం అన్నారు. ఇందులో తెనుగుమాటలు, తెనుగు హృదయము, తెనుగు సంకల్పము సమకూర్చాయి” అన్న ఆయన మాటలు అక్షర సత్యాలు. రామదాసు నవలలో పరిచయమయ్యే తొలి పాత్ర. ఈ నవలకు అతడే ఆయువుపట్టు. ఈ పాత్రను నాగేశ్వరరావుగారు పరిచయం చేసిన తీరు రమణీయం. నవల అంతా నాటకాన్ని మరిపిస్తూ సంభాషణల రూపంలో సాగుతుంది. నవల్లో రచయిత ‘చరమగీతం’, ‘సమతా ధర్మం’ అనే రెండు ప్రబోధాత్మక గేయాలను సామాన్య వాడుకభాషలో, జానపద బాణీలో రాశారు. ప్రముఖ కవి గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ “తెలుగు విప్లవ సాహిత్యంలో వచ్చిన ప్రథమకావ్యం మాలపల్లి” అనడంలో అతిశయోక్తి లేదని చెప్పారు. హరిజనోద్ధరణ సంస్కరణ దృక్పథంతో వచ్చిన మాలపల్లి నవల ప్రబోధాత్మకంగా, ఆదర్శ సమాజ సంకల్పాన్ని ప్రతిబింబించింది. కానీ తన ఆశయ చిత్రణలో రచయిత తీసుకున్న



డా॥ పి.వి.సుబ్బారావు
9849177594

సిద్ధాంతం గాంధేయవాదమే. సముచిత పాత్ర చిత్రరణలతో జన సామాన్యానికి అర్థమయ్యే వాడుకభాషలో ఉన్నవ వారు రాసిన మాలపల్లి నవలను ఆచార్య రంగాగారు “టాల్స్టాయ్ వార్ అండ్ పీస్” నవలతో పోల్చదగిన నవలగా” అభివర్ణించారు. గాంధీ సిద్ధాంతాలు సమాజంలో ఎలాంటి సామాజిక పరిణతిని తెచ్చాయో ఉన్నవ ఈ నవల ద్వారా చెప్పారని అనిపిస్తుంది.

కానీ ‘మాలపల్లి’ నవలను 1923లో మద్రాసు ప్రభుత్వం నిషేధించింది. మద్రాసు శాసనసమండలిలో 1926లో అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు ‘మాలపల్లి నవల’పై నిషేధాన్ని ఎత్తివేయాలని వాదించారు. ఆయన తెచ్చిన చర్చ ఫలితంగా మద్రాసు ప్రభుత్వం 1928లో కొన్ని మార్పులతో మాలపల్లి నవల ప్రచురణకు అనుమతించింది. అప్పటి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వైస్ చాన్సలర్ నర్.సి.ఆర్.రెడ్డి ఆ నవలను విశ్వవిద్యాలయం ద్వారా ప్రచురించి విద్యార్థులకు పాఠ్యగ్రంథంగా నిర్ణయించారు. మద్రాసు ప్రభుత్వం 1936లో మాలపల్లి నవలపై రెండోసారి నిషేధం విధించి పాఠ్యగ్రంథంగా తొలగించింది. సి.రాజగోపాలాచారి 1937లో ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నికైన తర్వాత మాలపల్లి నవలపై నిషేధపు ఉత్తరువులను రద్దుచేసింది. ఆ విధంగా ఒక కాలపు చరిత్రకు ఛాయగా ఉన్న ఈ నవల కూడా చరిత్రను సృష్టించింది. రెండుసార్లు నిషేధానికి గురైంది. కానీ, సాహిత్యప్రియుల హృదయాలలో శాశ్వతంగానే ఉంది.

గాంధేయవాదిగా, ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడిగా, సంఘసంస్కర్తగా, గుంటూరు శారదానికేతన్ వ్యవస్థాపకుడిగా, తెలుగు నవలా సాహిత్య అతాళికుడిగా గణనీయమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠలు పొందిన ఉన్నవ వారి సతీమణి శ్రీమతి లక్ష్మీబాయమ్మ ఆయనకు చేదోడువాదోడుగా నిలిచి సహకరించింది. ఉన్నవవారు 1958 సెప్టెంబర్ 25వ తేదీన పరమపదించినా ఆయన తెలుగు ప్రజల హృదయాల్లో చిరస్మరణీయులు.

వ్యాకసర్ప : రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్ & తెలుగు శాఖాధిపతి, సి.ఆర్. కళాశాల, గుంటూరు.

దు ఉన్నవ

రచయిత ఆదర్శ సంఘ పునరుద్ధరణకు పూనుకున్నాడు. అందువల్ల ఈ నవలకు ‘సంగ విజయం’ అనే పేరు కూడా ఉంది. సుబ్బలక్ష్మి అనే నిమ్మ వర్గ యువతి మీద ముసనబు మనిషి చేయి చేసుకోవడం కూడా ఇందులో ఉంది. దీనికి బాధపడిన రామదాసు చేత ‘మాలమాదిగలంటే అంత చౌక?’ అన్న మాటను కూడా ఆనాడు ఉన్నవ వలికించారు. సంగదాసు, తక్కువ జగ్గడు, రామానాయుడు, రామన్నచౌదరి, ఆదం సాహెబ్ వంటి



అక్షరాలు కూలుతున్న దృశ్య

‘కొంతమంది అంతే. వాళ్లకు తోచింది చేస్తారు. చెబితే వినరు’ అని ఇంకాస్త గొంతు పెంచి ‘ఇదేం పిచ్చో... చస్తున్నాం, ఈయనతో. రోజంతా ఆ ముదనప్పపు పుస్తకాలతోనే ఉంటారు’ అంటోంది పక్కింటావిడతో కోడలు. అనుమానం లేదు. నాకు వినబడాలనే గట్టిగా చెబుతోంది.

నమ్మకాలు సడలుతున్నాయి. కుటుంబ సంబంధాల్లో చివరి మజిలీ ఇలాగే ఉంటుందేమో. ఇంట్లో స్థానం నెమ్మది నెమ్మదిగా దిగజారుతుందా?

ఇంట్లోనే కాదు. బయటకూడా అంతే కాబోలు. ఒక నిర్దేశ్య భావన. పెద్దరికపు గౌరవాలు తగ్గుతున్నాయి. తరాల మధ్య వైరుధ్యాలు బాధ పెడుతున్నాయి.

మనుషుల్ని కలవడం మాట్లాడుకోవడం బాగానే ఉంటుంది. అయినా ఏదో వెలితి. పాపం శమించు గాక ఒకోసారి మనసు మరణాన్ని ఇష్టపడుతోంది. ఇక ఈ లోకంతో పనిలేదనిపిస్తోంది. నైరాశ్యం కూడదనుకుంటూనే మరి ఈ భావనలేమిటి?

అంతరంగంలో కల్లోల పవనాలు వీస్తున్నాయి. కలవరపెడుతున్నాయి. చుట్టూరా పచ్చని చెట్లు సముదాయాల నీడలు భయపెడుతున్నాయి. పూలు సైతం అమ్మోరు మెడలో కపాలాలు వేలాడుతున్నట్టుగా ఉన్నాయి. మనసంతా వికలం. నేను ఒంటరివాడినయ్యానా?

దాట్ల దేవదానం రాజు

పుట్టుకను మంగళప్రదంగా స్వీకరించినవాడిని. అమ్మా నాన్నలకు నేనొక్కడినే మిగిలి గారాబంగా పెరిగినవాడిని. ఇప్పుడు మృత్యువును మంగళ వాద్యాలతో సాదరంగా ఆహ్వానిస్తున్నాను. ఇదేం చిత్రం?

అసలు మరణమంటే ఏమిటి? ఇష్టమైన అపురూపమైన జీవితం నుంచి నిష్క్రమించడమే కదా సకల అభిరుచుల్ని ఉన్నవళంగా వదిలేసి పారిపోవడమే కదా సమస్త పోగేతల్ని ఉన్నదున్నట్లుగా విడిచిపెట్టి ఖాళీ చేతులతో వెళ్లిపోవడమే కదా.

ఇదేమిటి? బతుకు నిస్సారంగా కనిపిస్తోంది. నిరాశ కమ్ముకొస్తోంది. భావాలు ఇంకిపోతున్నాయి. డైరీ రాత ఆగింది. కట్టుకున్న బట్టలు విప్పడానికి బద్ధకం. స్నానం చేయడం చిరాకు. దుష్టైన అందుకుని జుట్టు దువ్వకోవడం పట్ల నిరాసక్తత. ఇదంతా దేనికి సంకేతమో అర్థం కాని పరిస్థితి. కడదాక నన్ను నేను నిలబెట్టుకోలేనా?

వీధుల్లోకి వెళుతున్నాను. వస్తున్నాను. జనాల్ని కలుస్తున్నాను. మాట్లాడుతున్నాను. తాజా గాలి కొత్త శక్తినిస్తుందని పడవెక్కి గోదారి మధ్యకెళ్లి తిరిగొచ్చాను. నిండు పున్నమి రోజుల్లో గోదారి అలల మీదుగా చంద్రుణ్ణి చూసొచ్చాను. మధ్యాహ్నం ఎండవేడికి ఉక్కతో చెమట తడిసిన దుస్తుల్ని సూర్యుడికి చూపించాను కూడా. బాల్యస్మృతుల్లో ఒకటైన గోదారి స్నానాలు గుర్తుకొచ్చి పుష్పరేవులో ఈతకు వెళ్లి మునకలేసాను. ఊపిరి బిగపెట్టి కాసేపు నీళ్లలో మునిగి వచ్చాను. మనవడి సైకిలు తీసుకుని ఆటల మైదానం వరకు తొక్కాను. వచ్చేటప్పుడు ఒకటే ఆయాసం. సైకిలు నడిపించుకుని వచ్చాను. అబ్బ... వయసు ప్రభావం ఎక్కువగానే ఉంది.

నాలో చెలరేగుతున్న వైపరీత్యాల్ని ఎవరూ పరామర్శించడం లేదు. ఎవరూ ఎవర్నీ పట్టించుకోవడం లేదు.

జీవితం వేగవంతమై పోయిందా? నిలబడి నీళ్లు తాగితే దాహం తీరదా? ఏదైనా పని చేయాలంటే ముందుగా తమకు ఒనగూడే ప్రయోజనమేమిటో తెలుసుకుని గానీ రంగంలోకి దిగరా? అంతా స్వార్థమేనా? పొరుగువాడికి సాయపడే దృష్టి లేదా? లబ్ధి చేకూరితే చాలు అది ఎంతటి అవినీతి సామ్రాజ్యం పర్వాలేదా? విలువలన్నీ విధ్వంసమయ్యాయా? అన్ని

రంగాలూ భ్రష్టుపెట్టి పోయాయా?

ఇంట్లో ముందరి గది. అలమారాల్లో కొలువై ఉన్న మహానభావులు. తమ జీవితకాలమంతా విలువైన సారస్వతాన్ని పండించినవారు. చేతులు జోడించి ప్రదక్షణ చేసాను. అన్నట్టు నేను రచయితను కూడా. అందమైన పదాల కూర్పుతో భావావేశం తన్నుకు వచ్చినప్పుడు కవిత్వం, కథలు తెగ రాసాను. నాది డెబ్బై ఏళ్ల జీవన సమరం. నా సాహితీ గమనంలో అర్థ శతాబ్ది పాటు ఒక్కొక్కరుగా గదిని చేరి పావనం చేసారు. ఘనమైన సాహితీవారసత్వం అందించి ఈ చోటును సంపద్యంతం చేసారు.

నా గ్రంథాలయం అరల్లోంచి ఉదాత్త సంస్కారాల జ్ఞానసంపద పిలుస్తోంది. జ్ఞానజ్యోతులు వెలిగిస్తోంది. ఇంటిలో ఉన్న ఈ పుస్తకాలు విస్తాత్తు తరాల్ని ప్రసవించాలని ఉత్పత్తి యుగమై ప్రభవించాలని ఘోషిస్తున్నాయి. అక్షరమంటే నాశనం లేనిది. ఎవరు తుంచగలరు?

ఎడతెగని ఆలోచనలు. ఎవరెవరో తలపుల్లోకి వస్తున్నారు. ఒకరొకరుగా కళ్లెదుట నిలబడుతున్నారు. భజం తడుతున్నారు. కొత్తదూపు ప్రసరింప జేస్తున్నారు. దగ్గరగా వచ్చి నన్ను కౌగిలించుకున్నారు. కంగారు

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల పోటీలో
విశిష్ట బహుమతి
పొందిన కథ



సేపు దేహం పునరుత్తేజంతో కలకలలాడింది.

పడొడ్డని నిబ్బరంగా ఉండమని సంయమనం పాటించమని ప్రబోధిస్తున్నారు. గత కాలం కీర్తి చంద్రికల సాగసులు విప్పుతున్నారు. పువ్వునీ చెట్టునీ చంద్రుణ్ణి సూర్యుణ్ణి గోదారిని పుస్తకాల్ని ప్రేమిస్తూనే ఉండమన్నారు. ప్రేమ... కరుణ... మానవీయత... చూపించమంటున్నారు.

ఇది నేనే పొందిన అలౌకిక స్పందన.

“నీలో తడి ఉంది. స్పందించే గుణం ఉంది. నీ అభిరుచి నీ ఇష్టం. చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచంతో సంబంధం లేదు. ఎవరి అభిప్రాయమన్నా వారి వారి సొంతం. అందర్నీ గౌరవించు. ఆశలు పండించుకో. కలలు సాకారం చేసుకో” ధైర్యం నూరి పోస్తున్నంత

అంతా తాత్కాలికమే. స్వల్ప విరామం తర్వాత మళ్లీ నీరసం. జవనత్వాలు ఊడిగిపోయినట్టు వాస్తవం భయ పెడుతోంది. ఈ తరం నన్ను అర్థం చేసుకోరు. నన్ను వెంబడించే ప్రయత్నమూ చేయరు. అనునరించడం తెలీదు. నా అనుభవాల్నూ జ్ఞానమూ ఎందుకూ పనికిరానివని వాళ్ల అభిప్రాయం. ఎవరూ నా వెంట నడవరని తెలిసిపోయింది. బలవంతం చేయడం వృథాప్రయాస. రకరకాల ఊహలు నన్ను ఒకచోట నిలవనీయడం లేదు.

‘అస్తమానం పుస్తకాలే లోకం. గంటలు గంటలు...కళ్ళ పత్తుకుంటూ.. తనలో తాను మురిసిపోతూ...ఏమిటో ఆనందం? పనిలేనోడి తీరే అంత కాబోలు’

మహావీ

‘నిచ్చెనెక్కడం దిగడం... పుస్తకాలు ఊరికే నెలుక్కోవడం...వడితే ఎముకలు విరిగితే... బాధపడేది ఎవరు?’

‘ఈయనతో చచ్చే చావురా, బాబూ... చెబితే వినే రకం కాదు. చెప్పకపోతే ఏ క్షణాన ఏం జరుగుతుందో... ఎలాగ ఈ మనిషితో’

‘అసలే చెదల గదుల కొంప. ఏదో రాత్రి కాద చెదల గుంపు జట్టుకట్టి మూకుమ్మడిగా పడి అరగిస్తే గానీ దరిద్రం వదలదు’

‘కూడెడతాయా? గుడ్డెడతాయా? కట్ట కట్టి గోదాట్లాకి విసిరేస్తే ఈ ఇంటికి పట్టిన శని ఒక్క దెబ్బతో పోతుంది’

ఇవన్నీ ఎవరెవరో అన్న మాటలు కావు. నా

వెనుక అలాగే అంటారనే చిత్రమైన ఊహ. చింత చచ్చినా చేప చావనట్లు ఇంకా నాలో సృజన బలం ఉంది. ఊహలు జోడించి ఆలోచనల్ని అందంగా కాగితంపై వ్రాసేవలను. గ్రంథాలు వరించి పునర్మాల్యాంకనం చేసుకునే శక్తి ఉంది.

అక్షరాల్లో అగ్ని విరజిమ్మే వదాలుంటాయి. వాటికి చెదలు పట్టవు. వాటి జోలికెళితే మాడి మసై పోతాయి. సుతి మెత్తని స్పర్శానుభూతితో చందనం వెదజల్లే సువాసనలు కలిగించే అక్షరాలుంటాయి. అవే మృదూ లోకువే. వాటిని భద్రంగా కాపాడుకోవాలి.

చీమల మందూ కిరసనాయిలుతో రసభంగం చేస్తే నరిపోతుంది. అద్దంలా కనిపించే అట్టలుంటాయి. పగలకుండా చూసుకోవాలి. అత్తారబత్తంగా అంటామే అలాగన్నమాట. గింజ దక్కితే గింజ పండినట్లుగా సకల జాగ్రత్తలతో కాపాడుకోవాలి.

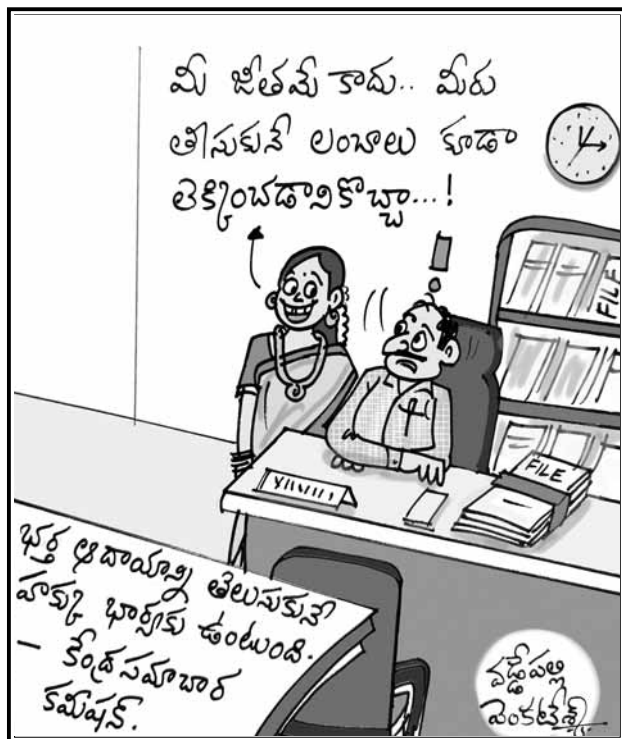
నిద్ర లేదు. మరో కాలక్షేపం లేదు. కొత్తగా చూసే లోకం లేదు. పరిచయం కావాల్సిన మిత్రులూ లేరు. నా తోడూ నీడూ మనసూ ఇవే. ఇవి సత్సాంగత్య పరిచయ వేదికలు.

వెతుకులాట. ఆ మూల నుంచి ఈ మూల దాక. జ్ఞాపక పొరల్నుండి దూరంగా జరిగిన వాటి గురించి అన్వేషణ. చదివినవీ నమిలినవీ ఆరగించుకున్నవీ-ఎప్పుడూ నెమరేస్తుంటాను. ఒక్క స్మృతి చాలు. సృజన కారుడు కనిపిస్తాడు. సంఘటనలు గుర్తుకొస్తాయి. అచ్చం నిజమైన వ్యక్తుల్లాగే పాత్రలు పలకరిస్తాయి. మాట్లాడతాయి. యోగక్షేమాలు అడుగుతాయి. మనం

చేయాల్సింది ఒకటే. మనసును అనుసంధానం చేయడం అంతే. ఆ పాత్రల నడవడిక ఇచ్చిన సందేశాలు గొప్పవి. బతుకుబాట సంస్కారవంతంగా గడపడానికి సాయపడ్డాయి. వేరవ్వరూ ఇవ్వని భరోసా ఇచ్చాయి. పరన శక్తితో పొందిన సామర్థ్యం అది. వాటి సమక్షాన్ని గర్వకారణంగా భావించడం అందుకే.

‘ఒట్టి మొండి ఘటం. చెప్పింది ససేమిరా వినరు. మీ ధోరణి మీదే. ఎదుటి వాళ్లను అర్థం చేసుకోరు. మమ్మల్ని సవ్యంగా బతకనీయరు’ కింద పడి కాలు విరిగినపుడు అస్పదీయుల ఎత్తిపొడుపులు.

ఎముకలు విరగ్గొట్టుకోవడం నాకేమైనా సరదా అనుకుంటున్నారా? అవసరమైన పుస్తకం కోసం గాలిస్తూ దొరగ్గానే పొందే ఆనందం మీకు తెలుసా? ఒరేయ్... నాయనలారా... మీకు చేతులు జోడించి చెబుతున్నాను. కళ్లు ఇంట్లోని చిన్న పెట్టెకు ఆరేసి అన్నపానీయాలు మానేసి గంటలసేపు సోఫాలో కూలబడకండ్రా... ఇంట్లో ఉన్న నలుగురూ సెల్ మాయలో కూరుకుపోయి ఎవరికి వారో అన్నట్టు మాటామంతీ లేకుండా కుటుంబ బంధాల్ని విచ్ఛిన్నం చేయకండిరా... కానీపు పిల్లల ముందు కూచుని ఏదైనా చదువుతున్నట్టు కనీసం నటించండి. వారసులు గమనిస్తారు. అనుకరిస్తారు. మంచి ముత్యాలు వంటి కథలుంటాయి. తేనె జాలువారే కవిత్వం ఉంటుంది. జాగ్రత్తగా ఏరి వినిపించండి. నెమ్మదిగా రుచి చూపించండి. ఆనక చెవులు కోసుకునేంత ఇష్టాన్ని కనబరుస్తారు. వేటగాడు ఎరవేసి పిట్టల్ని చేజిక్కించు కున్నట్టు పరనాల అభిరుచి వలలో అందంగా చిక్కుకు



అద్భుతంగా ఉంది?

‘పుస్తకాలు చదువుతారా?’ అమాయకంగా అడిగాను.

‘మా ఇంట్లో ఎవరూ పుస్తకాలు చదవరు’ గర్వంగా చెప్పాడు నవ్వుతూ.

పుస్తకాలు అలంకరణ వస్తువుగా మారిపోయాయా? హస్త భూషణమల్లా ఇంటికి కళాకృతి అయ్యిందా?

అక్షరాలు అమృత గుళికలు. ఆరోగ్యహేతువులు. అక్షరాలు గుప్పెట ఉంటే దేహం ఆనంద నిలయ మౌతుంది. ఈ తెలుగుగడ్డ నా నాలుక మీద బీజాక్షరాలు చల్లిన పాఠశాల

ఈ తెలుగు నేల నీతిశాస్త్ర స్తవ్యం కుడిపిన గోశాల ఈ తెలుగు మట్టి శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని వండి వార్చిన పాకశాల

ఈ తెలుగు మాగాణి ఘన సారస్వత వారసత్వ సంపదల గ్రంథాలయం.

* * *

అర్ధరాత్రి. చిమ్మ చీకటి. ఊరంతా గాఢనిద్రలో కలల పలవరింతల్లో ఉంది. ఒక్కసారిగా ఉలికి పాటు. మెలకువ గిలిగింతలు పెట్టింది. చివాలున లేచాను.

మెదడు పొరల్లో కలవరం. సంధించిన ప్రశ్నలు కుదిపేసాయి.

ముందు గది నా అభిరుచులు భద్రపరచిన పసిడి ఖజానా.

అంది పుచ్చుకునే వారసులు లేనప్పుడు... గదికి భారంగా తలుస్తున్నప్పుడు... ఏం చేయాలి?

రక్త నాళాల దారి మళ్లించిన గుండె నాది. అదాటున చెప్పాపెట్టుకుండా ప్రాణం విడిస్తే వీటికి దిక్కెవరు? ఎవరు రక్షిస్తారు? ఎవరికి కావాలి?

ఇక లాభం లేదు. కఠోర నిర్ణయం తప్పదు. పవిత్ర దినాల్లో గోదాట్లోకి నాణాలు విసరడం తెలుసు. ఓ అవినీతి అధికారి రెండు తులాల బంగారం

రూపుకట్టి మనసులో ఏదో స్ఫురించుకుంటూ గోదావరి నదికి పవిత్రంగా అర్చన చేసిన ఉదంతం నాకు తెలుసు. అందుకే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. గుండె దిటవు చేసుకుని సంసిద్ధుడైతూను.

ఒంటి గంటయ్యింది. ఇదే సరైన సమయం. దుప్పట్ల కోసం వెదికాను. అయిదు దొరికాయి. పుస్తకాల అలమారాలు. ఎదురుగా నిల్చున్నాను. ఏడుపు ముంచుకొచ్చింది. ఏడ్చాను. దుఃఖపడ్డాను. పుస్తకవిలాపం.

ఆ చివర నుంచి ఈ చివర దాక చేతితో తడి మాను. చిత్రమైన అనుభూతి. ఒళ్లు జలదరించింది. ఒక్కో అర ఒక్కో ప్రక్రియను వండించింది. దిగ్గండులైన సాహితీవేత్తల శ్వాసలు ఒంటికి తగిలినట్టు అనిపించింది.

సాంప్రదాయ పద్య సాహిత్యం, వర్తమాన ఆధునిక కవిత్వం, విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలు- వీటిని దొంతరలుగా పేర్చి గోదావరి మాతకు అర్పించాలి. అదీ నా దీక్ష. అనాదరణకు స్మృతి చిహ్నంగా గుణాధ్యుడు కావ్య హోమం చేసినట్టు ఒక్కో గ్రంథాన్ని జలాధివాసం చేయిస్తాను.

భుజం మీద మోయగలిగే బరువును అంచనా వేసుకుని అయిదు మూటలుగా దుప్పటి మూలలు బిగించి కట్టాను. ఇంకా మిగిలాయి.

‘మిగిలిన వాటి సంగతి రేపు చూడొచ్చు’ అనుకున్నాను.

ప్రయానపడి ఒక మూట ఎత్తుకున్నాను. సమతూకంతో భుజం మీద అమర్చుకున్నాను. చప్పుడు లేకుండా తలుపు తీసాను. అడుగులు తడబడు తున్నాయి.

ఇంటికి గోదారికి మధ్య అయిదొందల మీటర్ల దూరం.

చిక్కని చీకటి. నిశృంభ వాతావరణం. చల్లని గాలి ముఖాన కొట్టింది. నడక సాగించాను.

గోదారి ఒడ్డు. పుష్కరాల రేపు. మూట దింపాను. సుదులు తిరుగుతున్న గోదారిని కాసేపు చూసి వెనుదిరిగాను.

నిర్మానుష్యం. చీకటి పరదాలో నిద్రలో ఉంది ఊరు. హుషారుగా నడిచాను.

రోడ్డు మీద కుక్క విశ్రాంతిగా పడుకొనిఉంది. అడుగుల సడికి కళ్లు తెరిచి తల వారగా ఎత్తి చూసింది. తనకేమీ ప్రమాదం లేదనుకుంది కాబోలు యథాప్రకారం కళ్లు మూసుకుంది.

రెండో మూట భుజానికెత్తుకున్నాను. మళ్లీ రోడ్డున పడ్డాను. నడక భారంగా ఉంది. కొద్దిపాటి అలసట చెమట రూపంలో బట్టల్ని తడుపుతోంది. ఎవరూ గమనించకపోవడం అద్భుతం. లేకపోతే సవాలక్ష ప్రశ్నలు ఎదురయ్యేవి. అయినా గానీ నేను చేస్తున్న పని సరైనదేనా? కనీ... అనవచనం... అంతే.

నాలుగో మూట మోస్తున్నప్పుడు చిన్నగా గుండెలో

‘తాతయ్యా... ఇయన్నీ మీరు చదివేసారా? నిజం... నిజంగా. అన్నీ మీ బుర్రలోకి ఎక్కేసారా? చాలా గ్రేట్ కదా. అయితే పెద్దయ్యాక నేనూ చదివేత్తా’ అని తురుమని లోపలికి పోయాడు. అపుడప్పుడు నాకుమల్లే కళ్లజోడు ఎగదోసి పుస్తకం చదవడం, పేజీలు గుర్తుంచుకోడానికి కాగితం ముక్క అడ్డుపెట్టడమే కాకుండా నెత్తి మీద పుస్తకం పెట్టుకుని గరగ ఆట ఆడటం గుర్తుకొచ్చింది. నుదుటి మీద వెన్న కరగటం మొదలెట్టింది. మేథో మథనం.



అలజడి ప్రారంభమైంది. కాసేపు ఆగి బయలు దేరాను. నా వ్యవహారం పట్టువదలని వికలమార్కుని తంతులా ఉంది.

సగం దూరం వెళ్లానో లేదో జెండా స్తంభం దగ్గర మొదటి అంతస్తు బాల్కనీ లోంచి ఓ మనిషి తాలూకు నీడ. చేతిలో సిగరెట్టు ఉంది. వంగి తేరిపారి చూస్తున్నాడు. నడక వేగం పెంచాను. వాడు రహస్యంగా వెంబడిస్తాడా? వాడికేం పని ?

ఉత్సుకత ఎంతటి కార్యాన్వేనా చేయిస్తుంది. ఏం చెప్పగలం?

అమ్మయ్యా... ఇక ఆఖరి మూట ఒక్కటే ఉంది. నాలో శక్తి సన్నగిల్లుతోంది. ఎలాగోలా దీన్ని గోదావరి తల్లి చెంతకు చేర్చాలి. అప్పటిగ్గానీ అనుకున్న పని సాధ్యం కాదు. కాసేపు మంచం మీద విశ్రాంతి తీసుకుని వెళితే మంచిదేమో. అమ్మో.... కునుకు పడితే మొత్తం శ్రమ బూడిదలో పోసినట్టువుతుంది. మొండి ధైర్యం. తెగింపు. ఊరక కూర్చోనీయదు.

అంతకుముందు లాగే మూట ఎత్తుకున్నాను. కొద్దిగా తూలాను.

‘ఆగండి’ ఎవరో పిలిచినట్లయ్యింది. గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగాను. ఎవరూ లేరు. అంతా ఉత్తి భ్రమ.

నెల క్రితం మనవడు అనిందు అన్న మాటలు రాజేసిన మంటలా గుర్తుకొచ్చాయి. రివ్యూమని ఎగసిన తారాజువ్వలా మనసును తాకింది. లోలోపలి పొరలు విచ్చుకుంటున్నట్లుగా ప్రతిధ్వనించాయి.

‘తాతయ్యా... ఇయన్నీ మీరు చదివేసారా? నిజం... నిజంగా. అన్నీ మీ బుర్రలోకి ఎక్కేసారా? చాలా గ్రేట్ కదా. అయితే పెద్దయ్యాక నేనూ చదివేత్తా’ అని తురుమని లోపలికి పోయాడు. అపుడప్పుడు నాకుమల్లే కళ్లజోడు ఎగదోసి పుస్తకం చదవడం, పేజీలు గుర్తుంచుకోడానికి కాగితం ముక్క

అడ్డుపెట్టడమే కాకుండా నెత్తి మీద పుస్తకం పెట్టుకుని గరగ ఆట ఆడటం గుర్తుకొచ్చింది. నుదుటి మీద వెన్న కరగటం మొదలెట్టింది. మేథో మథనం.

దబ్బున భుజం మీంచి మూటను నేలకు విసిరి కొట్టాను. తప్పులు చేయడం సహజం. సరిదిద్దుకోవడం అనుభవం నేర్చిన పాఠం. ఇప్పుడు నేను చేయాల్సింది అదే.

పరుగెట్టాను గోదారి చెంతకు. ఎంత ఓపిక అరుపు తెచ్చుకున్నా దూరం తరగడం లేదు. ఒగురుస్తున్నాను. ఆయాసం.

గోదారి దరి చిక్కడం లేదు. నాలోని కొత్త ఉత్సాహం అడుగులు వేయిస్తోంది.

లక్షలాది ఆపన్నుల జీవనోపాధి గోదారి. మాగాణి పంటల జలనిధి గోదారి.

పుష్కరాల రేపు చేరాను. కాసరాని వెలుగు. గూడుకట్టుకున్న చీకటిలో అలల చప్పుడు.

గుండె గుభేలుమన్నది. చూపులకు గుడ్డితనం. మూటలేవీ?

మూటలు లేవు. చుట్టూ వెదికాను. నలుదిక్కులా పిచ్చోడిలా తిరిగాను. గోదారి మధ్యలో వేట పడవల ఆకారమేదో అవతలి ఒడ్డుకు వెళుతున్నట్టుగా ఉంది. గోదారి ఒడ్డున పాదముద్రల ఆనవాళ్ల కోసం గాలిస్తూనే ఉన్నాను.

ఒక్కసారిగా నేల మీదకు కూలపడిపోయాను. కళ్లు మూసుకున్నాను. గంటసేపు అట్లాగే ఉండి పోయాను.

అలమారాల నిండుగా పుస్తకాలు. ‘శూన్యాలు పూరిస్తూనే ఉండాలి. బావి తరాల అవసరాలకు ఇంకా రెట్టింపు సేకరించాలి’. లేచాను. కళ్లెదుట నిండు కుండలా గోదారి... పుస్తకాల దొంతరులుగా అలలు.





సంఘ విస్తరణ, సామాజిక పరివర్తన సమాంతరంగా జరగాలని భాగ్యు ఆక్షాంక్షిస్తున్నారు. భారతీయతకు ఆటపట్టయిన కుటుంబం ద్వారానే విలువల పునరుద్ధరణ జరుగుతుందనీ, మతం మారిన వారు పునరాలోచించుకుని తిరిగి హిందూ జీవనంలోకి వస్తామంటే గౌరవ స్థానం ఇవ్వాలనీ అన్నారు. అయోధ్యలో భూమిపూజ అంటే కేవలం మందిర నిర్మాణం కాదనీ, జాతీయతకు మందిరం నిర్మించడమేనని చెప్పారు. సేద్యానికి వైభవం రావాలనీ, గ్రామాల నుంచి వలసలు ఆగిపోవాలనీ కోరుతున్నారు. వ్యవసాయ సంస్కరణలు రైతు ఆత్మగౌరవాన్ని పెంచేవని అన్నారు. విద్యా సంస్కరణలు చరిత్రలో మైలురాయి వంటివని స్పష్టం చేశారు. అలాగే ఆత్మనిర్భర భారత్ స్వావలంబనకీ, ఆత్మ గౌరవానికీ పట్టం కడుతుందని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. ముఖాముఖీ చివరిభాగంలో పలు కీలక అంశాల గురించి భాగ్యు విశ్లేషించారు.

'జాతీయ ఏకాత్మతే శరణ్యం'

సామాజిక, ఏకాత్మతకు కేంద్రం కావాలి. సామాజిక శక్తి కేంద్రం కావాలి. వేల గ్రామాలలో ఈ పని జరుగుతున్నది. ఇంకా జరగాలి.

ఇప్పటికీ చాలా గ్రామాలలో కనిపిస్తున్న వివక్షను ఎలా తొలగించాలి?

పుట్టుక ఆధారంగా వివక్షను సంఘం అంగీకరించదు. పెద్ద కులం, చిన్న కులం అన్నవి తప్పు, అధర్మం. మానవత్వం కాదు. రాజ్యాంగబద్ధం అసలే కాదు. కాబట్టి గ్రామం మొత్తం కుటుంబం ప్రాతిపదికగా, సామాజిక ఏకాత్మత సాధించాలి. ఆ దిశలో గ్రామ పునర్ నిర్మాణానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

మత మార్పిడులకు పరిష్కారం ఏమిటి?

దేశంలో సామరస్యాన్ని భంగపరచునట్టి విదేశీశక్తులు, స్వదేశీ స్వార్థపరులు మతమార్పిళ్ల పాల్పడుతున్నారు. హిందువులు, ముస్లింలు, క్రైస్తవులు కలిసి జీవించాలి. మతమార్పిడి జరగకూడదు. 'మతమార్పిడి హింస' అని చెప్పారు దయానంద సరస్వతి. 'మతమార్పిడి జరిగితే ఒక వ్యక్తి శత్రువుగా మారుతాడు. ఇది మంచిది కాదు' అన్నారు వివేకానందస్వామి. గాంధీజీ కూడా ఇదే చెప్పారు. అందుకే మత మార్పిడి నిరోధానికి స్వయంసేవకులు, భిన్నభిన్న ధార్మిక సంస్థలు పనిచేస్తున్నాయి. మతం మారడానికి కారణం పేదరికం. పేదరిక నిర్మూలనకీ, అందుకు అవసరమైన సేవ కోసం, కుల వివక్షను దూరం చేయడానికీ సమరసత దిశలో స్వయం సేవకులు పనిచేస్తున్నారు. ప్రలోభంతో, అమాయకత్వంతో ఎవరు మతం మారినా అలాంటివారికి మళ్లీ హిందూ సమాజంలో గౌరవ స్థానాలను ఇవ్వడం కోసం ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

వేదం, ఉపనిషత్తులు, యోగ, భగవద్గీతలను నేడు ప్రపంచమంతా అంగీకరిస్తున్నది. అంతేకాదు, అవి ప్రవచించే విలువల మేరకు జీవించే సమాజం ఎక్కడుందని అడుగుతోంది. ఆ రకంగా మన సమాజం

జీవించాలి. సుఖంగా జీవించటం వేరు. భోగం వేరు. భోగలాలనత మన సంస్కృతి కాదు. నిరాదంబరతే మన జీవనశైలి. అహంకారం, విద్వేషం భారతీయత కాదు. ఏకాత్మత, సంయమనం భారతీయత. పరస్పర సహకారం, సహనం, వికాసం పరిధివిల్లాలి. ఇందుకోసమే సంఘం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇప్పుడు సమాజం సంఘం వెంట నడుస్తున్నది. ఇది పెద్ద విజయం. మన పరంపరకు విజయం. సంఘం విజయం. అంతిమంగా జాతీయతకు విజయం.

రామజన్మ భూమి ఉద్యమం ఆధునిక భారత సమాజం మీద సానుకూల ప్రభావం కలిగించింది. వీటి నేపథ్యం నుంచి అయోధ్యలో జరిగిన భూమి పూజ కార్యక్రమాన్ని ఎలా చూడాలి?

అయోధ్యలో భూమిపూజ కార్యక్రమం రాష్ట్ర అంటే జాతీయతకు మందిర నిర్మాణం చేపట్టడం వంటిదే. కోట్లాదిమంది రామభక్తులు అత్యంత ఆనందోత్సాహంతో ఇటు దేశంలోను, ఇంకా అనేక దేశాలలో భక్తితో శ్రద్ధలతో జన్మభూమిలో పూజా కార్యక్రమం దూరదర్శన్ ద్వారా తిలకించారు. స్వాభిమాన అనుభూతితో పులకించిపోయారు. ఇంగ్లండ్ ప్రధాని, ఆయన సతీమణి శ్రీరాముడి విగ్రహానికి అభిషేకం చేశారు. అంతగా కదిలించిందా ఘట్టం. అయోధ్యలో భూమిపూజ అంటే జాతీయ స్వాభిమాన భావనకు ప్రతీక. ఎందరో చేసిన బలిదానాలతో లభించిన నత్పలితం. రామ మందిరానికి పునాది అంటే మన సంస్కృతిక జీవన మూల్యాలైన కరుణ, త్యాగం, సత్యవాక్పరిపాలన, మానవులందరిలో దైవత్వాన్ని దర్శించే ఏకాత్మభావన, పశుపక్ష్యాదులలో, ఈ చరాచర సృష్టితో ఏకాత్మతను పొందే భావనకు పునరుజ్జీవనమే.

ఇంతేకాదు. రామమందిర నిర్మాణంతో పాటు, మన మొత్తం సమాజంలో జీవన విలువల

సంఘ విస్తరణలో సాంస్కృతిక కోణం నుంచి చూడగలిగే గుణాత్మకమైన మార్పు ఏది? హిందూ జీవనవిధానం పరిధిలో సంఘం ఎలా విస్తరిస్తున్నది? భారతీయతకు ప్రతీకలుగా ఉండే గ్రామం, గుడి, బడి, కుటుంబం వంటివాటిని విస్తరణ దశలో ఎలా చూస్తున్నారు?

సంఘ విస్తరణ, సామాజిక పరివర్తన సమాంతరంగానే జరగాలి. సామాజిక పరివర్తన కోసం స్వయంసేవకులు పనిచేస్తున్నారు. ఇందులో కుటుంబం వస్తుంది. కుటుంబంలో ప్రేమ, త్యాగం, నిగ్రహం-మూడు గుణాలు వస్తాయి. కుటుంబ నిర్మాణం వీటితోనే జరగాలి. నీతి, నిజాయితీ కుటుంబం నుండే పుట్టుకొస్తాయి. కాబట్టి కుటుంబ వ్యవస్థ ఈ రీతిలో వికసించాలి. ఈ వ్యవస్థను స్వయంసేవకులు పటిష్టం చేస్తున్నారు. ఇందుకు పలు సంస్థల సహకారం తీసుకుంటున్నారు. అందరితో కలసి (గ్రాయత్రీ పరివార్, చిన్మయ మిషన్ వంటివి) కుటుంబ ప్రబోధన్లో స్వయంసేవకులు పనిచేస్తున్నారు. ఎప్పుడైతే కుటుంబంలో ఇటువంటి జీవన విలువలు వస్తాయో, అప్పుడు గ్రామం మొత్తం కలిపి ఒక కుటుంబంలా అవతరించాలి. అందుకే గ్రామ వికాసం కోసం సంఘం శ్రమిస్తున్నది. గ్రామంలో చదువు, భూమి, నీటి సరఫరా, పర్యావరణ సంరక్షణ, చెల్లు పెంచటం, దేవాలయం ఆధారంగా సంస్కారం అందించడం లాంటివి చేయడం గ్రామ వికాసంలో భాగమే. దేవాలయం భక్తి కేంద్రం మాత్రమే కాకుండా

నిర్మాణమూ జరగాలి. ఇది మనందరి బాధ్యత. అంటే సామాజిక కార్యకర్తల బాధ్యత పెరిగింది. ఒక దేశ పురోగతి ఆ సమాజంలో ప్రతిఫలించే ప్రేమ, కరుణ, త్యాగం, జాతీయ ఏకాత్మతా భావనలపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. భూమిపూజ కార్యక్రమాన్ని ఇంతటి సమున్నత దృష్టిలో చూడాలనీ, జాతిని ఈ దిశగా సవీకరించాలనీ సర్సంఘచాలక్, మన ప్రధానమంత్రి కార్యక్రమం వేళ జాతినుద్దేశించి చేసిన ప్రసంగాలలో గుర్తు చేశారు కూడా.

విద్యా సంస్కరణల గురించి ఏమంటారు?

చిరకాలం తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకు వచ్చిన నూతన విద్యా విధానం చరిత్రలో మైలురాయి. విద్యావేత్తలూ, సామాజికకార్యకర్తలూ, ప్రభుత్వాధి కారులూ, జాతీయ స్థాయి రాజకీయ నాయకులూ అందరూ ఎంతో శ్రమించి ఈ విధానాన్ని రూపొందించారు. భారతీయ సంస్కృతి పరంపర ప్రతిబింబించే విధానంగా, మన ప్రాచీన వారసత్వాన్ని రాబోయే తరాలకు అందించే విధంగా, వైజ్ఞానికంగా, కాలానుగుణంగా, విద్యార్థికి అనుకూలమైన వాతావరణం నిర్మించేదిగా ఈ విధానం ఉంది. మన షెడ్యూల్డ్ కులాలూ, తెగల బంధువులకు నూతన విద్యావిధానంలో యోగ్యమైన ప్రాతినిధ్యం కలిగించారు. ఇది జాతీయ ప్రగతికి శుభ సూచకం. నూతన విద్యావిధానం అమలులో జాగ్రత్త వహించాల్సిన అవసరం ఎంతో ఉంది.

గ్రామీణ జీవితం సుస్థిరంగా, సుభిక్షంగా ఉండాలంటే ఇప్పటికే ఉన్న పరిష్కారం సేద్యమే. ఆధునిక జీవనాన్నీ, సేద్యాన్నీ సంఘం ఎలా సమన్వయం చేయాలనుకుంటున్నది?

గ్రామానికి పట్టుగొమ్మ వంటి వ్యవసాయం మీద స్వయంసేవకులు దృష్టి సారించారు. గో-ఆధారిత వ్యవసాయంలో పనిచేస్తున్నారు. రసాయనాల వాడని, విషపూరితం కాని ఆహారం తేవాలి. వ్యవసాయం, రైతు బతకాలి. ఇదే ఆశయంతో పనిచేస్తున్న అనేక ఇతర సంస్థలతో కలిసి స్వయంసేవకులు పనిచేస్తున్నారు. రాబోయే రోజుల్లో గ్రామంలో వ్యవసాయం, వ్యవసాయాధారిత వృత్తులు, చిన్న పరిశ్రమలతో స్వావలంబన జరగాలి. విధిలేక గ్రామం నుంచి వలసలు సాగుతున్నాయి. ఇవి ఆగిపోయేందుకు గట్టి కృషి మొదలుపెట్టాం. ఇందులో చాలామంది చేయూత అవసరం. పెద్దల సాయం కోసం సంఘం ప్రార్థిస్తున్నది అందుకే. వాళ్ల వాళ్ల సంస్థల పేరుతోనే గ్రామంలోనే ఉత్పత్తి జరగాలి. అవి ఎగుమతి కావాలి. గ్రామ స్థాయిలో వృత్తులు విస్తరించాలి. మార్కెటింగ్ సదుపాయం ఉండాలి. అలాంటి ప్రయత్నం పెద్దలు మొదలుపెట్టారు.

ఇటీవల తీసుకువచ్చిన వ్యవసాయ సంస్కరణలు భారతీయ సమాజంలో ఎలాంటి మార్పు తెస్తాయని భావించవచ్చు?

వ్యవసాయం, రైతుల సంక్షేమం గురించి కరోనా-లాక్డౌన్ సమయం నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వం మరింత శ్రద్ధ వహిస్తున్నది. ఇది సంతోషకరం. లాక్డౌన్ సమయమనే కాదు, మొత్తంగా ఈ 130 కోట్ల మందిని పోషిస్తున్నది, కాపాడుతున్నది వ్యవసాయమూ, రైతాంగమే కదా! రైతు ఎప్పుడూ ఈ దేశానికి కీలకమే. అందుకే కొత్త వ్యవసాయ సంస్కరణలు వారికి కొన్ని వెసులుబాట్లు కల్పించాయి. రైతులు సంఘాలుగా ఏర్పడి, రైతు ఉత్పాదక సంఘం పేరిట (Farmers Producers Organisation) నమోదు చేసుకొని తమ ఉత్పత్తిని తగిన ధరకు ఎక్కడైనా అమ్ముకునే అవకాశం వారి పరం చేసుకోవడం ఈ సంస్కరణలలో ప్రధానమైనది. పంట పండించడమే కాదు, ఆ ఉత్పత్తిని అమ్ముకోవడానికి కావలసిన వ్యాపార దక్షతను రైతు సంఘాలలో పెంపొందించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కావలసిన ధనం మంజూరు చేస్తున్నది. ఇలాంటి పథకానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా రాజకీయాలకు అతీతంగా సహకరించాలి.

దీనికి నాబార్డ్ సహకరిస్తోంది. Cluster Based Business Organisation ద్వారా రైతులు క్రమంగా గిట్టుబాటు ధర పొంది, మెరుగైన ఆదాయం సంపాదించుకునే అవకాశం ఈ సంస్కరణలతో దక్కుతుంది. సేంద్రియ వ్యవసాయాన్ని కూడా నేడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఈ వ్యవసాయం ద్వారా కూడా రైతులకు రెంటింపు ఆదాయం లభిస్తుంది. అయితే ఈ దిశగా రైతాంగాన్ని సుశిక్షితులను చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మానసిక పరివర్తన కూడా ఎంతో అవసరం. ప్రజల ఆరోగ్యం బాగుండాలంటే రసాయనిక ఎరువులు పూర్తిగా మానేసి సేంద్రియ వ్యవసాయం వైపు మళ్లడం ఒక్కటే శరణ్యం. అన్ని రాష్ట్రాలలో సేంద్రియ వ్యవసాయ విస్తరణకు ప్రయత్నాలు విజయవంతంగా జరుగుతున్నాయి కూడా. సామాజిక సంస్థలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థలు అన్ని కలిసి పనిచేస్తే రాబోయే పదేళ్లలో ఈ రంగంలో ఎంతో ప్రగతిని సాధించగలం. రైతేరాజు అన్న నానుడి నిజమవుతుంది. పలు ప్రత్యేక సంచికలు తెచ్చిన 'జాగృతి' సేంద్రియ వ్యవసాయం అంశంగా ఒక విశేష సంచిక తీసుకురావడం అవసరమనిపిస్తుంది.

ఒక సంక్లుభిత వాతావరణంలో, క్షిప్ర పరిస్థితులలో దేశం ఉన్నప్పుడు ఆత్మనిర్భర భారత్ అనే చరిత్రాత్మక ఉద్యమానికి భారత ప్రధాని మోదీ పిలుపునిచ్చారు. ఈ ఉద్యమం, దాని వెనుక ఉన్న ఆలోచన భారతీయ సమాజంలో ఎలాంటి మార్పు తీసుకువస్తాయని ఆశించవచ్చు?

ఆత్మనిర్భర భారత్ మన దేశ ఆర్థిక స్వావలంబనకి జాతీయ స్వాభిమానానికి సంబంధించినది. Made in India కాకుండా Made by India కావాలి. మన దగ్గర యువశక్తి ఉంది. కౌశలం-

రామమందిర నిర్మాణంతో పాటు, మన మొత్తం సమాజంలో జీవన విలువల నిర్మాణమూ జరగాలి. ఇది మనందరి బాధ్యత. అంటే సామాజిక కార్యకర్తల బాధ్యత పెరిగింది. ఒక దేశ పురోగతి ఆ సమాజంలో ప్రతిఫలించే ప్రేమ, కరుణ, త్యాగం, జాతీయ ఏకాత్మతా భావనలపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. భూమిపూజ కార్యక్రమాన్ని ఇంతటి సమున్నత దృష్టిలో చూడాలనీ, జాతిని ఈ దిశగా సవీకరించాలనీ సర్సంఘచాలక్, మన ప్రధానమంత్రి కార్యక్రమం వేళ జాతినుద్దేశించి చేసిన ప్రసంగాలలో గుర్తు చేశారు.

స్కీల్ ఉంది. యోజన బాగుంది. ఇవి అమలులో పెట్టాలి. వీటికి కార్యరూపం ఇవ్వాలి. కష్టపడే గుణం పెరగాలి. సులువుగా డబ్బు సంపాదించాలన్న తత్వం బాగా పెరిగింది. సులభంగా వచ్చే డబ్బుకు చాలా మంది అలవాటు పడ్డారు. ఇది మారాలి. మానసిక మార్పు రావాలి. బ్యాంకర్లు, విధానాలూ, నిర్ణయాలూ అమలుపరిచే ప్రభుత్వ అధికారులలో సక్రియత పెరగాలి. సాచివేత ధోరణి, కాలక్షేపం చేసిపోయే దుర్గుణం పోవాలి. ఇక్కడ ఒక చిన్న ఉదాహరణ. ఒక భవన ప్రాంగణ నిర్మాణం అత్యంత ఆలస్యంగా 11 సంవత్సరాలకు పూర్తయింది. దీనితో కేంద్రమంత్రి నితిన్ గడ్కరీ ఈ జాప్యానికి బాధ్యులైన ప్రభుత్వాధి కారుల ఫోటోలు వ్రేలాడదీయాలని, ఇది అత్యంత శోచనీయమని హెచ్చరించారు. ఈ వీడియో దేశ మంతా చూసింది. ఇది ఎవరినో బాధ పెట్టడానికి కాదు. కానీ జాతికి జరుగుతున్న నష్టం గురించి కఠినంగా ఉండాలి. అందరిలోను సంచేదన జాగృతం కావాలి.

నాబార్డ్ సంస్థ OFPO Off Farmers Production Organisation - అంటే గ్రామాలలో రైతులు మినహా వడ్డంగి, కమ్మరి, కుమ్మరి, చేనేత, శిల్పులు ఇలా అందరూ సంఘంగా ఏర్పడితే, వారి నైపుణ్యం పెంచడానికీ, చిన్న చిన్న యంత్రాలు ఇచ్చి సహకరించడానికీ నాబార్డ్ ముందుకొస్తుంది. సబ్సిడీ ఇస్తుంది. చేతివృత్తులు, కులవృత్తుల వారి ద్వారా మాత్రమే దేశానికి చైనా నుండి రక్షణ ఉంటుంది. కొత్తగా వచ్చిన నాబార్డ్ చైర్మన్ ఈ దిశలో ఎంతో కృషి చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ సమాజానికి తెలియాలి. గ్రామీణ విద్యావంతులైన యువకులు పట్టణాలకు తరలిపోకుండా ధైర్యంగా నిలబడాలి. ఇదే పెద్ద మార్పుకు నాంది కాగలదు. మొత్తం సమాజ స్వభావం లోనే మార్పు రావాలి. స్వాభిమానం, కష్టపడే గుణం, జాతీయ ఏకాత్మత- ఇవే నేడు కావాలి.

(సమాప్తం)



ఆధునిక చరిత్రలో సేవా తత్వరతకు సవాళ్లు విసిరిన సమయమిది. కోవిడ్, దరిమిలా ప్రకటించిన లాక్డౌన్లలో నెలకొన్న వాతావరణం సేవా సంస్థలకు అగ్నిపరీక్ష పెట్టింది. అది వరద పీడిత ప్రాంతాలలోనో, భూకంపాలు వచ్చిన చోటనో సేవలు అందించడం వంటిది కాదు. వైరస్ సుడిగాలిలా విస్తరిస్తున్న కాలంలో, లక్షల మంది ఆస్పత్రుల పాలవుతున్న క్లిష్ట పరిస్థితులలో కత్తి మీద సాము చేస్తూ ఆర్ఎస్ఎస్-సేవాభారతికి చెందిన 27,000 మందికి పైగా కార్యకర్తలు రంగంలో దిగారు. అన్నింటికీ తెగించి 3,000 కేంద్రాల నుంచి దాదాపు 20లక్షల మందికి సాయపడ్డారు. తమ ప్రాణానికి హాని లేకుండా, అవతలి ప్రాణాన్ని కాపాడవలసిన సమయమిది. వైరస్ బాధితులకు సేవలు అందించారు. లాక్డౌన్లో చిక్కుకుపోయిన వారికి జయ్యం, కూరలు, మానులు, మందులు, ఆహార పొట్లాలు, రవాణా సదుపాయం కల్పించారు. వలస కార్మికులను అదుకున్న తీరు మరొకటి. ఈ వివరాలు చదవడం కూడా స్ఫూర్తిదాయకమే. ఈ విషయాల గురించి సేవాభారతి తెలంగాణ ప్రాంత సేవాప్రముఖ ఉసులమర్రి వాసుతో జాగృతి జరిపిన ముఖముఖీ పాఠకుల కోసం. భారతీయులలో సేవాధర్మం మరుగున పడి ఉండవచ్చు. ముమ్మాటికీ మరణించలేదని అంటున్నారాయన. కొట్లకు పడగలెత్తిన వారి నుంచి, రోజు కూలీల వరకు, రోళ్లకు గంటలు కొట్టే శ్రమిజీవి వరకు పొరుగువారి ఆకలి తీర్చడానికి పడిన ఆరాటం అనిర్వచనీయమైనది అంటున్నారు వాసు.

కొవిడ్ 19, ఫలితంగా ప్రకటించిన లాక్డౌన్
సమయాలలో సమాజానికి సేవ చేయడం నిరుపమానమైనది. ఒక సేవా సంస్థకి అలాంటి సమయంలో సేవలందించడం పెద్ద సవాలు. ప్రపంచమంతా తల్లిడిల్లిపోయిన సమయంలో ఎక్కడ నుంచి సేవా కార్యక్రమాలు మొదలుపెట్టాలో కూడా అర్థం కాని పరిస్థితి. వైరస్ బీభత్సంగా ఉన్న ఆ కాలంలో మీ సేవలు ఎలా మొదలు పెట్టారు? సంకల్పం ఎలా జరిగింది?



మార్చి 23, 2020 నుంచి మనదేశం కొవిడ్ 19తో పోరాటం మొదలుపెట్టింది. ఆ నెలాఖరు నుంచే ఆర్ఎస్ఎస్ సాయంతో సేవాభారతి రంగంలో దిగింది. ఆ వారం ఎందుకు ఆగవలసి వచ్చిందంటే, ప్రభుత్వం ఏం చేయబోతోంది? మనమేం చేయాలి? అన్నది నిర్ధారించుకోవడానికే! ప్రభుత్వం తెల్లకార్డు ఉన్నవారికే రేషన్ ఇవ్వడం మొదలుపెట్టింది. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నాటికి సేవలు అందిస్తున్నవారంటూ గతంలో ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన ఇతర రాష్ట్రాల శ్రామికులకి ఈ సౌకర్యం అందుబాటు లోకి రాలేదు. వారికి ఇక్కడ తెల్లకార్డు ఉండదు. ఇటు తెలంగాణ జిల్లాల నుంచి, అటు ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి కూడా కార్మికులు వచ్చి హైదరాబాద్లో పనిచేస్తున్నారు. మొదట వీళ్ల అవసరాలు

గుర్తించాం. సేవాభారతి వివిధ రంగాలలో చిరకాలంగా సేవలు అందిస్తున్నది. సేవాబస్టిలలో (మురికివాడలు) బాల సంస్కార కేంద్రాలు, అభ్యాసక కేంద్రాలు (ట్యూషన్ కేంద్రాలు), బాలికల సంక్షేమ కోసం కిశోర కేంద్రాలు సేవాభారతి నిర్వహిస్తున్నది. సంజీవని అనే సంచార వైద్య వాహనం నిరంతరం సేవలు అందిస్తుంది. వీటి ద్వారానే మాకు క్షేత్రస్థాయి పరిస్థితి వెనువెంటనే తెలిసింది. అప్పటికే వారంతా ఆహారవసతికి దూరమైపోయారు. బియ్యం అందించాలని వెంటనే నిర్ణయం తీసుకున్నాం.

ఎలా అందించారు? ఏదైనా ప్రణాళిక

ప్రకారం జరిగింది?

భూకంపాలు వచ్చిన చోట పనిచేయడం,

తెలంగాణ అంతటా 2,38,931 కుటుంబాలకు రేషన్ అందించింది సేవాభారతి.

ఆహారం పొట్టల అవసరం ఎందుకు వచ్చింది?

కరోనా కనిపించని విపత్తు. దాని తీవ్రత రోజు రోజుకీ అనుభవానికి వచ్చేది. ఒక సమస్య తరువాత ఒక సమస్య. ఏదీ ఊహించగలిగేది కాదు. రేషన్ ఇస్తున్నా. క్రమంగా వండుకోవడం సమస్యగా మారింది. కారణం- అన్నీ మూతపడినాయి. అప్పుడే వండిన ఆహారమే అందించవలసి వచ్చింది. రకరకాల మార్గాల ద్వారా వంట చేయించి, పొట్టలు కట్టించి ఇళ్ల వద్ద అందచేయించాం. ఈ ప్యాకింగ్ కి కొన్ని కేంద్రాలు ఎంచుకున్నాం. ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యాలయాలు, సంఘం నిర్వహించే పాఠశాలలు,

సాధ్యమైంది?

ఈ అవసరాల కోసం వాహనాలు తిరగడానికి ప్రభుత్వం నుంచి సేవాభారతి ప్రత్యేక అనుమతి తీసుకుంది. వంటకు సరుకులు తేవడం, వండినది పంపిణీ చేయడం పెద్ద పని. ఇందుకు ప్రభుత్వం సంస్థలను అనుమతించింది.

వైరస్ మీద పోరులో వైద్య సిబ్బంది, పోలీసులు,

పారిశుధ్య సిబ్బంది అసమాన సేవలు

అందించారు.ఈ కరోనా యోధులకి

ఆర్ఎస్ఎస్-సేవాభారతి ఎలా తోడ్పడింది?

మొదట తొలివరసలో ఉండి పోరాడిన వారు, అంటే వైద్యులు, నర్సులు, వారి ఇతర సిబ్బంది గురించి చెబుతాను. వారి సేవల గురించి చెప్పడానికి మాటలు చాలవు. కానీ వారి భయాలు వారికి ఉన్నాయి. కొన్నిచోట్ల డాక్టర్లను సైతం ఇళ్లలోకి అనుమతించలేదు. పని రద్దీ సరేసరి. వైరస్ సోకిన వారికి వైద్యసేవలకు సంబంధించి, సేవాభారతి స్వయంగా అందించిన సేవ, ప్రభుత్వానుపత్రులకు అందించిన తోడ్పాటు కూడా ఉన్నాయి. హైదరాబాద్ లో గాంధీ ఆస్పత్రి వైద్యులు వైరస్ ముమ్మరంగా ఉన్న కాలంలో ఇళ్లకు కూడా వెళ్లలేదు. కుటుంబాలను వదిలి ఆస్పత్రిలోనే ఉండేవారు. వారు కోరిన మీదట వారు విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి మేం ఏర్పాట్లు చేశాం. గాంధీ ఆస్పత్రి ఎదురుగానే గుజరాతీ ముస్లిం ఒకరి హోటల్ ఉంది. లాక్ డౌన్ లో మూతపడి ఉంది. అది ఇమ్మని కోరాం. ఆయన వెంటనే అంగీకరించి, సిద్ధం చేయించి ఇచ్చేశారు. డబ్బు కూడా తీసుకోలేదు. వైద్యులు, సిబ్బంది అక్కడ రెండున్నర నెలలు ఉన్నారు. అలాగే సికింద్రాబాద్ లో ఒక హోటల్ తీసుకున్నాం. పారిశుధ్య పనివారికి గాంధీ ప్రాంగణంలోనే ఉన్న సేవాభారతి షల్టర్ హోమ్ లో వసతి ఏర్పాటు చేశాం. వారందరికీ వసతితో పాటు ఉచితంగా భోజనం అందించాము. దాదాపు 240 మంది అక్కడ ఉండే సేవలు చేసేవారు.

ఆ సమయంలో వైద్యులు చాలా సమస్యలు

అదుర్కొన్నారు. వాటి పరిష్కారానికి సేవాభారతి

ఎలా పాటుపడింది?

ఒక దశలో పీపీఈ కిట్లు, ఎన్95 మాస్కులు కూడా లేవు. ఇవి ఎంతో అవసరం. వైద్యులు ఇవి కావాలని మమ్మల్ని అడిగారు. రూ. 35 లక్షలు విలువ చేసే పీపీఈ కిట్లు, ఎన్95 మాస్కులు ఏర్పాటు చేయించాం. గాంధీ తరువాత నిజామాబాద్ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో కూడా ఇలాంటి అవసరం వచ్చింది. మరొక రూ. 25 లక్షల రూపాయల విలువైన పీపీఈ కిట్లు, ఎన్95 మాస్కులు అందించాం.

పోలీసులకి ఎలాంటి సదుపాయాలు

కల్పించారు?

కరోనా వ్యాప్తి కాకుండా నిరోధించడంలో పోలీసుల పాత్ర కీలకమైనది. పోలీసు వారు, పారిశు

‘కరోనా సమయంలో దాతృత్వం సునామీని గుర్తుకు తెచ్చింది!’

వరదప్రాంతాలలో సేవ చేయడం ఒక పద్ధతి. మాకు ఆ అనుభవం ఉంది కూడా. కానీ కరోనా వైరస్ విస్తరించి ఉన్న సమయంలో భౌతికదూరం పాటిస్తూ, మన జాగ్రత్తలో మనం ఉంటూ సేవలందించాలి. ఇది నిజంగా సవాలే. ఒక మురికివాడకు ఒకే కార్యకర్తను కేటాయించాం. ఒక్కరు మాత్రమే వెళ్లాలి. ఇంటి పరిస్థితి, ఎదుర్కొంటున్న సమస్య, ఏం కోరుతున్నారో, పేరు, ఫోన్ నెంబర్, చిరునామా వంటివన్నీ సమగ్రంగా సేకరించాం. ఇదొక సర్వే తరువాత వారందరికీ నిత్యావసరాలు అందాయి. మేం ఎవరి ఇంటికి వెళ్లి అందించలేదు. ఆయా మురికివాడలకు సమీపంలో ఉన్న ఒక్కొక్క కిరాణా దుకాణంతో ఒప్పందం చేసుకున్నాం. లాక్ డౌన్ కాలంలో రోజూ కొద్దిసేపు సడలింపు ఉండేది. ఆ సమయంలో ఆ కుటుంబాలు వారికి ఫోన్ చేసి, భౌతికదూరం నిబంధనకు భంగం కలగకుండా దుకాణం దగ్గరే సరుకులు అందించాం. ఆఖర్నీ ఆ దుకాణదారుకు డబ్బు చెల్లించాం. దీనికో సాఫ్ట్ వేర్ చేయించాం. మురికివాడలో కార్యక్రమ కార్యాలయంలో కార్యకర్త, డబ్బులు, బ్యాంక్ వ్యవహారాలు నిర్వహించే కార్యకర్త - ఈ ముగ్గురే మొత్తం ఏడు మాసాలు సేవలు అందించడంలో బాధ్యత తీసుకున్నారు. ఇలా

కేశవ మెమోరియల్ స్కూల్, వైదేహి వసతిగృహం బాలికలు రేయింబవళ్లు ఆ పనిలో ఉన్నారు. పైగా దాతలు పంపే బియ్యం, పప్పులు, నూనెలు, ఇతర సంచారాలు ఈ కేంద్రాలకే చేరేవి. ఈ ఆహారం అందుకున్నవారు 4,37,774 మంది.

కూరగాయలు అందించారు కదా! లాక్ డౌన్ లో

అదెలా సాధ్యమైంది? ఎన్ని కుటుంబాలకు

అందించి ఉంటారు?

ఔను. మధ్య ఎగువ మధ్య తరగతి వారికి కూర గాయలు పంచిపెట్టాం. కొవిడ్ బారిన పడుతున్నవారు పడగా, విస్తరించకుండా ఆవడం పెద్ద సమస్యగా మారింది. బలవర్ధక ఆహారం, సంతృప్తికర ఆహారం కావాలని వైద్యులు కచ్చితంగా చెబుతున్నారు. ఇందుకు కనీసం కూరగాయలు కావాలి. మరొకపక్క చేతికొచ్చిన పంట ఏం చేయాలో తెలియక, దిక్కు తోచని స్థితిలో రైతులు. రైతాంగంతో నేరుగా మేమే మాట్లాడి కొనుగోలు చేసి ఆయా కుటుంబాలకు అందించాం. ఒక కిట్ లో వారానికి సరిపడా కూరలు ఉండేవి. ఇవి అందుకున్న కుటుంబాలు 52,737.

వంటలు చేయించడానికి సంచారాలు,

కాయగూరల రవాణా భారీగానే ఉంది. అంతా

కర్షు వాతావరణం. ఈ రవాణా ఎలా



లాక్డౌన్ కాలంలో దేశాన్ని కుదిపేసిన సమస్య వలన కార్మికులు.

వీరిని సేవాభారతి ఎలా ఆదుకుంది?

నిజమే! వలస కార్మికుల సమస్య హృదయ విదారకమైనది. నా ప్రత్యక్ష అనుభవం ప్రకారం, వారు తిండి లేక, ఉపాధి లేక సొంతూళ్లకు పయనమై నారని చెప్పడం అర్థసత్యం మాత్రమే. భోజనం పెట్టినా కూడా వాళ్లు వెళ్లిపోయారు. ఎందుచేత? నాకు అనిపించింది చెబుతాను, కడుపు నింపగలిగాం కానీ, మనసును సొంతవన పరచలేకపోయామేమో! ఒక మరణ భయం అప్పుడు సామూహికంగా ఆవహించింది. చచ్చిపోతామేమో! ఆ చచ్చిపోయేది మా సొంతూళ్లనే చచ్చిపోతాం అన్న వాదన వినిపించేది. చిన్న రవాణా సదుపాయం లేకున్నా, మండుబెండలో లక్షలాది మంది సొంతూరి బాటపట్టడం వెనుక ఇది ఒక కారణమే. కారణాలు ఏమైనా వారిని కూడా అడుకోవాలని సేవాభారతి నిర్ణయించుకుంది.

దృష్టి సిబ్బంది నిరంతరం రోడ్ల మీదనే ఉండేవారు. అసలే ఎండాకాలం. వారికి నిత్యం ఉదయం, మధ్యాహ్నం అల్పాహారం, టీ, కాఫీలు అందించాం. ఇలా 1,73,340 మందికి ఇచ్చాం. ఆయుష్ శాఖ నిబంధనల మేరకు కషాయం (కాడా) పంపిణీ చేశాం. **వైరస్ తారస్థాయికి చేరిన దశలో ఆస్పత్రుల కొరత, వైద్యసేవల కొరత వచ్చింది. ఆ పరిస్థితిలో సేవాభారతి ఎలా పనిచేసింది?**

ఆ సమయంలో కరోనా సోకినవారికి సేవాభారతే ప్రత్యేక శిబిరాలలో వైద్యం అందించాలని అనుకుంది. కానీ ప్రభుత్వం నుంచి అనుమతి రాలేదు. అందుకే ఒక సాఫ్ట్వేర్ను రూపొందించాం. ఆస్పత్రులలో రద్దీ తగ్గించేందుకు హోం క్వారంటైన్ కి వెళ్లే వారికి సేవలు మొదలుపెట్టాం. రోజులో 18 గంటల పాటు డాక్టర్లను ఫోన్లలో అందుబాటులో ఉంచాం. కాలేసెంటర్ ఏర్పాటు చేసి, ఒక టోల్ నెంబర్ ఇచ్చాం. అది కింది స్థాయి కార్యకర్త వరకు అందచేశాం. ఎనభయ్యే మంద వైద్యులు పనిచేశారు. 150 మంది కార్యకర్తలు తోడ్పడ్డారు. ఇలా 60 కేంద్రాల ద్వారా సేవలు అందించింది సేవాభారతి. శరీరంలోని ఆక్సిజన్ స్థాయిని బట్టి వైరస్ ను

కొనుగొంటారు. అందుకే ఆక్సీమీటర్, ధర్మామీటర్, ఐసీఎంఆర్ సూచించిన మందులు, మాస్కులు ఉంచి ఒక కిట్ ను తయారు చేయించాం. ఆ అరవై కేంద్రాల నుంచి హోం క్వారంటైన్ లో ఉన్నవారికి పంపే ఏర్పాటుచేశాం. ఇలా 10,020 మంది పద్నాలుగు రోజుల పాటు వైద్యసేవలు అందించాం.

ఒకవేళ క్వారంటైన్ లో పరిస్థితి విషమిస్తే ఏం చేసేవారు?

ఆ పరిస్థితి ఎదురైతే, అక్కడికి వెళ్లి అన్ని పరీక్షలు నిర్వహించి రావడానికి కొన్ని లేబర్ టరీలతో ఒప్పంద చేసుకున్నాం. కబురు అందగానే ఆయా లేబల్ టెక్నిషియన్ ఇంటికి వెళ్లి పరీక్షలు చేసేవాడు. అవి కూడా ఆర్టీబీసీ టెస్టులే. మరీ విషమిస్తే మాత్రం ఆస్పత్రులకు పంపాం.

ప్రయోజనాలు ఆనుపత్రులు అధికంగా జిల్లులు వసూలు చేస్తున్న సమయంలో మీరు దానిని ఎలా అధిగమించారు?

అది నిజమే అయినా, సేవాభారతి కొన్ని ఆస్పత్రులతో ఒప్పందం చేసుకుంది. అల్పాల్లో డాక్టర్ నాగిరెడ్డి జూబ్లీ ఆస్పత్రి అందుకు ఒక ఉదాహరణ. ఆస్పత్రులకు వచ్చిన రోగులకు డెబ్బయ్యే

వేల నుంచి లక్ష రూపాయలు వసూలు చేస్తున్న కాలంలో ఈ ఆస్పత్రులలో 20 వేలు మాత్రమే వసూలు చేశారు. ఆయన ఏ రోగిని మూడు, ఐదు రోజులకు మించి ఉంచలేదు. సూచనలు, మందులు ఇచ్చి ఇంటికి పంపేసేవారు. అలాగే టిప్పీ ఆస్పత్రి. ఈ ఆస్పత్రులకు బాధితులను తరలించడానికి ఉచిత అంబులెన్స్ సౌకర్యం ఇచ్చాం. రెమిడిసిమిర్ మందు బయట లక్ష రూపాయలు. మేం సిప్లా కంపెనీతో మాట్లాడి రూ. 35,000కి ఇప్పించాం.

కరోనా బారిన పడినవారి మానసిక స్థితి ఒకటి. వైరస్ సోకకున్నా చాలామందిని మానసికంగా కుంగబీసింది. అలాంటి వారికి సేవాభారతి ఎలాంటి సేవలు అందించింది?

కరోనా భయం నుంచి జనాన్ని కాపాడేందుకు మేం ఒక యూట్యూబ్ చానల్ ప్రారంభించాం. ప్రాణాయామం తరగతులు దీని ద్వారా నిర్వహించాం. వైరస్ బారిన పడినవారికే కాకుండా, ఆ కుటుంబాల వారికి కూడా కొన్నిలింగ్ ఇప్పించి ధైర్యంగా ఉండేటట్టు చేయడానికి మా వంతు కృషి చేశాం. జూమ్ ద్వారా జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో యాభయ్యే మంది వైద్యులు పాల్గొన్నారు. లాక్డౌన్ లో





కరోనాకి తప్ప ఇతర రుగ్మతలకి వైద్యం కష్టమైంది. అయినా కొన్ని శస్త్రచికిత్సలను అవలంబించి లాక్డౌన్ సమయంలో శస్త్రచికిత్సలు చేయించుకున్న కొందరికి సేవాభారతి కార్యక్రమాల వల్ల రక్షణదానం చేసే వచ్చారు. 1,284 మంది కార్యక్రమాల రక్షణదానం చేశారు. అలాగే ప్లాస్మా దానం చేసినవారు ఉన్నారు. సేవాభారతి సేవల ద్వారా ఆరోగ్యవంతులైన వారిని ప్లాస్మా అడిగాం. వారు ఇచ్చారు.

మిగిలిన బాధితుల సంగతి వేరు. ఏ దారిలో ఉన్నారో కూడా తెలియని వలసకార్మికులను సేవాభారతి ఎలా ఆదుకోగలిగింది?

చిత్రం ఏమిటంటే - వలస కార్మికులకు సంబంధించిన గణాంకాలు లేవు. ఏ రాష్ట్రం నుంచి ఎంత మంది వచ్చారు అన్న లెక్క తెలంగాణ ప్రభుత్వం దగ్గర లేదు. ఎందుకు బయటి రాష్ట్రాలకు వలసకూలీలుగా వెళ్లారు అన్న లెక్క వారి సొంత రాష్ట్రాల దగ్గర లేదు. ఇదీ పరిస్థితి. మొదట మేడ్చల్ దగ్గర వీక్షకి ఆహార పొట్లలు అందించడం ఆరంభించాం. మొదటిరోజు మేం తీసుకువెళ్లినవి మూడు వేల పొట్లలు. అవి ఏ మూలకూ చాలలేదు. మరునాడు 8,000 పొట్లలు తీసుకుపోయి ఇచ్చాం.

అవి కూడా చాలలేదు. ఆ మరునాడు 16,000. అలా వస్తూనే ఉన్నారు. మేడ్చల్ నుంచి కామారెడ్డి వరకు దారిలో ఎవరు కనిపించినా ఆహార పొట్లం చేతిలో పెట్టాం. నీళ్లు ఇచ్చాం. సొంతూళ్లకు పయనమైన వలస కార్మికుల మరొక సమస్య, చెప్పులు. వారి దగ్గర తగినంత ధనం లేదు. ఎవరి దగ్గరైనా ఉన్నా, దుకాణాలు లేవు. అందుకే చెప్పులు కూడా కొనిచ్చాం. ఈ సేవలను అందుకున్న వలసకార్మికులు 2,23,874 మంది.

లాక్డౌన్లో మిగిలిన సమస్యలన్నీ ఒక ఎత్తయితే, వలస కార్మికుల సమస్య మరొక ఎత్త వలె పరిణమించినట్లుంది?

మామూలు సమస్య కాదు. దాని స్వరూపం కూడా వేరే అనాలి. మేం అందచేసింది దక్షిణాది భోజనం. కానీ వారిలో పలువురు ఉత్తర భారతీయులు. పెద్దలు సర్దుకున్నా పిల్లలు తినలేకపోయేవారు. మళ్లీ చపాతీలు తయారు చేయించాం. పిల్లలకు బిస్కెట్ ప్యాకెట్లు, బ్రెడ్ అందచేశాం. వీరి కోసం మేడ్చల్ నుంచి ఆదిలాబాద్ వరకు 28 కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయవలసి వచ్చింది. శ్రీకాకుళం, ఒడిశా వైపు వెళ్లే వారికోసం మిర్యాలగూడ, నల్లగొండలలో కొన్ని కేంద్రాలు కూడా

ఏర్పాటు చేశాం. అంటే మొత్తం 43 కేంద్రాలు. **వలస కార్మికులు సొంత రాష్ట్రాలకి వెళ్లడానికి రవాణా సౌకర్యం ఏర్పాటు చేశారు. అందులో సేవాభారతి పాత్ర ఎంత?**

వలస కార్మికుల వెతలు చూసిన కొన్ని సంస్థలు, వ్యక్తులు రవాణా సదుపాయం కల్పించారు. మేం కొద్ది ఆలస్యంగా ఆ పని మొదలుపెట్టాం. మేడ్చల్, గోదావరిఖని, మిర్యాలగూడల నుంచి 171 వాహనాలు ఏర్పాటు చేశాం. ఇందులో బస్సులు, వ్యాన్లు వంటి వాహనాలు ఉన్నాయి. మేడ్చల్ నుంచి నాగ్ పూర్ వరకు చేర్చాం. అక్కడ నుంచి నాగ్ పూర్ సేవాభారతి వారు బాధ్యత తీసుకుని ఆయా ఉత్తరాది రాష్ట్రాలకు పంపించారు. ఇటు శ్రీకాకుళం వరకు పంపించాం. అక్కడ నుంచి ఆ రాష్ట్ర సేవాభారతి వారిని స్వస్థలాలకు చేర్చింది. ఆ బస్సులలో 8,651 మందిని పంపించాం. ఇక్కడ ఒక సంగతి చెప్పాలి. ఈ కాస్త వాహన సదుపాయంతో రవాణా సమస్య తీరలేదు. అందుకే శ్రామిక రైళ్లు ఏర్పాటు చేశారు. లింగంపల్లి, కాచిగూడ, సికింద్రాబాద్, బోయినపల్లి, వరంగల్, ఘట్కేసర్ల నుంచి 50 రైళ్లు కదిలాయి. మరునాడు వేకువన అవి బయలుదేరుతున్నాయని,

హైదరాబాద్ లేదా ఇతర నగరాలలో కాకుండా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సేవాభారతి సేవలు ఎలా ఉన్నాయి?

ఒక దశలో కరోనా కాస్త తగ్గ ముఖం పడుతున్న సూచనలు కనిపించాయి. రోగులు తగ్గారు. మమ్మల్ని సేవలు అడిగేవారి సంఖ్య తగ్గింది. కారణం అప్పటికి ఆస్పత్రులు తెరిచారు. అదే సమయంలో, వైరస్ గ్రామాలకు పాకింది. కొన్ని గ్రామాలలో 20, 30 మందికి కూడా సోకింది. ఆఖరికి గిరిజన ప్రాంతాలలో కూడా 60, 70 కేసులు నమోదవుతున్నాయి. అక్కడకి సేవాభారతి కార్యక్రమాల వెళ్లారు. ఆన్లైన్లో డాక్టర్లను కలిపారు. సర్పంచ్, ఆశావర్కర్, మన కార్యకర్త ఈ విధంగా 150 గ్రామాలలో పనిచేశారు. కరోనాతో బాగా ఇబ్బంది పడినవారిలో సంచార జాతులవారు కూడా ఉన్నారు. ఇలాంటి వారిని గుర్తించి 13,656 కుటుంబాలకు రేషన్, మందులు అందచేశాం. వాళ్ల పిల్లలకి కూడా బిస్కెట్లు, బ్రెడ్ ఇచ్చాం.



మాకు ఆ ముందురోజు రాత్రి సమాచారం అందింది. సుదూర ప్రయాణం. దారిలో ఏ రైల్వే స్టేషన్ తెరిచిలేదు. ఎక్కడా ఏం దొరకదు. ఆ రాత్రికి రాత్రి 50,000 భోజనం ప్యాకెట్లు తయారుచేసి ఉదయమే శ్రామిక రైల్వేలో వెళుతున్నవారికి అందించాం. పిల్లలకు బిస్కెట్ ప్యాకెట్లు ఇచ్చాం. అన్ని భోజనం ప్యాకెట్లు రాత్రికి రాత్రి నగరంలోని కొన్ని ఇళ్లలోనే గృహిణులు సిద్ధం చేశారు.

వలస కార్మికుల సమస్యతో కొన్ని వికృత ధోరణులు ప్రబలినట్లు కూడా వార్తలు వచ్చాయి.

ఈ పరిస్థితిని ఉపయోగించుకోవాలని

అసాంఘిక శక్తులు ప్రయత్నాలు

మొదలుపెట్టాయి. కాబట్టి వలస కార్మికుల

సమస్య వారు ఇళ్లకు వెళ్లడంతోనే

అయిపోయిందని అనుకోలేం. పరిష్కారం

ఏమిటని సేవాభారతి భావిస్తున్నది?

నిజమే, ఉద్యోగాలు పోయాయి. ఉపాధి లేదు. ఈ సమస్యను కొంతయినా పరిష్కరించాలని ఉపాధి సేతు పేరుతో ఒక యాప్ ను రూపొందించి, సమస్య మీద దృష్టి పెట్టాం. ఇందులో నమోదు చేసుకున్న వారికి ఉపాధి కల్పించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కొందరికి తిరిగి ఉపాధి దొరికింది. వలసల తరువాత పెద్ద చిక్కు-కావలసిన చోట నిపుణులు లేరు. అందుకే స్కిల్స్ నేర్పించడానికి ఎనిమిది ఎన్ జీవోలతో ఒప్పందం చేసుకున్నాం. స్వర్ణభారతి, టాటా ప్రైవేట్, యశోద ఫౌండేషన్ వంటివి ఇందులో ఉన్నాయి. ఆ సంస్థలు ఉచితంగా స్కిల్స్ అందిస్తున్నాయి.

మహిళల సంగతేమిటి?

అది కూడా ముఖ్యమని సేవాభారతి ముందే భావించింది. మహిళా సాధికారత కోసం తన వంతు కృషి చేసింది కూడా. గుడ్ల కొని ఇచ్చి వారి చేత మాస్కులు కుట్టించింది. మాస్కు ఒక్కంటికి మూడు నుంచి నాలుగు రూపాయలు చెల్లించాం. 1,83,650 మాస్కులు అలా తయారయ్యాయి. వాటిని ఉచితంగా పంచిపెట్టాం. ఇంకొక విషయం కూడా. 88 బస్తీలలో రేషన్ కిట్లతో పాటు శానిటరీ నాప్ కిట్లు కూడా ఉచితంగా అందించింది సేవాభారతి.

సేవాబస్తీలలో సేవాభారతి ఉచిత విద్యను

అందించే కార్యక్రమం నిరంతరం చేస్తున్నది. కరోనా

కాటు పిల్లల చదువు మీదా పడింది. ఈ సమస్య

గురించి సంస్థ ఏ చర్యలు తీసుకుంటున్నది?

ఆన్ లైన్ చదువులని ప్రభుత్వం అంటున్నది. కానీ ఆ విధానానికి ఎన్నో పరిమితులున్నాయి. ఇవి నగరాలలోనే సరిగా అందడం లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మరి దారుణం. ఇది గమనించే, ప్రతి స్వయంసేవకే ఐదుగురు పిల్లలకు బోధించాలని ఆర్ ఎస్ ఎస్ సర్ కార్యవాహ్ భయ్యాజీ జోషి విలుపు నిచ్చిన సంగతి తెలిసే ఉంటుంది. ఆ పిలుపుని సేవాభారతి అమలు చేస్తున్నది. గ్రామాలలో

స్వయంసేవకులు పిల్లలకు చదువు చెబుతున్నారు.

చాలాచోట్ల రోజువారీ

మందులకి జనం ఇబ్బంది

పడ్డారు. వారిని సేవాభారతి

ఆదుకోగలిగిందా?

కొన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చేయగలిగాం. ప్రభుత్వ అనుమతితో ఒక వాహనం సమకూర్చి, ఒక కార్యక్రమం పంపాం. అతడు గ్రామంలో ఇళ్లకు వెళ్లి ఎవరికి ఏమి మందులు అవసరమో జాబితా రాసుకుని వచ్చేవాడు. కొందరు డబ్బులు చెల్లించే వారు. కొందరు చెల్లించలేక పోయేవారు. అయితే అందరికీ మందులు పట్టుకెళ్లి అందించేవాళ్లం. 13,297 మందికి ఉచితంగా మందులు అందించింది సేవాభారతి. ఒక దశలో ఏరియా ఆస్పత్రులు తెరిచారు. వాటిని పూర్తిగా శానిటైజ్ చేయవలసి వచ్చింది. ఆ పని సేవాభారతి కార్యకర్తలు చేశారు. బ్యాంకులు, రేషన్ షాపుల దగ్గర భౌతికదూరం పాటించే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నారు. ఇలా 545 కేంద్రాలలో సేవలు అందించారు. మాస్కులు, గ్లోజులు, శానిటైజర్లు వంటివి కూరల వ్యాపారులకి ఉచితంగా ఇచ్చారు.

సేవాభారతితో పాటు లేదా సేవాభారతి

ఆధ్వర్యంలో సేవలు అందించిన మిగిలిన

సంస్థలు ఏవి?

అక్షయపాత్ర, ఏకం ఫౌండేషన్, యూనిటెడ్ వే, ఆర్ టి మిషన్, పవర్ గ్రీడ్, విప్రో, గ్లోబల్ డేటా, పెగా స్టాక్స్ వేర్, ఇంటెలిజెన్స్, గివ్ ఇండియా, ఎవెన్యూ, ఇన్ స్పీస్, జెన్ ప్యాక్, జీజీకే, అయ్యప్ప సానైటీ, అభయ ఫౌండేషన్... ఇంకా ఎన్నో సంస్థలు, వ్యక్తులు కూడా ఈ సేవా కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు. ఇక్కడే మరొక సంగతి. ఒక్క క్రైస్తవ మిషనరీ సంస్థ కూడా ఇందు కోసం పనిచేయలేదు. సేవకు చిరునామాలూగా చెప్పుకునే ఎన్ జీవోలు కూడా బయట అడుగు పెట్టలేదు.

ఎంతమంది సేవాభారతి కార్యకర్తలు పనిచేశారు?

ఎంతమంది లబ్ధి పొందారు?

27,414 మంది కార్యకర్తలు స్వచ్ఛందంగా పనిచేశారు. దాదాపు 20 లక్షల మందికి సేవలు అందించారు. ఇది తెలంగాణలోని అన్ని జిల్లాలలోను జరిగింది. మొత్తం 3000 కేంద్రాల నుంచి కార్యకర్తలు ఈ సేవలు అందించారు.

సేవాభారతి ప్రత్యేకంగా చెప్పుకునే సేవ

ఏదనిపిస్తున్నది?

జ: అన్ని సేవలు విలువైనవే. ఏదీ తక్కువది కాదు. కానీ... లాక్ డౌన్ లో అమానుషం అనదగిన ఒక మూర్ఖత్వం ప్రబలింది. మృతదేహాల దగ్గరకు రావడానికి జనం భయపడిపోయారు. నడిరోడ్డు మీద శవాన్ని వదిలిపోయిన ఘటనలు కూడా జరిగాయి.



అద్దెఇళ్ల వాళ్లే కాదు, సొంతిళ్లు ఉన్నా చుట్టుపక్కల వారు కరోనా మృతుల శవాలను తీసుకురానివ్వలేదు. కొన్నిచోట్ల సొంత కుటుంబాల వారే ముఖం చాటేశారు. అలాంటి దుస్థితిలో ఉన్న దాదాపు 120 భౌతికకాయాలకు అంత్యక్రియలు నిర్వహించడంలో సేవాభారతి తోడ్పడింది.

దాదాపు 20 లక్షల మందికి సేవలు అందాయి.

కొన్నివేల మందికి రేషన్, కూరలు, నీరు, మజ్జిగ,

మందులు వంటివి అందాయి. కార్యకర్తల

స్వచ్ఛంద సేవలు అటుంచితే, ఇందుకు

అవసరమైన నిధులు ఎలా సమకూరాయి?

ఒక్కమాట చెప్పమంటారా? ఈ దేశానికి ఉన్న ఆధ్యాత్మిక, ధార్మిక నేపథ్యం వల్ల కావచ్చు. కరోనా సమయంలో దాతృత్వం సునామీని తలపింప చేసిందంటే నమ్మవలసిందే. భారతీయ సమాజ సమాజ లక్షణమైన సేవ, పరోపకారం కరోనాతో మళ్లీ జీవం పోసుకున్నాయనిపించింది. మా సంస్థ తన విరాళాల ద్వారా ఖర్చు చేసినది కోటిన్నర రూపాయలు వరకు ఉంటుంది. కానీ దాతలు పంపిన బియ్యం, పప్పు, ఉప్పు, నూనెలు వంటి వాటి విలువ దాదాపు రెండు కోట్ల రూపాయలు ఉంటుంది. ప్రభుత్వం నుంచి రూపాయి సాయం కూడా తీసుకోలేదు. ఇలా ఒక వ్యక్తికి వారానికి అందించే ఆహారానికి అయ్యే ఖర్చు వేయి రూపాయలు అని సామాజిక మాధ్యమాలలో పెడితే నిధులు వెల్లువెత్తాయి. మహేశ్వరి సమాజ్, అగర్వాల్ సమాజ్, మానికేశ్వర్ సమాజ్, ఇలా ఎందరో సరుకులు పంపించారు. అన్ని వర్గాలు చేయూతనిచ్చాయి. ఖాజాగూడ దగ్గర గెజెటెడ్ కమ్యూనిటీ గ్రీనీర్ట్స్ అపార్ట్ మెంట్ వారు సేవాభారతి కార్యక్రమాలను సామాజిక మాధ్యమాలలో చూసి మమ్మల్ని సంప్రదించారు. కొన్నిరోజుల పాటు భోజనం కిట్లు తయారుచేసి పట్టుకొచ్చారు. పంచడానికి కూడా వచ్చేవారు. దాదాపు పాతిక లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. వీరైతే స్థితిమంతులు కాబట్టి చేశారు. అయితే, నాగోల్ దగ్గర రోడ్లకు గంటలు కొట్టే ఒకామె, తన నివాసానికి ఎదురుగా ఫుట్ పాత్ మీద ఉన్న వలస కార్మికులకు రెండు మాసాల పాటు గంజి కాచి పోసింది. అపురూపం కదా!

సేవాహి పరమో ధర్యః





గుంటూరు కారం కారం..

మిథిల్ క్లాస్ మెలోడిస్

గత కొంతకాలంగా తెలుగు సినిమా అంతా హీరో, హీరోయిన్, విలన్ల చుట్టూనే తిరుగుతూ వస్తోంది. క్యారెక్టర్ ఆరిస్టలు ఉన్నా వాళ్ళ కూరలో కరివేపాకుతో సమానం. లేదంటే కేవలం సపోర్టింగ్ ఆరిస్టలుగానే వారిని భావించి మహా అనిపించేస్తున్నారు. అలా కాకుండా ఓ కథ రాసుకుని, ఆ కథలోని ప్రతి పాత్రకూ ఓ ప్రారంభం ముగింపు ఇవ్వడం అనేది తెలుగు సినిమాలో కొంతకాలంగా జరగడమే లేదు. ప్రేక్షకులు అవన్నీ పెద్దంత పట్టించు కోరనే ధీమా దర్శకులది, రచయితలది! కానీ అలాంటి సినిమాలే గతంలో ఎక్కువగా వచ్చేవి. అందుకే అప్పట్లో పోస్టర్స్ మీద హీరో, హీరోయిన్ మాత్రమే కాదు కీలక పాత్రధారులంతా కొలువై ఉండేవారు. అలాంటి ఓ సినిమాను ఈ సమయంలో ఊహించుకోవడం కష్టమే. అయినా మధ్యతరగతి మనోభావాలను మధుర గీతాలుగా ఆలపించే ప్రయత్నం చేశాడు వినోద్ అనంతోజు. అతన్ని దర్శకుడిగా పరిచయం చేస్తూ వెనగళ్ళ ఆనంద ప్రసాద్ నిర్మించిన ‘మిథిల్ క్లాస్ మెలోడిస్’ సినిమా ఇటీవల ఆమెజాన్ ప్రైమ్లో స్ట్రీమింగ్ అయ్యింది. గుంటూరు అనగానే అందరూ ఘాటైన కారమే అనుకుంటారు... కానీ జాగ్రత్తగా ఆలకిస్తే ప్రతి ఊరులోనూ కనిపించే అలకలు, అరుపులు, కోపాలు, తాపాలు, మందహాసాలు, మధురగీతాలు అన్నీ అక్కడా మనకు కనిపిస్తాయి, వినిపిస్తాయి. వాటిని ఓడిసిపట్టి రచయిత జనార్ధన్ పసుమర్తి, దర్శకుడు వినోద్ ఈ చిత్రం ద్వారా అందించే ప్రయత్నం చేశారు.

కథ విషయానికి వస్తే గుంటూరు సమీపంలోని కొలకలూరులో చిన్న హోటల్ నడుపుతుంటారు కొండలరావు (గోపరాజు రమణ), అతని భార్య లక్ష్మి (సురభి ప్రభావతి). వాళ్ళకు ఒక్కడే కొడుకు, రాఘవ (ఆనంద్ దేవరకొండ). అతను తల్లి నుండి బొంబాయి చట్నీ చేయడం నేర్చుకుంటాడు. దానిని ఆధారంగా చేసుకుని గుంటూరులో సొంతంగా హోటల్

పెట్టాలన్నది అతని చిరకాల వాంఛ. కానీ హోటల్ పెట్టేంత ఆర్థిక స్థోమత వాళ్ళకుండదు. రాఘవకు మేనమామ వరస అయ్యే నాగేశ్వరరావు (ప్రేమ్ సాగర్) గుంటూరులో ప్రభుత్వ ఉద్యోగం చేస్తుంటాడు. అతని కూతురు సంధ్య... రాఘవకు క్లాస్మేట్. చదువుకునే సమయంలోనే ఒకరంటే ఒకరికి ఇష్టం ఏర్పడుతుంది. అయితే సంధ్య మీద ప్రేమకంటే కూడా రాఘవకు హోటల్ పెట్టడమంటేనే ఆసక్తి. పైగా వీళ్ళద్దరి మధ్య ప్రేమ చిగురించిందనే విషయం తెలిసిన నాగేశ్వరరావు కూతురుకు వేరే సంబంధాలు చూస్తుంటాడు. అలా కొంతకాలం గడిచాక రాఘవ గుంటూరులో హోటల్ పెట్టబోతున్నాడని తెలిసి, డొంకరోడ్డులోని తనకున్న ఓ షెడ్యూను తీసుకోమని చెబుతాడు నాగేశ్వరరావు. ఆరకంగా మళ్ళీ రాఘవ.. సంధ్య కుటుంబానికి దగ్గర అవుతాడు. రాఘవ హోటల్ పెట్టడం కోసం అతని తల్లిదండ్రులు ఎలాంటి త్యాగం చేశారు? మేనల్లుడిని కాదని బయటి సంబంధాలు చూసిన నాగేశ్వరరావు చివరకు మనసు మార్చుకున్నాడా లేదా? రాఘవ బొంబాయి చట్నీని గుంటూరు వాసులు ఆదరించారా? అతని స్నేహితుడు గోపాల్ ప్రేమ విజయం సాధించిందా? రాజకీయరంధిలో పడి జీవితాలు నాశనం చేసుకున్న వారి కుటుంబాల పరిస్థితి ఏమిటి? ఇవన్నీ ఈ ‘మిథిల్ క్లాస్ మెలోడిస్’లో మనకు కనిపిస్తాయి.

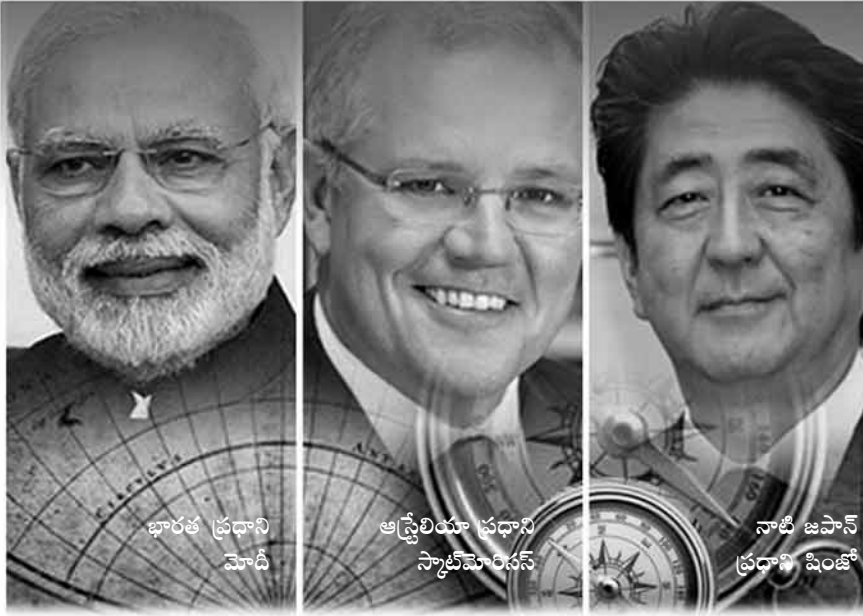
ఈ మధ్యకాలంలో కొందరు దర్శకులు నగరాలను వదిలిపెట్టి పట్టణాలు, పల్లెల బాట పట్టారు. ఏదో ఒక ఊరును ఔన్ చేసుకుని కథలు రాసుకుని సినిమాలు తెరకెక్కిస్తున్నారు. ఆ మధ్య వచ్చిన ‘కేరాఫ్ కంచరపాలెం’, ‘ఏజెంట్ సాయి శ్రీనివాస ఆశ్రయ’, ఈ ఏడాది వచ్చిన ‘పలాస 1978’, ‘కలర్ ఫోటో’ వంటి చిత్రాల కేటగిరిలోకే ‘మిథిల్ క్లాస్ మెలోడిస్’ చేరుతుంది. గుంటూరు, దాని పరివర ప్రాంతాల్లోనే చిత్రీకరణ కూడా జరపడం విశేషం. అప్పట్లో జంధ్యాల, వంశీ, బాపు వంటి వారు ఎక్కువగా ఉభయ గోదావరి, విశాఖ జిల్లాలనే ఆధారం

చేసుకుని సినిమాలు తీసేవారు. ‘మిథిల్ క్లాస్ మెలోడిస్’ చూస్తుంటే వారి సినిమాలు చూసిన అనుభూతే కలుగుతుంది.

ప్రతి పాత్రధారి అభినయంలోనూ ఎంతో సహజత్వం ఉంది. వారు ఉపయోగించే భాష, ఉచ్చారణ విషయంలోనూ దర్శకుడు ఎంతో జాగ్రత్త తీసుకున్నాడు. అయితే... క్యారెక్టర్స్ ఆరిస్టలంతా ఆ పాత్రల్లో ఇమిడిపోగా, ప్రధాన పాత్రధారులైన ఆనంద్ దేవరకొండ, వర్మ బొల్లమ్మ తేలిపోయారనే చెప్పాలి. వారి నటన బాగానే ఉంది. కానీ ఉచ్చారణలో మాత్రం దొరికిపోయారు. ఈ విషయంలో వీరు మరింత కృషిచేసి ఉంటే బాగుండేది. ఆనంద్ దేవరకొండకు ఇది రెండో సినిమా. గతంలో ‘దొరసాని’లో నటించాడు. ఇక ఇప్పటికే పలు భాషల్లో నటించిన వర్మ బొల్లమ్మ, ఆ మధ్య డ్రైయిట్ తెలుగు సినిమా ‘చూసీ చూడంగానే’తో టాలీవుడ్ ఎంట్రీ ఇచ్చింది. ఆ రకంగా తెలుగులో ఆమెకు ఇది రెండో సినిమా. సన్ని కూరపాటి ఛాయాగ్రహణం గుంటూరు ప్లేవర్ను తెరపై అవిష్కరించింది. దానిని స్వీకర్ అగస్టి, ఆర్.హెచ్. విక్రమ్ సంగీతం ఎలివేట్ చేసింది. పాటలూ ఎంతో అర్థవంతంగా బాగున్నాయి. చిన్నచిన్న లోటు పాట్లు ఉన్నా, ఓ పూర్తి స్థాయి కుటుంబ కథా చిత్రం చూశామనే ఆనందాన్ని ‘మిథిల్ క్లాస్ మెలోడిస్’ కలిగిస్తుంది. ‘పెళ్ళిచూపులు’ దర్శకుడు, ఇప్పుడిప్పుడే నటాడిగానూ బిజీ అవుతున్న తరుణ్ భాస్కర్ పతాక నన్నివేశంలో స్పెషల్ అపీయరెన్స్ ఇవ్వడం ఈ సినిమాలో ఓ కొనమెరుపు.

కథను రాసుకున్నప్పటి నుండి దానిని తెరకెక్కించే వరకూ తెలుగుదనం ఉట్టి పడేందుకు కృషి చేసిన దర్శక, రచయితలు సినిమా పేరునూ తెలుగులో పెట్టి ఉంటే ఇంకా బాగుండేది. నూరుశాతం దీనికి న్యాయం చేసినట్టు అయ్యేది! తెలుగు సినిమా రంగానికి ఓ చక్కని దర్శకుడిని పరిచయం చేసిన నిర్మాత వెనెగళ్ళ ఆనంద ప్రసాద్ అభినందనీయులు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్



భారత్ ప్రధాని
మోదీ

ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని
స్కాట్ మోరిసన్

నాటి జపాన్
ప్రధాని షింజో

చైనా చొరవతో అతిపెద్ద స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం ప్రాంతీయ సమీకృత ఆర్థిక భాగస్వామ్యం (Regional Comprehensive Economic Partnership - RCEP) చాలా వ్యూహాత్మక సమయంలో జరిగింది. వుహాన్ లో కరోనా వైరస్ వ్యాప్తి జరిగి సంవత్సరం పూర్తవుతున్నా సరిగ్గా రెండు రోజుల ముందు, అరేబియా సముద్రంలో అమెరికా, భారత్, ఆస్ట్రేలియా, జపాన్ దేశాల రెండవ దశ సయుక్త సైనిక విన్యాసాలు ప్రారంభమైన సమయంలో 15 దేశాలు ఈ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశాయి. ప్రజాస్వామ్య దేశాలైన అమెరికా, భారత్, ఆస్ట్రేలియా, జపాన్ ల మధ్య క్వడ్ (Quadrilateral Security Dialogue) సహకారం, సంబంధాలు గట్టిపడుతున్న తరుణంలోనే చైనా ప్రధాన పాత్ర పోషించే ప్రాంతీయ ఆర్థిక భాగస్వామ్య ఒప్పందంపై జపాన్, ఆస్ట్రేలియాలు కూడా సంతకాలు చేయడం ఈ ఇండో - పసిఫిక్ దేశాల అనిశ్చిత ధోరణిని మరోసారి బయట పెట్టింది.

చైనా విస్తరణ వాదానికి అడ్డుకట్ట వేసేందుకు ట్రంప్ ప్రభుత్వం క్వడ్ ను మరింత పటిష్టపరచాలని స్వేచ్ఛా యుత ఇండో - పసిఫిక్ వ్యూహానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చింది. దానితో 12 ఏళ్ల తరువాత మళ్లీ క్వడ్ మలబార్ సైనిక విన్యాసాలు నవంబర్ మొదటి వారంలో జరిగాయి. ఇవి చైనాకు బలమైన వ్యూహాత్మక సందేశాన్ని పంపాయి. అయితే ఆ విన్యాసాల వ్యూహాత్మక ఫలితం అంచనా వేసేలోపు గానే చైనా ఆధ్వర్యంలో ప్రాంతీయ ఆర్థిక భాగస్వామ్య ఒప్పందం, దానిపై జపాన్, ఆస్ట్రేలియాలు సంతకాలు చేయడం జరిగిపోయింది.

ఆసియా పసిఫిక్ ప్రాంతంలో పెరుగుతున్న అమెరికా ప్రాబల్యాన్ని అడ్డుకునేందుకు చైనా 2012లో ఈ ప్రాంతీయ ఆర్థిక భాగస్వామ్య ఒప్పందాన్ని తెరపైకి తెచ్చింది. ఎనిమిదేళ్ల సుదీర్ఘ మంతనాల తరువాత చైనా, దక్షిణ కొరియా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్ వంటి 10 ఆసియాన్ దేశాలు ఈ అతిపెద్ద స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశాయి. ఈ ఒప్పందంలో ద్వితీయ, తృతీయ స్థాయి దేశాలు ఉన్నాయి. ఇది ప్రపంచ జీడిపీల్ 30 శాతం కాగా, ప్రపంచంలో మూడింట ఒక వంతు జనాభా ఈ ఒప్పందం క్రిందకు వస్తుంది. ఈ ఒప్పందం రూపుదిద్దుకున్ననాటి నుంచి భారత్ అందులో ఉంది. కానీ తాను లేవనెత్తిన విషయాల పట్ల ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదనే ఫిర్యాదుతో గత ఏడాది ఒప్పందం నుంచి వైదొలగింది.

ఆసియా పసిఫిక్ ప్రాంతంలో వాణిజ్య నిబంధనలను స్థిరపరచేందుకు ట్రాన్స్ పసిఫిక్ బాగస్వామ్యానికి చొరవ తీసుకున్న ఒబామా అందులో ఆస్ట్రేలియా, బ్రూనై, కెనడా, చిలీ, జపాన్, మలేషియా, మెక్సికో, న్యూజిలాండ్, పెరూ, సింగపూర్, వియత్నాంలను చేర్చారు తప్ప చైనాకు స్థానం కల్పించలేదు. కానీ ట్రంప్ ప్రభుత్వం 2017లో ఆ భాగస్వామ్యం నుంచి తప్పుకుంది. అమెరికా నిప్రుమణ తరువాత చొరవ తీసుకున్న జపాన్ సమీకృత, ప్రగతివాద ఒప్పందం CPATPP (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans - Pacific Partnership) ని రూపొందించింది. RCEP, CPATPPలు రెండింటిలో ఆసియా పసిఫిక్ ప్రాంతానికి చెందిన ఏడు దేశాలు ఉన్నాయి. అయితే RCEP వల్ల మాత్రం ఈ ప్రాంతంలో అమెరికా కంటే చైనాకు అధిక వరపత్తి, ప్రాబల్యం

చైనా ఉద

కలుగుతుంది. పూర్తిగా చైనా అజమాయిషిలో తయారైన ఈ ఒప్పందంలో కార్మికులు, పర్యావరణాన్ని గురించి అసలు ప్రస్తావనే లేదు.

వుహాన్ వైరస్ వల్ల వ్యాపించిన మహమ్మారిని ఎదుర్కోవడంలో సతమతమవుతున్న దేశాలన్నీ తమ వాణిజ్య సరఫరాలను సవరించుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాయి. సరఫరాలు సాఫీగా సాగేందుకు భారత్, ఆస్ట్రేలియా, జపాన్ లు సెప్టెంబర్ లో ప్రత్యేక చర్యలు (RSCI) చేపట్టాయి. అందులో భాగంగా వివిధ రంగాల నుంచి సరఫరాలను కొనసాగించాయి. వుహాన్ వైరస్ వ్యాప్తి ప్రారంభమైన రోజుల్లో చైనా నుంచి ప్రపంచ దేశాలకు సరఫరాలలో బాగా ఆటంకాలు ఎదురయ్యాయి. అయితే చైనా త్వరగానే తేరుకుని సరఫరాలను పునరుద్ధరించినా ప్రపంచం మాత్రం ఆ ప్రభావం నుంచి బయటపడలేదు. భవిష్యత్తులో ఇటువంటి సమస్యలు ఎదురుకాకుండా ఉండడానికి వివిధ దేశాలు తమ వాణిజ్య సంబంధాలను సమీక్షించుకుని, రక్షణ సంబంధమైన ప్రమాదం లేని దేశాలతోనే వాటిని కొనసాగించాలని నిర్ణయించుకున్నాయి.

వాణిజ్యాన్ని కూడా వ్యూహాత్మక ఆయుధంగా ఉపయోగించే చైనా ధోరణిని అడ్డుకునేందుకు ఇతర దేశాలు RSC (Resilient Supply Chain Initiative)ను ప్రారంభించాయి. ఆస్ట్రేలియాతో వాణిజ్య యుద్ధాలు, జపాన్ సెంకాకు ద్వీపం తనదని ప్రకటించడం, భారత్ తో సరిహద్దు వివాదాలు మొదలైన చైనా చర్యల మూలంగా ఇలాంటి వాణిజ్యపరమైన జాగ్రత్తలు తీసుకునేందుకు దేశాలు సిద్ధపడ్డాయి. చైనా నుండి తరలివచ్చి దక్షిణాసియా, భారత్, బంగ్లాదేశ్ లలో తమ కేంద్రాలను స్థాపించే కంపెనీలకు జపాన్ ప్రత్యేక రాయితీలు ప్రకటించడంతో చైనాపై వాణిజ్య యుద్ధం మొదలైంది.

ఈ నేపథ్యంలో ఇటీవల చైనా RCEP ఒప్పందంపై సంతకాలు చేసిన దేశాల వ్యూహాత్మక ప్రయోజనాలపై నీలినీడలు కమ్ముకున్నాయి. చైనా విస్తరణవాదం పట్ల ఆసియాన్ దేశాల్లో ఎంతో ఆందోళన ఉంది. ఆస్ట్రేలియా, జపాన్ లు ఇప్పటికే తమ తీవ్ర ఆందోళనను, అభ్యంతరాలను వ్యక్తం చేశాయి. దక్షిణ కొరియాపై చైనా వాణిజ్య ఆంక్షలను విధించింది. పసిఫిక్ దీవులపై చైనా ప్రభావం పెరగడం పట్ల ఆస్ట్రేలియాతోపాటు న్యూజిలాండ్ కూడా ఆందోళన చెందుతోంది. ఇలాంటి చేదు అనుభవాలు ఎదురవుతున్నప్పటికీ ఈ దేశాలు చైనాతో వాణిజ్య సంబంధాలు కొనసాగించడానికి వెనుకాడక పోవడం విచిత్రంగా ఉంది.

పుల్లో పడని భారత్

ప్రస్తుతం ఎదుర్కుంటున్న ఆర్థిక సంక్షోభ పరిస్థితులు, RCEP కల్పించే స్వేచ్ఛా వాణిజ్య అవకాశాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని తమ ఆర్థిక వ్యవస్థలను పటిష్టపరచు కునేందుకు ఈ దేశాలు చైనా ఒప్పందానికి ఒప్పుకుంటున్నాయనే ఒక వాదన కూడా వినిపిస్తోంది. కానీ జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే ఈ వాదనలో పెద్దగా పసలేదని స్పష్టమవుతుంది. ఇప్పటికే భారత్ ఈ ఒప్పందం నుంచి వైదొలిగిన నేపథ్యంలో దీని వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు అంతంతమాత్రమేననే విషయాన్ని ఈ దేశాలు గ్రహించడం లేదు. ఇప్పుడిక ఈ ఒప్పందం వల్ల కేవలం చైనా మాత్రమే లాభపడుతుంది.

పుహాన్ వైరస్ ద్వారా ప్రపంచం మొత్తాన్ని అతలాకుతలం చేసిన చైనాకు ఈ దేశాలన్నీ తమ మార్కెట్లను, ఉత్పత్తులను అందజేయడం ద్వారా లాభం చేకూర్చిపెడుతున్నాయి. చైనా ఒప్పందాన్ని అంగీకరించడం ద్వారా అవి ఒకరకంగా ఆ దేశపు విస్తరణవాదానికి ఆమోదముద్ర వేస్తున్నాయి. తమ ఆర్థిక వ్యవస్థలను కూడా ప్రభావితం చేసే అవకాశం కలిగిస్తున్నాయి. చైనా ఆర్థిక వ్యవస్థ మరింత బలపడే విధంగా సహకరిస్తున్నాయి.

అమెరికాతో వాణిజ్య సమరం వల్ల జరిగిన నష్టాన్ని పూడ్చుకునేందుకు, అందుకు ఆసియా ఆర్థిక వ్యవస్థపై పట్టు సాధించేందుకు చైనా ఈ ఒప్పందాన్ని ఉపయోగించుకుంటోంది. భారత్, అమెరికా వంటి ప్రధాన శక్తులు ఇందులో భాగం కాకపోవడం వల్ల ఈ వాణిజ్య ఒప్పందం చైనా కేంద్రిత ఆసియా ఆర్థిక వ్యవస్థ ఏర్పాటుకు తెరతీసింది. ఆసియా, పసిఫిక్ ప్రాంతంలో చైనా ప్రాబల్యం పెంచుకోవడానికి అవకాశం పెరిగింది.

అమెరికాలో అధికార మార్పిడి జరుగుతున్న తరుణంలో స్వేచ్ఛాయుత ఇండో, పసిఫిక్ వాణిజ్య వ్యవస్థను గట్టిగా బలపరచిన జపాన్, ఆస్ట్రేలియాలను తన బుట్టలో వేసుకోవడం ద్వారా చైనా వాణిజ్య యుద్ధంలో పై చేయి సాధించింది. ట్రంప్ ఎన్ని విచిత్రవాదనలు చేసినా, చైనా ఆడుతున్న వాణిజ్య, విస్తరణవాద నాటకాన్ని మాత్రం అర్థం చేసుకో గలిగారు. అందుకనే చైనాను కట్టడిచేయడం కోసం ఇండో, పసిఫిక్ విధానాన్ని తెరపైకి తెచ్చారు. అలాగే అమెరికా పసిఫిక్ కమాండ్ పేరును ఇండో, పసిఫిక్

కమాండ్ గా మార్చి చైనాకు వ్యూహాత్మక సందేశాన్ని పంపారు. అంతేకాదు చైనా వాణిజ్య మిగులు (trade surplus)ను తగ్గించేందుకు అన్ని ప్రయత్నాలు చేశారు.

అమెరికా కొత్త అధ్యక్ష బాధ్యతలు చేపట్టనున్న జో బైడన్ చేసిన సందేహాస్పద ప్రకటనలతో మరింత ధైర్యం పుంజుకున్న చైనా ఈ ప్రాంతంలో సైనిక పరంగా, ఆర్థికంగా సూపర్ పవర్ గా ఎదగడానికి ప్రయత్నాలు మరింత ముమ్మరం చేసింది. చైనా వైరస్ వల్ల ఒకపక్క కుదేలైనప్పటికీ ఆ చైనా అందించే ఆర్థిక లాభాలకు ఆశపడి అనేక దేశాలు ఇప్పుడు ఆ దేశంతో వాణిజ్య ఒప్పందాలకు సిద్ధపడుతున్నాయి. కానీ చైనా అందించే ఆర్థిక లాభాల వెనుక ఆ దేశపు విస్తరణవాదం దాగిఉందన్న విషయం ఈ దేశాలు మరచిపోతున్నాయి.

యూరోప్ దేశాలు ఇప్పుడిప్పుడే చైనా ప్రభావిత ఆసియా గురించిన 21వ శతాబ్దపు యధార్థాన్ని తెలుసుకుంటున్నాయి. యూరోప్ వెంటనే 'కొత్త అట్లాంటిక్ విధానాన్ని' రూపొందించుకోవాలని యూరోప్ పీపుల్స్ పార్టీ నాయకుడు మన్రెడ్ వెబర్ గట్టిగా చెబుతున్నారు. ఆవిధంగా చైనాను ఎదుర్కొనేందుకు సిద్ధం కావాలని పశ్చిమ దేశాలకు పిలుపునిస్తున్నారు.

స్వాతంత్ర్యం పొందిన తరువాత భారత్ అనేకసార్లు చైనా కుట్రపూరిత విధానాన్ని ఎదుర్కొంది. అయినా ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతామండలిలో సభ్యత్వం విషయం వంటి అనేక సందర్భాల్లో చైనాను సమర్థిస్తూ వచ్చింది. చివరికి అవమానకరమైన ఓటమిని కూడా చవిచూసింది. 'భవిష్యత్తును పంచు కుందాం', 'అందరికీ ప్రయోజనకరమైన సహకారం' వంటి చైనా నినాదాలు వట్టివేసిన అనేక సందర్భాల్లో తేలిపోయింది. చైనా విస్తరణవాదాన్ని గురించి గగ్గోలుపెట్టిన ఆస్ట్రేలియా, జపాన్ వంటి దేశాలే ఇప్పుడు చైనా ఆర్థిక లాభాల ఎరకు చిక్కుకున్నాయి.

చైనా ఒప్పందం RCEPకు దూరంగా ఉండడం ద్వారా భారత్ బలమైన సందేశాన్నే ఇచ్చింది. వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద చైనా సృష్టిస్తున్న ఉద్రిక్తతలతో భారత్ వైఖరి పూర్తిగా మారింది. గల్ఫ్ సంగతుల తరువాత మరింత కఠినమైంది. ఇక మీదట వాణిజ్య, వ్యాపారాలు ఇంతకుముందులా సజావుగా సాగే అవకాశం లేదని స్పష్టం చేసింది. పబ్ జీ వంటి

మొబైల్ యాప్ లతోపాటు 223 యాప్ లను నిషేధించడం ద్వారా తీవ్రమైన హెచ్చరికే చేసింది.

అయితే చైనా ఒప్పందం నుంచి దూరంగా ఉండడం ద్వారా భారత్ చాలా నష్టపోతుందని, ఇది తిరోగమ చర్య అని, 'ఆర్థిక సంబంధాల ద్వారానే అంతర్జాతీయ సంబంధాలు ఏర్పడతాయి' కాబట్టి భారత్ వెనుకబాటుకు గురవుతుందని కొందరు గట్టిగానే విమర్శిస్తున్నారు.

అయితే ఈ విమర్శలన్నిటికీ సమాధానమిస్తూ విదేశాంగ మంత్రి జయశంకర్ 'ఇటీవల RCEPపై సాగుతున్న చర్చ అటు విదేశాంగ విధానం గురించి మాత్రమే కాక, కొన్ని వాణిజ్య రంగ పాఠాలను కూడా చెపుతోంది. మనం మళ్లీ ఆర్థిక స్వావలంబన, దిగుమతులను తగ్గించుకోవడం వంటి పాత పాటను అందుకోవలసిన అవసరం లేదు. కానీ అదే సమయంలో సాధ్యసాధ్యాలు, లాభనష్టాలు అంచనా వేసుకోకుండా వైశ్వికరణ విధానాన్ని గుడ్డిగా అనుసరించడం కూడా ప్రమాదకరమే. చివరి వరకు సంప్రదింపులు, చర్చలు సాగుతూనే ఉండాలి. చివరికి మనకు ఏం లభిస్తున్నదో చూసుకుని ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాం. ఈ సమయంలో నిర్ణయం తీసుకోక పోవడం సప్టదాయకమైన ఒప్పందం కంటే చాలా మేలు' అని అన్నారు. ఆర్థిక స్థితిని పరిపుష్టం చేసుకునేందుకు భారత్ ఉత్పత్తి రంగాన్ని మరింత పటిష్టపరచుకోవాలి. ఆత్మనిర్భర భారత్ విధానం ద్వారా ఇప్పుడు జరుగుతున్న ప్రయత్నం అదే.

చైనా ఒప్పందాలు ఎప్పుడూ సజావుగా ఉండవు. భారత్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాలకు వ్యతిరేకం కాదని వివరిస్తూ యూరోపియన్ యూనియన్ వంటి 'సంతులనమైన, సరైన' ఒప్పందం అంగీకరిస్తామని, RCEP వంటి 'సప్టదాయకమైన, ప్రతికూల పరిణామాల'కు దారితీసే ఒప్పందాలకు దూరంగా ఉంటామని జయశంకర్ స్పష్టం చేశారు.

అయితే యూరోపియన్ యూనియన్ ఒప్పందం కూడా అంతా సులభమైనదేమీ కాదు. చైనా ప్రమాదాన్ని గుర్తించిన యూరోపియన్ యూనియన్ భారత్ కు దగ్గర కావడానికి ప్రయత్నించవచ్చును. అలాగే అమెరికాతో స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (FTA- Free Trade Agreement) చేసుకునేందుకు భారత్ ప్రయత్నిస్తోంది.

బిలియన్ డాలర్ల వాణిజ్య లోటు వల్ల వచ్చే నష్టాన్ని చైనా వల్ల అనుభవించిన భారత్ ఇప్పుడు వివిధ దేశాలతో 20 రకాల స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాలపై చర్చలు జరుపుతోంది. RCEPకి దూరంగా ఉండడం వల్ల భారత్ కు పెద్దగా నష్టమేమీ లేదు. ఆ చైనా ఒప్పందం అమలు కావడానికి కొన్ని సంవత్సరాలు పట్టవచ్చును. ఆరు ఆసియానే దేశాలు, కనీసం మూడు ఆసియా-యేతర దేశాలు సంతకం చేస్తేనేగాని ఆ ఒప్పందం అమలులోకి రాదు. ★

అమెరికాతో వాణిజ్య సమరం వల్ల జరిగిన నష్టాన్ని పూడ్చుకునేందుకు, అందుకు ఆసియా ఆర్థిక వ్యవస్థపై పట్టు సాధించేందుకు చైనా ఈ ఒప్పందాన్ని ఉపయోగించుకుంటోంది. భారత్, అమెరికా వంటి ప్రధాన శక్తులు ఇందులో భాగం కాకపోవడం వల్ల ఈ వాణిజ్య ఒప్పందం చైనా కేంద్రిత ఆసియా ఆర్థిక వ్యవస్థ ఏర్పాటుకు తెరతీసింది.



క్షీరా రామలింగేశ్వర స్వామి క్షేత్రం

తెలుసుకుందాం

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పంచరామాలుగా ప్రసిద్ధి చెందిన ఐదు పుణ్యక్షేత్రాలలో పాలకొల్లు (పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా) ఒకటి. శ్రీరాముడు, సీతమ్మవార్ల స్వహస్తాలతో ప్రతిష్ఠితమైన ప్రసిద్ధ క్షీరామలింగేశ్వరస్వామి దేవాలయం ఇక్కడే ఉంది. పార్వతి సమేతుడై 'శ్రీరామలింగేశ్వరుడు' వెలసిన పరమ పావనమైన పుణ్యక్షేత్రమిది. దీనిని చాళుక్యుల కాలంలో నిర్మించినట్లుగా తెలుస్తోంది. ఈ గుడి గోపురం 9 అంతస్తులతో 125 అడుగుల ఎత్తులో దర్శనమిస్తుంది. ఇక్కడి శివలింగం చిక్కని పాల వలె తెల్లగా మెరుస్తూ భక్తులకు కనువిందు చేస్తుంటుంది.



కథ

అజాత శత్రువు

ధర్మపురి రాజు ప్రసేనుడికి ఒక పర్యాయం ఒక సందేహం కలిగింది. శత్రువును జయించినవాడు గొప్పవాడా? లేక అసలు శత్రువులే లేనివాడు గొప్పవాడా? అన్నదే ఆ సందేహం. తన సందేహనివృత్తి కోసం ఎందరెందరో కవిపండితులను, విజ్ఞులను సంప్రదించాడు ప్రసేనుడు. అయినా సంతృప్తికరమైన సమాధానం లభించలేదు. ఒకనాడు సర్వజ్ఞుడైన ఒక

మహాయోగి హిమాలయాల నుండి విచ్చేసి, తన రాజ్యం మీదుగా వెళ్తున్నాడని తెలిసి ప్రసేనుడు తన పరివారాన్ని వంపి ఆయనను గౌరవంగా తోడ్కొని రమ్మన్నాడు. రాజమందిరానికి విచ్చేసిన యోగి పుంగవునికి ఉచితరీతిన సత్కారాలు చేసి, తన సందేహం వ్యక్తంచేశాడు ప్రసేనుడు. అందుకు ఆ యోగి పుంగవుడు ఇలా సమాధానం చెప్పాడు. "మహారాజా! శత్రువులను



పద్యం



సద్గోష్ఠి సరియు నొసగును
సద్గోష్ఠియే కీర్తిఁబెంచు సంతుష్ఠిని నా
సద్గోష్ఠియే యొనగూర్చును
సద్గోష్ఠియే పాపములను జంపు కుమారా!

భావం : ఓ కుమారా! సజ్జనులతో సహవాసము, మాట్లాడుట సంపదలను కలిగించును. కీర్తిని వృద్ధికి తెచ్చును, తృప్తిని కలిగించును, పాపములను పోగొట్టును. కాబట్టి సజ్జనులతో స్నేహము అవశ్యము చేయతగినది.

శ్లోకం



కర్ణస్త్వచం, శిబిర్కాంసం
జీవం జీమూతవాహనః ॥
దదౌ దధీచిరస్థీని
నాస్త్వదేయం మహాత్మనామ్ ॥

భావం : కర్ణుడు తన చర్మాన్ని వొలిచి ఇచ్చేసాడు. శిబి చక్రవర్తి తన దేహాన్ని కోసి మాంసాన్ని దానం చేశాడు. జీమూతవాహనుడు తనకు తానే ఆహారంగా సమర్పించుకున్నాడు. దధీచి తన వెన్నెముకను దానం చేశాడు. ఇలా మహాత్ములచే సమర్పించబడనిది ఏమీ లేదు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

అహార దినోత్సవం	మార్చి 8
పర్యాటక దినోత్సవం	సెప్టెంబర్ 8
మహిళా దినోత్సవం	అక్టోబర్ 16
అక్షరాస్యతా దినోత్సవం	సెప్టెంబర్ 27

'8 9900000-00000000
00000000 '8 9900000-00000000 00000000
'8 9900000-00000000 00000000 '8 9900000-00000000 00000000
00000000-00000000 00000000 : 00000000



భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

కళా వెంకటరావు



ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య యోధుడు. రాజకీయ నాయకుడు. జూలై 7, 1900న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ముక్కామల గ్రామంలో జన్మించారు. సహాయ నిరాకరణోద్యమం, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్నారు. జైలు శిక్షను కూడా అనుభవించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఆరోగ్య, ఆర్థిక శాఖల మంత్రిగా కూడా పనిచేశారు. మార్చి 28, 1959న మరణించారు.

జనరల్ నోరెడ్జ్

1. ఇటీవలి బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఏ పార్టీ విజయం సాధించింది?
2. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ఏ కాలంలో జరిగింది?
3. 'దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స' అని పలికిన రాజు?

2. 1939-1945; 3. శ్రీకృష్ణదేవరాయ; 1. జై జయలలిత : రాజా రాజా

మెదడుకు మేత



అడవిలో పుట్టాను, నల్లగా మారాను. ఇంటికి వచ్చాను, ఎర్రగా మారాను. కుప్పలో పడ్డాను, తెల్లగా మారాను?

గ్లోబ్: రాజా రాజా

మంచిమాట



అందరిని నమ్మడం..
లేదా ఎవరినీ
నమ్మకపోవడం రెండూ
ప్రమాదమే.

జయించినవాడిని వీరుడు అంటారు. అసలు శత్రువులే లేనివాడిని అజాత శత్రువు అంటారు. వీరుడు గొప్పవాడే, కానీ అజాత శత్రువు అంతకంటే గొప్పవాడు. ఏ విధంగా అంటే, ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య శత్రుత్వం ఉండాలంటే అందుకు బలమైన కారణం ఉండాలి. శత్రువుతో యుద్ధం తలపెట్టిన నాటినుండి మనశ్శాంతి కరువవుతుంది. సర్వశక్తులు యుద్ధం మీదే కేంద్రీకరించాలి. దీనివల్ల ప్రజలకు సాయపడే అవకాశం తగ్గుతుంది. యుద్ధం వల్ల ఎంతో ధన నష్టం, ప్రాణనష్టం కలుగుతుంది. ఇంత చేసినా జయాపజయాలు దైవాధీనాలు. అజాత శత్రువుకు ఇటువంటి చిక్కులు లేవు. అందువల్ల వీరుడి కంటే అజాత శత్రువే గొప్పవాడు." అని వివరించాడు. ప్రసేనాడు సంతృప్తిచెందాడు.

సేకరణ :

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net



శ్రీ గ్రంథి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంథి లక్ష్మీదేవి



ఇవ్వుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్ లో
సరికొత్త రుచులతో





సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054



మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

పట్టుదల, ఆత్మవిశ్వాసంతో కొన్ని కార్యక్రమాలు పూర్తి. ఆశించిన ఆదాయం అందుతుంది. ఆలోచనలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. గృహ నిర్మాణయత్నాలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యతిరేకులు కూడా అనుకూలరుగా మారతారు. వ్యాపారులకు లక్ష్యాలు నెరవేరతాయి. ఉద్యోగులకు అనుకూల సమయం. 4, 5 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. కుటుంబసభ్యులతో వివాదాలు. ఆంజనేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.



వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

సమస్యలు అధిగమించి ముందుకు సాగుతారు. శారీరక రుగ్మతల నుంచి ఉపశమనం. స్థిరాస్తి విషయంలో నెలకొన్న చిక్కులు తొలగుతాయి. రాబడి గతం కంటే మెరుగుపడుతుంది. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. వ్యాపారులకు విస్తరణ కార్యక్రమాలు ఫలప్రదం. ఉద్యోగులకు ప్రశంసలు. రాజకీయవేత్తలకు పూర్వవైభవం. 30,1 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. స్నేహితులు, బంధువులతో విభేదాలు. కనకధారా స్తోత్రాలు పఠించండి.



మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

వ్యతిరేక పరిస్థితులు అనుకూలిస్తాయి. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా సాగుతాయి. సమాజంలో గౌరవప్రతిష్ఠలు పొందుతారు. స్నేహితులు, సోదరులతో మరింత సఖ్యత. గృహ నిర్మాణాలు చేపడతారు. స్థిరాస్తి కొనుగోలులో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగ లాభం. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధి నిర్వహణలో ప్రోత్సాహకరం. కుటుంబంలో సమస్యలు. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.



కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

అనుకున్న కార్యక్రమాలు సకాలంలో పూర్తి. ఆదాయం సంత్రిప్తివిస్తుంది. గృహ, వాహనయోగం. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారులకు అనూహ్య లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. క్రీడాకారులు, కళాకారులకు అవకాశాలు పెరుగుతాయి. 1,2 తేదీల్లో బంధువుల నుంచి ఒత్తిడులు. నష్టపు రుగ్మతలు. శ్రీరామస్తోత్రాలు పఠించండి.



సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఆదాయం మరింత మెరుగ్గా ఉంటుంది. సన్నిహితులతో విభేదాల పరిష్కారం. ఆలోచనలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు, నమస్యల నుంచి బయటపడతారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు అనుకూలిస్తాయి. వ్యాపారులకు విస్తరణ యత్నాలు సఫలం. ఉద్యోగులకు అనుకూల మైన వాతావరణం, ఉన్నత హోదాలు. వాహన సౌఖ్యం. 5,6 తేదీల్లో శ్రమ తప్పుదు. అనుకోని ప్రయాణాలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.



కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

ఇంతకాలంగా చికాకు పరుస్తున్న సమస్యలు కొన్ని పరిష్కారం. ఆశించినంత ఆదాయం అందుతుంది. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. ఇళ్లు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు సంతోషకరమైన సమాచారం. ఉద్యోగులకు సహచరుల సాయం అందుతుంది. రాజకీయవేత్తలకు కొత్త పదవులు. 30,1 తేదీలలో బంధువులతో తగాదాలు. ఆరోగ్య సమస్యలు. శివాష్టకం పఠించండి.



తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

అప్పుల భారం తగ్గుతుంది. ఆదాయం మరింత అనుకూలం. కుటుంబంలో శుభకార్యాల ప్రస్తావన. నిరుద్యోగులకు ఊరటనిచ్చే ప్రకటన. కుటుంబంలో సంతోషకరమైన వాతావరణం. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు నూతనోత్సాహం. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధాలు తొలగుతాయి. 3,4 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మతలు. అన్నపూర్ణాదేవి స్తోత్రాలు పఠించండి.



వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ఆత్మవిశ్వాసం, పట్టుదలతో వివాదాల నుంచి బయటపడతారు. విద్యార్థుల ప్రతిభ వెలుగులోకి వస్తుంది. అనుకున్న ఆదాయం సమకూరి అవసరాలు తీరతాయి. గృహ నిర్మాణయత్నాలు ఫలిస్తాయి. వ్యాపారులకు ఆశించినరీతిలో లాభాలు. ఉద్యోగులకు పనిభారం తగ్గుతుంది. రాజకీయవేత్తలకు శుభ వర్తమానాలు. 5,6 తేదీలలో శారీరక రుగ్మతలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.



ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

కొన్ని సమస్యలు తీరి ఊరట చెందుతారు.



మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

కార్యక్రమాలు కొంత నెమ్మదిస్తాయి. కొత్త నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. రాబడి ఆశాజనకం. కొన్ని పాతబాకీలు వసూలువుతాయి. కొన్ని వివాదాలు మీ చొరవతో పరిష్కారం. ఆస్తి విషయంలో ఒప్పందాలు కుదురుతాయి. గృహ నిర్మాణయత్నాలు కలసిపస్తాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. 1, 2 తేదీల్లో ఖర్చులు అధికం. దూరప్రయాణాలు. శివపంచాక్షరి పఠించండి.



కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

కుటుంబంలో ఒత్తిళ్లు తొలగుతాయి. ఆస్తి వివాదాలు పరిష్కారం. ఆలోచనలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. రాబడి గతం కంటే మెరుగుపడుతుంది. వ్యాపారులకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు తగ్గుతాయి. కళాకారులకు అవకాశాలు అనుకోకుండా దక్కుతాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు పూర్వవైభవం. 3, 4 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. వేంకటేశ్వరస్వామి స్తోత్రాలు పఠించండి.



మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఆదాయం కొంత నిరాశ పరుస్తుంది. కొత్తగా అప్పులు చేస్తారు. కుటుంబంలో మీపై వ్యతిరేకత ఉంటుంది. ఆస్తుల విషయంలో కొత్త వివాదాలు నెలకొంటాయి. శారీరక రుగ్మతలు కొంత బాధిస్తాయి. ఆలోచనలు స్థిరంగా ఉండవు. వ్యాపారులకు లాభాలు కష్టసాధ్యమే. ఉద్యోగులకు కొన్ని మార్పులు ఉండవచ్చు. 4,5 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహన సౌఖ్యం. వస్త్రలాభాలు. నవగ్రహస్తోత్రాలు పఠించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

1. తియ్యన (4)
4. వాల్మీకి కృతం (4)
8. బాబ్రి విధ్వంసానికి ముందు ఎటువంటి ఇదీ జరగలేదని ప్రత్యేక సి.బి.ఐ. కోర్టు తీర్పునిచ్చింది (2)
9. మడి తోడిది (4)
11. దారి (2)
13. అనలము (2)
14. టీవీలో నేరస్థుల ముఖాలకు ఇదివేసి చూపుతారు (3)
17. సూర్యుడు (3)
18. ఎద్దుకు పైన ఉండేది (2)
19. అశ్వత్థము (2)
22. అన్యము, చెట్టు మూలము (2)
23. అటుగా చంద్రగుప్తునిది ఈ సామ్రాజ్యము (2)
24. 'తాళికట్టు... మెడలో కళ్యాణ మాల' (4)
26. అచ్చులో కొన్ని వాక్యముల సముదాయానికి వ్యవహారం (2)
29. మెట్లు (4)
30. సీతారామలక్ష్మణులు 14 ఏండ్లు చేసినది (4)

నిలువు

2. నది, ఏరు (2)
3. ద్వైత వేదాంత హిందూమత ఆచార్యుడు (4)
5. '... దుర్గంలో కుక్క' - విశ్వనాథవారి కథ (2)
6. అడుగు నుంచి హద్దులలోని ప్రదేశం (4)
7. అడ్డం (4)
10. సాయం కాల సమయమే (6)
12. జీవితం క్షణ..... (4)
15. కూతురు (2)
16. చివరికి, ముగిసేవేళకు (2)
20. భోజనానికి కుట్టిన ఆకు (4)
21. గయ్యాళి అనగానే గుర్తు వచ్చే సినీనటి (4)
25. ప్రభాతము (3)
27. అగ్నిసాక్షిగా పెండ్లాడిన భార్య (2)
28. ఓ ఉంపుటర్ కోర్పు, ఇండోనేషియా ద్వీపం (2)

పదరసం-297

	1	2		3		4	5		6
7									
8									
14									
21									
23									
29									

పదరసం - 297

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

పదరసం - 293 సమాధానాలు

1 ఈ	2 నా	3 డు	4 బి	5 గా	6 లి	7 వ
8 ద	9 లి	10 దే	11 పి	12 లి	13 పి	14 ద
15 గా	16 అ	17 వ	18 ధూ	19 త	20 క	21 ద
22 లి	23 ప్తం	24 వ్ర	25 లి	26 వ	27 రు	28 పి
29 పి	30 కే	31 తు	32 వు	33 బి	34 డు	35 వ
36 ఆ	37 ప	38 శ	39 డు	40 పి	41 న	42 పి
43 వా	44 యు	45 వు	46 పి	47 ఇ	48 మ్మ	49 క
50 ప	51 పి	52 డు	53 ము	54 వు	55 లు	56 పి
57 క	58 డి	59 పి	60 డు	61 రు	62 పా	63 పి
64 ము	65 వా	66 పి	67 లు	68 చు	69 రు	70 పి

విజేతలు : బి. ఇందుశేఖర్ - హైదరాబాద్, వనమాల రామలింగాచారి - యాదగిరి గుట్ట, నేమాన సుభాష్ చంద్రబోస్ - విశాఖపట్నం, కదలి ప్రకాశరావు - విజయనగరం, పి. సీతామహాలక్ష్మి - తిరుపతి, శ్రీపతి పూర్ణకుమారి, కె. స్వప్న - ఒంగోలు, జి.వి. మురళీ మోహన్ రావు - రాజమహేంద్రవరం, యస్.రాజు - కర్నూలు.

బహుమతి పొందిన విజేత :
వనమాల రామలింగాచారి - యాదాద్రి

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి డిసెంబర్ 14 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసినవారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

మా చిరునామా :
పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక,
3-4-228/4/1, కాచిగూడ,
హైదరాబాద్ - 27.



భారతీయ జనతా పార్టీ



గడ్డి అన్నారం డివిజన్



బిజెపికి ఓటు

ప్రగతికి మెట్టు



శ్రీ శ్రీ బద్దం ప్రేమ్ మహేశ్వర్ రెడ్డి
మున్సిపల్ ఎస్-చైర్మన్

ఓటరు మహాశయులకు విజ్ఞప్తి

ప్రియమైన గడ్డి అన్నారం ఆశ్రీయ బంధువులకు నమస్కారం. బద్దం ప్రేమ్ మహేశ్వర్ రెడ్డి నగరా మోగింది. గడ్డి అన్నారం భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకునే అవకాశం మరోసారి వచ్చింది. మన ఆలోచన మన భవిష్యత్తు.

ప్రజాస్వామ్యం పునాదులు, భవిష్యత్తు అభివృద్ధి మనం వేసే ఓటు ద్వారా అనేది అక్షర సత్యం. ప్రియమైన ఓటరు దేవుళ్లారా గడ్డి అన్నారం ముఖచిత్రం ఒకసారి తీసుకోండి. గతాన్ని పరిశీలించి భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకోండి. గడ్డి అన్నారం మున్సిపాలిటీ చైర్మన్ 2001-2006 కీ.శే. బద్దం సుభాష్ రెడ్డి గారు ఉన్నప్పుడు జరిగిన అబద్ధం 14 సంవత్సరాల తరువాత కూడా మనకు కనబడుతుంది. సబ్ కాసాక్ - సబ్ కా వికాస్ - సబ్ కా విశ్వాస్ నినాదం ఆ రోజు నుండి త్రికరణ శుద్ధిగా అనుసరిస్తూ చేసిన అభివృద్ధి ఇప్పటికీ మీకు ప్రత్యక్ష సాక్షంగా ఉన్నది అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

నాడు అయోధ్యలో రాముడి పట్టాభిషేకానికి ముందు 14 సం. వనవాసం, రావణ సంహారం తిరిగి అయోధ్యలో పట్టాభిషేకానికి రామరాజ్య స్థాపనకు 14 సం. వట్టింది. గడ్డి అన్నారం డివిజన్ లో బిజెపి పార్టీ 2001-2006 వరకు మున్సిపాలిటీని పాలించి ప్రజల మన్ననలను పొందింది. 2006 నుండి 2020 వరకు భారతీయ జనతా పార్టీ 14 సంవత్సరాలు గడ్డి అన్నారంలో ప్రత్యక్ష అన్నికలకు వెళ్లలేదు. అయోధ్య శ్రీ రాముని వారసులం అయిన భారతీయ జనతా పార్టీ గడ్డి అన్నారం డివిజన్ లో 14 సం.రాల తరువాత కాంగ్రెస్, బీఆర్ఎస్, యంఐఎం పార్టీల రాక్షస దోపిడీ పైన పోరాడుతూ అన్నికల కురుక్షేత్రంలో దుర్భాగ పాలకులపైన విజయ కేతనం ఎగరవేయడానికి ప్రజా బంధువులైన ఆశ్రీయ ఓటరు దేవుళ్ల ఆశీర్వాదం కోరుతూ గడ్డి అన్నారం సంక్షేమం, అభివృద్ధి కోసం మీ ముందుకు వస్తున్నాను.

మన ఇంటి బద్దం, మన సుభాషన్న కొడుకు, మన సొంత మనిషి "బద్దం ప్రేమ్ మహేశ్వర్ రెడ్డి"ని మన భారతీయ జనతా పార్టీ మన గడ్డి అన్నారం డివిజన్ (వార్డు నెం. 23) కార్పొరేటర్ అభ్యర్థిగా మన ముందుకు పంపించింది. "బద్దం ప్రేమ్ మహేశ్వర్ రెడ్డి" మన లండన్ కి తెలిసిన వ్యక్తి 'కరోనా' కష్ట కాలంలో లండనూ భయంతో వణికిపోతూ ఇళ్లకే పరిమితమైపోతే ఆయన మాత్రం ఇండియా కి తిరిగి శానిటైజర్లు, మాస్కులు, మందులు, నిత్యావసర సరుకులు, భోజనాలు పంపిణీ చేయడమే కాకుండా, డివిజన్ ప్రజలేవ్వరూ కరోనా భారిన పడకూడదని డివిజన్ లంతా దగ్గరుండి శానిటైజేషన్ చేయించిన మనపట్ల బాధ్యత కలిగిన మంచి మనిషి.



పోలింగ్ తేది

1-12-2020

బద్దం ప్రేమ్ మహేశ్వర్ రెడ్డి

బిజెపి గడ్డి అన్నారం డివిజన్
కార్పొరేటర్ అభ్యర్థి

మార్పుకోసం జనం - జనం కోసం బజెపి..



GHMC 98 - అమీర్‌పేట్ డివిజన్

కార్పొరేటర్ అభ్యర్థిగా

పోటీ చేస్తున్న

శ్రీమతి కేతనేని సరళ గారిని

'కమలం' గుర్తుపై

బిటువేసి గెలిపిద్దాం !



పోలింగ్ తేది : 1-12-2020 | సమయం : ఉ. 7 గం.ల నుండి సా. 6గం.ల వరకు

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 30.11.2020

Date of Posting Every Friday : 27.11.2020

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 04



GHMC ఎన్నికల్లో
కమలం పువ్వు
గుర్తుకు ఓటేద్దాం
బజ్జెపిని గెలిపిద్దాం
మన భాగ్యనగరాన్ని
రక్షించుకుందాం
పోస్టల్ తేది : 1-12-2020
మీ 7 నుండి నా 6 వరకు

కుటుంబ పాలన నుండి విముక్తి రావాలి
మార్పు కోసం మనం
మన కోసం బజ్జెపి

VOTE BJP
SAVE HYDERABAD - CHANGE HYDERABAD

कमल को वोट दो - भाजपा को जिताओ